

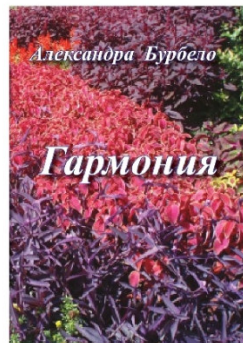
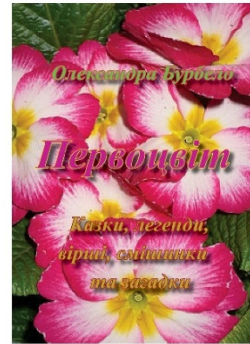
Олександр Бурбело Рідній Україні. Вибране. Поезія

Олександр Бурбело

Рідній Україні

Вибране Поезія

Книги Олександри Бурбело

Олександра Бурбело

Рідній Україні

Вибране

Поезія

Видання друге,
змінене і доповнене

Вінниця

2021

УДК 821.161.2-31

ББК 84.4УКР6-4

Б 91

Книгу видано при фінансовій підтримці:

Чаленка Дмитра Андрійовича, заступника голови
Вінницької обласної ради;

Мисливого Петра Петровича, Генерального
директора ТОВ «Агрона Фрут Україна»;

Новика Федора Івановича, керівника ТОВ
«Зерносвіт»;

Данилюка Василя Григоровича, директора ТОВ
«Видавництво-друкарня «Діло»;

Беспалька Валерія Дмитровича, директора ПП
«Агрофірма Батьківщина».

Б 91 Рідній Україні, вибране, поезія / Бурбело Олександра –
2-е видання, змінене і доповнене – Вінниця: ФОП
Рогальська І. О., 2021. – 256 с.

ISBN 978-617-8028-06-0

У книгу члена Національної спілки письменників України Олександри Бурбело «Рідній Україні, вибране, поезія. Видання друге, змінене і доповнене» включено поезії з раніше виданих збірок «Первоцвіт», «Зимова Україна», «Я лиш струна на арфі України», «Золота росинка» та «Перемога під Синіми Водами», в яких звучить любов до України, її історичного минулого, працюючих людей, рідної природи.

У книгу включено інформацію про Олександру Бурбело та низку ще неопублікованих віршів, присвячених творчості юної письменниці.

Книга буде цікава для широкого кола читачів, як юних, так і старших.

ISBN 978-617-8028-06-0

© Бурбело О., 2021

Навіки п'ятнадцятилітня

Дуже часто до таланту доля дає у доважок невиліковну хворобу. Підкине ту важку ношу на плечі й дивиться: скільки людина зможе витерпіти? Боротиметься вона чи здасться без бою? Буде скімлити від нестерпного болю чи, навпаки, своїми оптимістичними творами підбадьорюватиме інших, здорових і дужих?.. У багатьох і справді опускаються руки, але знаходяться відчайдухи, які вступають з недугою в поєдинок. І навіть якщо вони відходять в інші світи, над їхніми доробками не владний час. Лесі Українці випало стільки мук і страждань, що вистачило би на цілу когорту! Та коли ми сьогодні читаємо «Лісову пісню», «Бояриню», «Одержиму», «Камінного господаря», уявляємо її не кволою, немічною жінкою, а борцем, трибуном, мислителем, світочем нації.

Життя Олександри Бурбело було коротким, як спалах зірки, однак завдяки своїм здібностям, наполегливості й допитливості, а ще любові та підтримці рідних вона встигла зробити немало. Сашині вірші – ніжні, щирі й чисті, як краплини ранкової роси. У них пломеніє щира любов до України, її минулого та сьогодення, мови й літератури, чарівної природи. Немало строф написала дівчинка і про рідне місто, його площі, сквери й тихі закутки, музей знаменитого гончара Олексія Луцишина і вінницький трамвай.

Уяву юної поетки хвилювали розповіді про скіфів і сарматів, знамениту битву на Синіх Водах, про відважних козацьких ватажків Івана Сірка, Данила Нечая, Івана Богуна, легендарну співачку Марусю Чурай. Ряд віршів написала вона про Тараса Шевченка, є присвяти Лесі Українці, Ліні Костенко, Леонідові Талалаю, Всеволодові Нестайку, який тепло відгукнувся про її першу книжку, художницям Марії Приймаченко та Катерині Білокур.

Любила Саша подорожувати Поділлям і всією Україною. Великі Вали під Немировом, Іллінецький метеорит, Острог і Синевир, Говерла і Тарасова Гора постають у її віршах. З дідусем Володимиром Яковичем Бевзом та бабусею Тамарою Олексіївною Бевз вона пізнавала стежки рідної Вінниччини. Часто просила зупинити машину, слухала птахів, милувалася різнотрав'ям і різноквіттям, розпитувала про ту чи іншу рослину. Якщо почутого було замало, шукала відомості у довідниках та енциклопедіях чи в Інтернеті, бо з дитинства була на ти з комп'ютером. Тому в її поезіях пахнуть чебреці й ромашки, гірчать полини, синіють сокирки і полум'яніють маки.

Олександра Бурбело народилася взимку, тож не дивно, що в неї так багато поезій про цю дивовижно-

казкову пору року. Любила вона й осінь – золотолисту, хризантемну, калиновогронну.

Коли Олександри не стало, її рідні не замкнулися у власному горі, не відгородилися від світу. Вони усвідомлюють, що нині, коли триває неоголошена війна з Росією, щодня батьки втрачають дітей, діти – батьків. Тому Сашині мама Світлана Бевз, тато Сергій Бурбело, тьотя Вікторія Войтко разом з іншими волонтерами допомагають українським бійцям, які воюють на сході України. А Володимир Якович Бевз зустрічається з учнями вінницьких шкіл, розповідає про внучку, дарує її книги, читає вірші, аби діти задумалися, що треба цінувати здоров'я, любити життя, дорожити кожною миттю.

З ініціативи нашого журналу, яку підтримали вінницькі та столичні літератори, Олександру Бурбело прийняли до Національної спілки письменників України. Тож Саша – наймолодша письменниця серед нині сущих. А втім, вона залишиться навіки п'ятнадцятилітньою – стрункою, усміхненою, з довгою косою, дзвінким голосом і віршами, в яких жодного натяку на важку хворобу.

Мабуть, і з небесної високості Саша молиться за рідних, близьких і зовсім не знайомих їй людей, молиться за всю Україну рядками вірша:

І я свою молитву долучаю

За Україну, що в світах одна.

Така квітуча й пишна, наче з раю,

Для нас усіх дарована вона!

**Валентина Сторожук,
письменниця, заслужений працівник культури України,
заступник директора Комунальної установи
«Моя Вінниччина»**

У безмежному світі поезії Олександри Бурбело

Перед моїми очима лежать збірки Олександри Бурбело, поетеси, що відійшла у вічність на зорі своєї юності. У свої 16 років письменниця залишила в художній літературі вагомий внесок. Про життєвий шлях цієї талановитої дівчини вже написано чимало Тамарою Артем'євою, Анатолієм Подолинним, Вадимом Вітковським. Вони відзначають, що Олександра Бурбело була переможницею багатьох міжнародних та всеукраїнських літературних і краєзнавчих конкурсів, друкувалася в літературних альманахах.

Сьогодні я не ставлю за мету ще раз переказувати по сторінках прочитаного життєвий шлях цієї мужньої дівчини, а хочу поділитися враженнями від її творчого доробку. Варто відзначити, що душа тоне у безмежному світі художньої творчості Олександри Бурбело. У збірках одразу ж в око впадають авторські фотографії, до яких

підібрані уривки із поезій молодої авторки. І стає зрозуміло, що вона черпала натхнення із довкілля, любила свій край, задумувалася водночас і про своє призначення на цій землі. А тому у збірці «Я лиш струна на арфі України» юна поетеса мудро відзначає:

Спішить кудись стежина у поля.
Ось і мене покликала з собою:
Дивися, дівчинко, оце твоя земля.
Вона має пишатися тобою.

У творчому доробку Олександри Бурбело спостерігається великий інтерес до історії України, цікавою є художня інтерпретація давніх подій у творчості юної авторки. Наприклад, долі Нечая та Хмельницького осмислюються у поезії «Вулиця Данила Нечая у Вінниці»:

Йду попід Бугом. Вулиця Нечая
Поміж мостами в'ється, як ріка.
Така нам звична й разом незвичайна,
Як меч в могутній длані козака.

Навчання у школі – це період набуття нових знань та їх філософського осмислення. А тому імена вулиць рідної Вінниці асоціювалися у дівчини із мужністю та відвагою наших предків, а історія України оживає в душі дівчини в образах визначних діячів рідного краю.

Дивують і заворожують вірші, в яких звучать міркування про долю України, що із давніх часів веде боротьбу за незалежність. Мабуть, це символічно, що збірка вибраного побачить світ у складний для нашої Вітчизни час:

То правічне на землі великій,
Що одна у серці, як любов.
«Так!» же – Україні сонцеликій,
Вільній від загарбницьких оков!

Осмилення героїчного минулого спостерігаємо і в поемі «Перемога під Синіми Водами» та у вірші «Іван Сірко і Нікопольщина», які були відзначені як кращі на літературних конкурсах 2013 року.

Надихала молоду авторку на гарні поетичні етюди і творчість класиків української літератури. Видно, що краса подільської природи спонукала до різних асоціацій від почутого та прочитаного раніше:

Як у Довженка ко-со-ви-ця!

І ось ми вже серед отав.

Зимою ще не раз насниться

Трава в квітках, далекий став.

Інтерес до спадщини видатних митців – це ціла віха у творчості Олександри Бурбело. На сторінках збірок зринають імена Тараса Шевченка, Олександра Довженка, Ліни Костенко. Їх твори надихають на нові творчі медитації. Так, у поезії «Пророк» О. Бурбело пише про долю героїні поеми «Катерина», вболіває за долю сина-сироти головної героїні:

Жахлива її долі таїна.

Тобі ж – доріг засніжена пустеля.

А доля? Сирота її не зна,

Немає в нього теплої оселі...

Життя постає у постійному творчому процесі осмилення його таємниць та нових відкриттів. Чарівний світ розгортається у сприйнятті дівчини і крізь призму математики:

Я – ікс, себе підношу до квадрату,

І ось уже рівняння. Боже мій!

Невже це я тут значу так багато,

Що стало дивно аж собі самій?

Зачаровують поезії молодій авторки зі збірки «Зимова Україна». Крізь мальовничі краєвиди в поетичному світі постають і чудернацькі картини, що

створює зима, і безмежний політ дитячої фантазії, і філософське осмислення світу:

У холоді засніжених проспектів.
Де корабля примарного портал!
А завтра я знайду серед конспектів
Бібліотеки тихий, мудрий зал.

Повністю погоджуюся із поетесою, що Україна – це прекрасна арфа, на якій нам судилося бути струнами. Наше звучання вливається в голос великої історії могутнього народу. Недарма Олександра Бурбело писала:

Я лиш струна на арфі України,
Зі співом ніжним, лагідна, дзвінка.
Верба-арфістка поетеси Ліни
Мене гіллям легесенько торка.

Повз ніжне мереживо її таланту не можливо пройти осторонь, у ньому можна тільки радіти багатству та щедрості поетичних образів та символів і сумувати, що так рано обірвалася струна на арфі.

Урсані Ніна Миколаївна,
поетеса, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та історії української та світової літератури Донецького національного університету ім. Василя Стуса

**Про юну письменницю, наймолодшого члена
Національної спілки письменників України
Олександру Бурбело**

Олександра Бурбело, 1998 року народження, мріяла стати письменницею. Писала казки, легенди, оповідання та вірші. Друкувалася в газетах та журналах. Була неодноразовим переможцем літературних Всеукраїнських і Міжнародних конкурсів. В її портфоліо більше 50 (п'ятдесяти) грамот, дипломів, подяк, сертифікатів.

У 2011 році вийшла з друку її перша книжечка «Первоцвіт», у 2012 році – книжечка «Білі паруса» та змінене і доповнене друге видання «Первоцвіту» з позитивною рецензією класика української дитячої літератури Всеволода Зіновійовича Нестайка. В 2013 році – книжечки «Зимова Україна» та «Я лиш струна на арфі України», в 2014 році – книга «Золота росинка». Однак «струна» обірвалася, Сашеньки не стало. За вагомий внесок у літературну скарбницю України Олександру Бурбело (померла) прийняли в члени Національної спілки письменників України. Це унікальний випадок, що школярку неповних шістнадцяти років та ще й померла прийняли у Спілку. Вона наймолодший член Спілки і назавжди залишається п'ятнадцятилітньою.

У пам'ять про Сашу вийшли її наступні книги: «Перемога під Синіми Водами», «Гармонія» та «Рідній Україні» (вибране, поезія). Композитори Ігор Шуберт та Сергій Браїлян написали на її вірші більше 30 (тридцяти) пісень, які лунають при проведенні вечорів пам'яті та презентації творчості Олександри Бурбело. В грудні 2016 року засновано щорічну літературно-мистецьку премію журналу «Вінницький край» імені Олександри Бурбело –

«Струна на арфі України» і щорічний конкурс на кращу поетичну і прозову публікацію для творчої молоді шкіл Вінниччини віком до 16 років. Конкурс став Всеукраїнським.

У програмі української літератури для 5-9 класів з 2017 року по всій Україні передбачено вивчення творчості Олександри. У 2018 році вийшла наступна книга «Рідній Україні» (вибране, проза). Дев'ятнадцять поетів України присвятили творчості Олександри близько сорока своїх віршів, які надруковані у виданій у 2018 році книзі «Друзі по перу – Олександрі Бурбело».

У 2018 році Сашу за майстерне втілення шевченківського духу у власній творчості і пропагування ідей Великого Кобзаря нагородили міжнародною відзнакою «Гран-Прі» та медаллю «Міжнародний проєкт – Шевченко єднає народи».

Вінницька міська рада у вересні 2018 р. та 2019 р. вручила всім першокласникам міста «Книгу вінницького школяра», в якій у розділі «Славетні подoliaни на усі віки» в одному ряду з Михайлом Коцюбинським, Миколою Пироговим, Михайлом Стельмахом, Євгеном Гуцалом, Данилом Заболотним, Миколою Леонтовичем, Радіоном Скалецьким, Натаном Альтманом розміщено фото та інформація про Олександру Бурбело.

У серпні 2019 року вийшла друком книжечка Олександри «Любій Україні».

5 вересня 2019 року відбулося урочисте відкриття вулиці Олександри Бурбело на масиві «Поляна» села Бохоники Вінницького району Вінницької області.

У 2017 році «Видавничий дім «Освіта» (м. Київ) видав підручник Наталі Черсунової «Українська література. Хрестоматія + позакласне читання» для 6 класу, в якому є матеріал про Олександру та її вірш «Я лиш струна на арфі України». У 2019 році видано ще два

підручники серії «Шкільна бібліотека»: один – «Антологія. Казки в шкільному курсі літератури. 5-6 класи» (Харків), розділ українських казок відкривається казками Олександри Бурбело «Україна на відстані серця і безмежного Всесвіту» і «Святковий букет» та другий – «Сучасна художня література. 5-6 класи» (Київ) – казки «Барвіста країна» і «Лесина казка».

У червні 2020 року вийшла з друку книга «Первоцвіт» (видання третє, змінене і доповнене). Саме з цієї книги чотири казки включені у два шкільні підручники серії «Шкільна бібліотека», які видані в кінці 2019 року і ними забезпечені всі шкільні бібліотеки України.

У грудні 2020 року вийшли в світ два збірники пісень на слова Олександри: «Українське поле» (38 пісень 8 композиторів) та «Недоспівана пісня Олександри Бурбело» композитора Олеся Коляди (19 пісень на слова Саші та 7 пісень на слова інших поетів, присвячені творчості Олександри). У 2021 році вийшов друком ще один збірник «Вінок з пісень» на слова Саші композитора Миколи Ведмедері.

У 2020 році у Харкові видано шкільний підручник «Сучасна література рідного краю» для 5-7 класів, у ньому – три оповідання Саші: «Між чотирма континентами», «Каракал» та «Баобаб», також серія «Шкільна бібліотека».

З метою підтримки талановитої молоді України у 2020 році було видано книгу «Первоцвіти України», в яку включено твори переможців конкурсів «Я лиш струна на арфі України» імені Олександри Бурбело за 2017-2020 роки.

До 30-річчя Незалежності України вийшов у світ маркований конверт, на марці якого строфа із вірша «Молитва за Україну» Олександри Бурбело. «Погашення» унікальної марки відбулося 24 серпня 2021 року у всіх обласних центрах України.

7 вересня 2021 року в телепрограмі ICTV «Факти» було передано по всій Україні телесюжет про юну письменницю Олександру Бурбело.

Відгуки на книги Олександри Бурбело

- Т. Артем'єва – «Про автора» (книга «Первоцвіт»).
- В. Жорник – «Яркий юный талант» (книга «Белые паруса»).
- В. Нестайко – «Успішного творчого майбуття» (книга «Первоцвіт», друге видання, змінене і доповнене).
- Т. Артем'єва – «Про автора» (книга «Зимова Україна»).
- А. Подолинний – «Передмова» (книга «Я лиш струна на арфі України»).
- Т. Артем'єва – «Про автора» (книга «Золота росинка»).
- А. Подолинний – «До читачів» (книга «Золота росинка»).
- В. Вітковський – «Відгук на книгу Олександри Бурбело» (книга «Перемога під Синіми Водами»).
- Т. Артем'єва – «Предисловие» (книга «Гармония»).
- А. Подолинний – «Відгук на книгу О. Бурбело» (книга «Гармония»).
- В. Сторожук – «Навіки п'ятнадцятилітня» (книга «Рідній Україні». Вибране. Поезія).
- Н. Урсані – «У безмежному світі поезії Олександри Бурбело» (книга «Рідній Україні». Вибране. Поезія).
- В. Вітковський – «Відгук на рукопис вибраних творів Олександри Бурбело» (книга «Рідній Україні». Вибране. Проза).
- С. Городинський – «Відгук на збірку Олександри Бурбело» (книга «Свої пісні дарую всім на радість»).
- В. Остапчук – «Відкриття, дароване людям» (книга «Українське поле»).
- В. Вітковський – «Сашині первоцвіти» (книга «Українські первоцвіти»).
- М. Ведмедеря – «Передмова» (книга «Вінок з пісень»).

Матеріали в Інтернеті

У Вікіпедії є сторінка Олександри Бурбело. Багато шанувальників юної письменниці виставили в Інтернеті матеріали про її творчість.

На офіційному сайті Олександри є розділ «PDF-книги», відкривши який можна переглянути всі дванадцять книг письменниці, а також чотири збірники пісень на слова Саші і книги «Первоцвіти України» та «Друзі по перу – Олександрі Бурбело».

Відкривши розділ «Аудіо», можна прослухати 69 пісень з двох збірників Олександри «Свої пісні дарую всім на радість» і «Українське поле», а також уривки віршів Олександри Бурбело у виконанні автора.

На YouTube з грудня 2016 року створено «Канал Олександри Бурбело», в якому шість розділів: вірші, пісні, спогади, телесюжети, радіопрограми та презентації творчості. Зараз на каналі Олександри більше 800 (восьмисот) відеороликів. У розділі «Телесюжети» під №10 – телефільм Заслуженого журналіста України Ганни Секрет «Струна на арфі України» про творчість Саші.

У фейсбуці створено сторінку «Творчість Олександри Бурбело» та сторінку «Володимир Бевз», на яких із січня 2019 року виставляються матеріали зустрічей по творчості Олександри. Вже проведено більше 330 (триста тридцяти) зустрічей у 167 (сто шестидесяти семи) різних населених пунктах 20 (двадцяти) областей України. Зараз, в умовах пандемії, проводяться презентації творчості Олександри і дистанційно.

Меморіальні дошки О. Бурбело

Вулиця Воїнів-Інтернаціоналістів, будинок 9-А, де проживала Саша. Дошку виготовив відомий скульптор Анатолій Бурдейний. Урочисте відкриття відбулося 5 травня 2016 року.

Загальноосвітня школа №26 м. Вінниці, де навчалася Саша. Меморіальну дошку відкрили 23 листопада 2016 року.

Якушинецька об'єднана територіальна громада, на землях якої похована Олександра, вшанувала творчість юної письменниці і встановила меморіальну дошку на фасаді Якушинецького будинку культури 12 грудня 2017 року.

Депутати Бохонницької сільської ради на сесії прийняли рішення про перейменування вулиці Першої на вулицю Олександри Бурбело на масиві «Поляна» села Бохоники Вінницького району Вінницької області. Урочисте відкриття вулиці і меморіальної дошки Олександри відбулося 5 вересня 2019 року, у день шостої річниці пам'яті письменниці. Дошка встановлена на фасаді будинку №28, де любила бувати Саша, писати свої поетичні та прозові твори.

Вінницький національний технічний університет

Функціонує постійно-діюча пам'ятна експозиція, присвячена творчості Олександри Бурбело, урочисте відкриття якої відбулося 2 червня 2016 року.

В університеті працює літературний гурток. Студенти, які люблять поезію, знають вірші Олександри і декламують їх на зустрічах по творчості Саші, співають пісні на слова юної поетеси.

При університеті активно працює Волонтерський центр імені Олександри Бурбело, який очолює Світлана Бевз, мама Саші. Волонтери майже кожного місяця їздять на Схід, передають благодійну допомогу захисникам України, дітям із будинків-інтернатів.

Літературна премія «Струна на арфі України» та щорічний літературний конкурс

Журнал «Вінницький край» спільно з обласною державною адміністрацією та родиною Саші в кінці 2016 року започаткували літературно-мистецьку премію «Струна на арфі України» імені Олександри Бурбело та щорічний літературний конкурс у номінаціях «Поезія» і «Проза». Конкурс став Всеукраїнським. Є переможці із Дніпропетровської, Київської та Черкаської областей, Полтави та Запоріжжя. З 1 січня до 1 жовтня редакція журналу «Вінницький край» приймає роботи талановитих школярів України віком до 16 років на черговий літературний конкурс.

Твори надсилати за адресою:

21000, м. Вінниця, вул. Соборна, 72,

Редакція журналу «Вінницький край», к. 311, 317,

Тел. (0432) 61-15-25, e-mail: vadvit@ukr.net

Кращі твори, що надійдуть на конкурс, будуть опубліковані на сторінках журналу «Вінницький край».

Лауреати нагороджуються дипломами і грошовими преміями:

У номінації поезія – 1000 грн. за першу премію,
500 грн. – за другу премію,
300 грн. – за третю премію.

У номінації проза – 1000 грн. за першу премію,
500 грн. – за другу премію,
300 грн. – за третю премію.

Лауреатам за перші місця в обох номінаціях вручаються медалі «Лауреат премії «Струна на арфі України» імені Олександри Бурбело».

Експозиції у музеях

- Вінницький обласний краєзнавчий музей (Вінниця).
- Піщанський краєзнавчий музей (Піщанка, Вінницька область).
- Стенд по творчості Саші у Вінницькій школі №26.
- Постійно-діюча пам'ятна експозиція у Культурно-мистецькому та просвітницькому центрі Вінницького національного технічного університету.
- Музей комунального вищого навчального закладу «Корсунь-Шевченківський педагогічний коледж імені Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради» (Корсунь-Шевченківський, Черкаська область).
- Корсунь-Шевченківський державний історико-культурний заповідник (Корсунь-Шевченківський, Черкаська область).

Друк творів Саші

Крім дванадцяти книг та чотирьох збірників пісень, виданих з ініціативи родини Саші, її твори друкувалися:

у газетах – «Казковий вечір» (Київ), «Подільська Зоря» (Вінниця), «Сільські ВІСТІ» (Київ), «Вінницька газета» (Вінниця), «Лісове господарство Вінниччини» (Вінниця), «Імпульс» (Вінниця), «Освіта Вінниччини» (Вінниця), «Українська мова та література» (Київ), «Чернівецька зоря» (Чернівці, Вінницька область), «Перспектив трубников» (Нікополь, Дніпропетровська область), «Тростянецькі вісті» (Тростянець, Вінницька область), «Надросся» (Корсунь-Шевченківський, Черкаська область), «33-й Порадниця» (Вінниця), «КП в Україні» (Київ), «Вінницькі РЕАЛії» (Вінниця), «Анапское Черноморье» (Анапа, Краснодарський край), «Обрії Оратівщини» (Оратів);

у журналах – «Крилаті» (Київ), «Барвінок» (Київ), «Колосок» (Львів), «Юний натураліст» (Київ), «Географія для допитливих» (Київ), «Русское просвещение» (Херсон), «Пять стихий» (Горлівка, Донецька область), «Метаморфоза» (Мінськ, Білорусь), «Вінницький край» (Вінниця), «Вінничанка» (Вінниця), «Шкільний журнал» (Красноармійськ, Донецька область), «Сту-пе-ни» (Київ);

в альманахах – «Скіфія» (Канів, Черкаська область), «Волшебное пёрышко» (Єкатеринбург, Росія), «Усі ми родом із дитинства» (Хмельницький), «Ліра» (Хмельницький), «Песни Серебряного моря» (Сімферополь), «Антологія сучасної новелістики та лірики України» (Канів, Черкаська область), Збірник «День Енота» (Новосибірськ, Росія), «Вінтаж» (Хмельницький), «Зов Нимфея» (Сімферополь), «Вінницький альбом» (Вінниця), «Літературний Бриз» (Вінниця), «Каштановый дом» (Київ), «Експрес «Молодість» (Вінниця), «Підкова для носорога» (Вінниця), «Серце Європи» (Хмельницький);

у книгах – «Воїнам Світла» (Мукачєво, Закарпатська область), «Митці слова Вінниччини» (Вінниця), підручник Наталі Черсунової «Українська література. Хрестоматія + позакласне читання. 6 клас» (Київ, 2017), підручник серії «Шкільна бібліотека», автор-упорядник Юрій Морщавка «Антологія. Казки в шкільному курсі літератури. 5-6 класи» (Харків, 2019), підручник «Сучасна художня література. 5-6 класи» (Київ, 2019), «Вулицями Вінниці» (Вінниця, 2019), «Лісове господарство Вінниччини» (Вінниця, 2019), підручник серії «Шкільна бібліотека», упорядник Юрій Морщавка «Сучасна література рідного краю. 5-7 класи» (Харків, 2020). «Первоцвіти України» (Вінниця, 2020).

Друк про творчість Олександри Бурбело

У газетах – «RIA» (Вінниця), «Молодіжна газета Вінниччини» (Вінниця), «Вінниччина» (Вінниця), «Подільська Зоря» (Вінниця), «Вінницька газета» (Вінниця), «Місто» (Вінниця), «Освіта Вінниччини» (Вінниця), «Літинський вісник» (Літин, Вінницька область), «Імпульс» (ВНТУ) (Вінниця), «Українська мова та література» (Київ), «Молодь України» (Київ), «Чернівецька зоря» (Чернівці, Вінницька область), «Перспектив трубников» (Нікополь, Дніпропетровська область), «Південна зоря» (Нікополь, Дніпропетровська область), «Правди сила» (Вінниця), «Колос» (Погребище, Вінницька область), «Піщанські вісті» (Піщанка, Вінницька область), «Промінь просвіти Є» (Кривий Ріг), «Тростянецькі вісті» (Тростянець, Вінницька область), «Надслучанський вісник» (Березне, Рівненська область), «Надросся» (Корсунь-Шевченківський, Черкаська область), «Педагог» (ВДПУ) (Вінниця), «Вісник Хустщини» (Хуст, Закарпатська область), «Сільські Новини» (Крижопіль, Вінницька область), «Обрії Оратівщини» (Оратів, Вінницька область), «КП» в Україні» (Київ), «Бершадський край» (Бершадь, Вінницька область), «Вінницькі РЕАЛії» (Вінниця), «33-й Молодіжка» (Вінниця), «Літературна Україна» (Київ), «Слово народу» (Богородчани, Івано-Франківська область), «Тульчинський край» (Тульчин, Вінницька область), «Краяни» (Могилів-Подільський, Вінницька область), «Слово Придністров'я» (Могилів-Подільський, Вінницька область).

У журналах – «Вінницький край» (Вінниця), «Дзвін» (Львів), «Шкільний бібліотекар» (Харків).

В альманахах – «Думки романтика» (Хмельницький).

У книгах – С. Брайлян «Молитва за Україну» (Вінниця), «Митці слова Вінниччини» (Вінниця), М.Стрельбицький «Українська весна. Атлантидно» (Вінниця), «Союз обдарованої молоді» (Київ), збірник пісень «Свої пісні дарую всім на радість» (Вінниця), С.Травнева «В полумисках літа» (Вінниця), М.Красноштан «Музика душі моєї» (Літин, Вінницька область), Г. Секрет «Золота скриня дивоцвітів» (Вінниця), С. Брайлян «Світанки, скривджені війною» (Вінниця), «Друзі по перу – Олександрі Бурбело» (Вінниця), «Письменники Вінниччини» (Вінниця), «Книга вінницького школяра» (Вінниця, 2018, 2019), збірники пісень «Українське поле», «Недоспівана пісня Олександри Бурбело», «Вінок з пісень» (Вінниця), «Первоцвіти України» (Вінниця).

... І нам залишила поезію-весну

Пішла від нас так незбагненно рано,
Встеливши дивословом волошковий світ.
Її душа – важка болюча рана,
Її життя гарячий і пломенний лід.

В тривожнім серці квітла Україна.
Між ясенових шовково-вечорових віт
В душі крізь день несла єдиний
Свій край вишнево-квітний, миліший за весь світ.

Плекала тихим серцем рідну мову,
Любила зиму, осінь, прозорінь ясну,
Квітчала літом всеосяжне слово
І нам залишила поезію-весну,

Що зостанеться вічною не всує*:
То запалає жовтнем в свіжій падолисті,
То птахом на калині заночує,
Застигне краплею в бурштиновім намисті.

Її слова у зорецвіт Купала
Посипляться достиглим зерном з колосків
І відіб'ються в вічності дзеркалах
Громи синіми від мудреців-волхвів.

*) не всує – даремно

2018 рік

Світлана Травнева

Її слова у зорецвіт Купала

Пам'яті неповторної Олександри Бурбело,
яка навічно залишиться п'ятнадцятилітньою

*Вони ідуть у нескінченний простір-час,
В скрижаль історії укарбувавши Слово, –
Воно ж опора віри, і діянь земних основа,
Її проміння зоряне, що надихає нас.*

Анатолій Хомчук

Пішла від нас так незбагненно рано,
Встеливши дивословом волошковий цвіт.

Її душа – важка болюча рана.
Її життя – гарячий і племінний лід.

Боліла у тривожних думках Україна
Між ясенових й шовковисто-вербних віт.
В душі несла крізь день і ніч отой – єдиний
Вишнево-квітний край, миліший на весь світ.

Плекала тихим серцем світлу мову.
Любила зиму, осінь, прозорінь ясну,
Квітчала літом всеосяжне слово
І нам залишила поезію-весну.

Що запалає жовтнем в свіжій падолисті,
То травнем барвінково-синім зачарує,
Застигне краплею в бурштиновім намисті,
То віщим птахом на калині заночує.

Її слова у зорецвіт Купала
Посипляться достиглим зерном з колосків
І відіб'ються в вічності дзеркалах,
Громами сивими долинуть від волхів.

Світлана Травнева

Покрова

Вона на небі царствує тепер,
Бо і в житті була Покрова Божа,
Немов троянда, гарна та пригожа –
Над нею Бог крило своє простер!

Бо і в житті була Покрова Божа!
Любила всіх, для всіх добром була,
Ніколи в серці не плекала зла,
На Матір Божу личком юним схожа.

Немов троянда, гарна і пригожа,
Письменниця з легким, як пух, пером.

Загинула, і Бог послав огром,
Зійшла до нелюдів Його сторожа!

Над Сашенькою Він крило простер.
У вічність їй відкрилася дорога.
Христова наречена в царстві Бога,
Флористка у раю вона тепер!

**Тамара Корсунська (Бевз Тамара Олексіївна,
бабуся Саші Бурбело)**
10.12.2014 р. (середа)

Бабусі Томі

*Мойй однокурсниці
Тамарі Андрєвій-Бевз
на вічну пам'ять*

Ти плекала зернятко-внучатко,
Ти жила її кожним днем,
Від самісінького початку
Ти горіла її вогнем.

Пломеніла в любові дитячій
До квітучих полів, лугів...
У маленькім сердечку гарячим
Вже проклюнувся потужній спів.

І раділа кожному слову,
Кожній римі в її віршах,
Ще не знала про полиновий,
Гіркотою позначений шлях.

А вона так раділа світу,
Так уміла його любити...
Безмір шляху було до зеніту...
А тепер їй у віршах жить!..

Зоя Пивовар-Галущенко
Лютий 2017 р.

**Сашеньці Бурбело –
юній письменниці України**

Вкраїна платила мито,
Офіру за Євросоюз...
Так трішечки-трішки прожито,
А скільки злетілось муз?!

Вкраїна життям платила,
Юним від Бога талантом...
Явила космічна сила
Ніжне нам янголятко.

Вкраїна офірувала
Своїм найдорожчим скарбом:
Світла зоря згасала,
Згорала яскравим жаром.

Любов'ю до всього світу,
Знаного через терни,
Падали крила-віти...
Серця від безсилля терпи...

Диво явив нам всесвіт
На арфі України струною,
Летючою зіркою скресла
І розлилася рікою

Любові до рідного краю:
До квітів, дерев, звіряток,
До шелесту вітру в гаї...
До сонця прудких зайчаток.

Підкралася смерть зрадлива
На самім краю безодні.
Предвісник – ця дівчинка-диво...
Вкраїни Небесної Сотні...

Хай же врунить піснями,
Сходить, струниться зелом,
Пам'яттю поміж нами
Серце Саші Бурбело...

У кожному слові, в кожному рядочку
Дзвенить її незаймана струна...
Таку, Вкраїно, ти втратила дочку!
Її ж пісням відкрилась далина.

Зоя Пивовар-Галущенко
20.02.2017 р.

* * *

Дар неба, коротко стрілою,
Мов весь на злеті, пролетів.
Читаєм, згадуєм з журбою,
Ще б скільки написалось слів.

* * *

Шкода, що рано закотилась
За обрій згаслая зоря.
Лише розквітла, засвітилась,
Прийшла печальна пора.

Лише рядочки залишились.
Закарбувались на віки.
Що ніби з серця юнки лились.
Такі величній рядки...

Людмила Боярська
10.09.2021 р.

Незабутній моїй юній подрузі по перу Сашуні Бурбело

Не екстрасенс я й не пророк,
Та про безсмертя мов би знала,
То, мабуть, вирішив так Бог,
Щоб ти легендою нам стала.

Щоб твоя муза, наче птах,
По світу білому літала.
Не для легких, пустих розваг,
А щоб за серце кожне брала.

Нема в них суму й гіркоти,
Немає скарг і нарікання,
Встаєш нескореною ти,
Як приклад мужності й єднання.

Весняна радість у віршах,
Твоя душа завжди співала,
Переборовши біль і страх,
Для нот невидимих писала.

Творила кожен час і день,
Немов хотіла все сказати.
Лишила стільки нам пісень –
Віками будуть їх співати.

Ще світлу пам'ять на землі,
Як невмируща наша Леся.
Несуть на крилах журавлі
Твої пісні у піднебесся.

Тамара Артем'єва

Світлій пам'яті юної письменниці Олександрі Бурбело присвячую

Люба донечка в сім'ї, родині,
Зовсім юна відійшла у вічність,
Залишивши в спадок Україні
Свої твори про любов і ніжність.

Кожне слово сповнене надії
На життя оновлене без болю.
У душі були щасливі мрії
Все просила в Бога добру долю.

Змалечку любила рідну мову.
Про усе захоплено питала.
Творчий пошук був їй за основу,
Бездоганно вчилася, писала.

Про любов до неньки України,
Про її минуле і сучасне,
Про майбутнє нашої країни,
Про природу й любе сонце ясне.

Мріяла, боролась, не здавалась,
Та хвороба вирок свій здійснила,
Серденька биття вмить обірвала.
В пам'яті жива ти, Сашо, мила.

Надія Денисова

* * *

Весняний голос той дитячий
І по дорослому сумний
Залишив слід між нас гарячий,
Посіяв він не мало див.

Яскраві очі-май дівочі...
Душа, що дивиться згори, –
Слова її пророчі
На струнах арфи проросли!

Безмежна ніжність, юні руки
Творили для народу та сердець.
Зазнало сонечко розлуки –
Пішла до Бога під вінець.

Вклонюсь тобі, голубко біла!
Читатиму вогонь-рядки.
Навіки в серці залишила
Свою жагу до боротьби!

Анастасія Бараболя

Розмова з дідусем

Дідусю, дідусику, рідна людино!
Я ангелом стала в твоєму житті...
Проси, щоб не плакала наша родина,
Не піддалася тяжкій журбі...

Прийду я тихенько в нашу домівку,
Пригорнусь легенько до твого плеча,
Покладу на нього русяву голівку
І крильми торкнуся твого плеча...

Мене ти душею відчуєш, дідусю...
Твій погляд стуманить сльоза...
Я піснею й віршем до тебе озвуся,
Й відступить од серця важка гіркота...

Людмила Ковальська

15.02.2019 р.

* * *

Мов ніжна орхідея на морозі,
Боролася за крихтоньки життя...
Й навіки словом проросла у прозі
Й поезії глибокій, мов ріка.

* * *

І як на сонці крапелька роси,
Від боязні тремтіла не відбутись...
А влучне слово дивної краси
В строфу вплітало стрічку «Повернутись».

Тетяна Ясенчук

Присвячено Олександрі Бурбело

Куди летиш, леліточко мала,
На павутинці бабиного літа?
Це б восени до школи ти пішла...
Та поспішаєш в Ірій поміж квітів!..

Вдягала осінь скіфську пектораль,
Смарагдовий віночок із барвінку...
За обрій раптом злинула стежинка –
І ти злетіла, пташко, в синю даль...

Хотіла так багато осягти,
Що серденьку було вже не під силу!
Своїми віршами молилась ти,
Сміялась ними, плакала, любила...

Прости нам, янголятко, дай нам віру
Таку міцну, як ти в душі плекала!..
Усіх земних стежинок не пізнала,
Хоч обняла Вітчизну серцем ширим!

Ми спрагло п'єм джерельце слів твоїх,
Печаль про тебе сяє з видноколу.
Ти тут? Між нас відлунює твій сміх.
Була? Це слово не зронить ніколи!

Ольга Вовк

15.02.2019 р.

Золота струна на арфі України
(присвячується Олександрі Бурбело)

Маленький Янгол, що зійшов з небес,
Промінчик світла, що горів і щез,
Веселка кольорова сонячної днини
І золота струна на арфі України.

Так, порівнянь багато можна ще дібрати,
Щоб про цю юну поетесу розказати.
Такі народжуються раз лиш у сто років,
Та залишають по собі багато "світлих кроків".

Питаю часом: "Як дитя змогло
Так вміло описать все, що було?
Що зараз є і далі іще буде?
Як житимуть колись всі наші люди?"

Яку ж любов у серці треба мати,
Щоб так уміло й гарно описати
Свій рідний край і нашу Україну,
Любов безмежну, світлу, до загину?..

Як же могли ті пальчики маленькі
Так римувать й записувать дрібненько
Усі думки і почуття дитячі,
Любов незриму, світлу і гарячу?

Хай розлетиться слава про дитину,
Що так любила неньку Україну.
Нехай же знають у цілому світі,
Як слід боротись і життю радіти!

Наталія Ярмійчук

Її життя

*Пам'яті неповторної Олександри Бурбело,
яка навічно залишиться п'ятнадцятилітньою.*

Дорослою була вона, хоча було тринадцять,
Не забарилась рання зрілість у її п'ятнадцять.
Життя з неписаним тарованим сюжетом – драма,
Душа зворушлива її мандрує небесами.

Вона ж залишила слова для нас, думки і мрії...
...В них водограї задумок, б'є джерело надії,
Спадає зерно до землі, гартує кузня крицю –
На крилах-сторінках часописів... Не повториться...

Рій мрій дівочих там біжать строфою, полохливі,
Під сонцем соняха в степи чи у гаї тужливі,
І диво казки, – де кохання пролісок весняний,
У благі помисли, і загадки у Ніч Різдвяну.

І світанковий край, де з вітром гомонять берези,
І гамір міста – йти проспектом там або по лезу...
А поряд передзвін у арфах стоголосих
І... подих щастя...

Час зупинився.

Біль нестерпний

І – не чути голос...

.....

На скам'янілих аркушах не зрушити перо.
Творити будуть інші на Землі добро і зло.
Знамення долі невблаганне – з Всесвітом злиття...
Як сполох зірки в небі, творчість і її життя.

Анатолій Хомчук

Її словам хотілося літати...

Її словам хотілося літати –
забрало сил, і провалилось небо...
Поезія – бентежний цвіт латать,
чия душа не схована під склепом.

У повен зріст, хоч юні – без оперть –
вставали її вірші над літами...
Аби не смерть... Аби не клята смерть...
Прийшла. Згасила. Зрізала. Забрала.

Нема на неї ради. Хоч дівча
дзвеніло розщебетаним пташатком...
Урвалась пісня. Лиш тонка свіча
і слово – без кінця і без початку...

Ніхто не здатен дату відвести,
чи на її вердикт – рішуче вето...
Так мало часу для земних гостин –
тому, хто в білий світ прийшов поетом.

Олена Герасименко
Теплик, член VinLit

Пам'яті Олександри Бурбело

*Її слова у зорецвіт Купала
Посипляться достиглим зерном з колосків
І відіб'ються в вічності дзеркалах,
Громами синіми долинуть від волхвів.
Світлана Травнева*

Ця дівчинка – не просто Олександра,
Не просто так собі у школі вчилась:
Над нею вже тоді палала ватра –
В її серденьку Україна зазорілась.

Не просто так сміялась і раділа –
Вона ж бо думала, що буде завтра,
І мріяла, щоб Україна возродилась,
Бо «захисниця» означає Олександра.

Своїм серденьком зерня зігрівала,
Де Україна, рідна, вільна, мила,
З надії, віри і любові виростала
Й широко розгортала мужні крила.

Вона пішла від нас занадто рано,
Та вірші щирі залишила для нас...
Хто ж заспокоїть неvigойні рани?
Безсилі віддаль і невблаганний час...

Діана Гладковська

Пам'яті Олександри Бурбело

Вона – струна на арфі України...
Одна струна, але яка дзвінка!
Її слова над білим світом линуць,
Глибоко в душу, в серце проника.

Дівчатко юне, повне романтизму,
Дарує світ нам, зітканий з краси,
Учить сприймати крізь духовну призму
Слова, як краплі чистої роси...

Невтомний воїн, юна трудівниця
На Україні мріями цвіла...
Здійнялась в небо, піднялась, як птиця,
Зронила лиш пір'їнки із крила –

Свої слова – проникливі до болю...
Звучать вони у серці, як луна.
Вона пішла, така Господня воля...
Та вічно житиме її дзвінка струна!

Наталія Юзько

Згоряю, світло даючи...

Пам'яті Олександри Бурбело

З яких прийшла до нас планет
Сашуня, Олександра, Саша?
Любові чистої сонет,
Наш вічний біль і гордість наша.

З яких сузір'їв принесла
Той Божий дар – отак писати?
До рим ти серцем приросла,
Щоб янголом пізніше стати.

Тобі так мало довелось
На світі цьому літ прожити,
А як хотілось і моглось
Його теплом своїм зігріти!

Ти бачиш зараз нас згори
І вірші Господу читаєш.
Не раз вечірньої пори
За нас ти Господа благает.

Згоріла, даючи нам світ,
Росою впала на світанні,
Уплівши у разочки літ
Останнє щире привітання.

Наталя Андрушко

Олександрі Бурбело
(Посвята)

Ніжна, ніби квітка,
Гарна й молода,
Шкода, що зів'яла
І пішла з життя.
Не було й «16».
Повних тоді літ,
Як недуга вкрала,
Той земний політ.
Прозу написати,
Чи складать вірші,
Все вона уміла,
Тільки б жити їй...
Чи відзняти фото,
Де долина й гай,
Небо все у хмарах,
Ніжний небокрай.
Іній на деревах,
Квіти на землі,
Все таке красиве,
Хоч складай пісні.
Чи підняти квітку,
Дати їй попить,
Щоб вона не вмерла,
А зуміла жить.
Юна та глибока,
Кожне слово в смак,
Чи про сьогодні,
Чи минулий факт.
Чом же лиха Доля,
Та її забрала,
Струночку із арфи,
Взяла й розірвала.

Вже посмертно в Спілці
Стала на віки.
Ніжна, завжди юна,
В вічності вже ти.

Лариса Пальчикова
30.07.2021 р., 4 год. 28 хв. ранку
Вишневе

*(Після заходу по творчості Олександри Бурбело в
Комунальному закладі «Публічна бібліотека» Вишневої
міської ради, 28 липня 2021 року)*

Саші Бурбело

Сашуню, я про тебе мало знала,
Я ще мала, а ти уже пішла.
Я десь у зорях спомин твій шукала,
І ось нарешті в серці віднайшла.

Ти ще не встигла в юність вкорінитись
(Тонку стеблинку вирвано з землі),
Та у серцях зуміла залишитись,
Там паростки лишила чималі.

Я б так хотіла зватися сестрою...
Близькі душею. Як тобі здається?
Одною пишем мовою святою,
Що джерелом пречистим розіллється.

Тобі зорею передам привіти,
Щоб линули в небесному акорді,
Щоб спочивала між Господніх квітів
Твоя душа, незаймана і горда.

Ангеліна Шиндировська

Райська пташка

Пам'яті О. Бурбело

Саша, Сашенька, любов'ю осіянна,
Ти на серці у батьків – довічна рана...

Чом так рано ти крильцята юні склала?
Час короткий на землі погостювала...

Душу янголи небесні підхопили
Й до Обителі святої запросили!

У Раю тепер душа твоя витає
І небесний світ піснями розважає...

Може, згадуєш життя понадколишне –
Маму, татка, сад, в якому вишні...

Мабуть, вірші пишеш там позасвідомі,
Бо жила цим на землі колись, удома...

Пташко райська, прилітай погостювати,
Бо сумують за тобою мама й тато...

І дідусь твій небо синє розглядає,
Кожну пташку в небесах благословляє.

Прилітай, пташино райська, люба доню,
Нагодуєм тебе ласкою з долоні...

Прилітай, коли погода... коли сонце...
І заглянь в дитинства рідного віконце.

Або в сон прилинь, хай мама стрепенеться,
Хай душа її з твоєю обійметься.

Зінаїда Сидорчук
поетеса, член НСЖУ

Пам'яті юної поетеси Олександри Бурбело

Жила-була дівчинка на світі,
Що сміялась весело, як ви,
І за інших вміла порадіти,
Дух тримала в тілі бойовий.

І обличчя мала янголине,
Як в русалій коси, стан гнучкий,
Юна-юна, золота перлина,
Що лишила спадок не слабкий.

Що давалось, з радістю сприймала,
Наповняла творчістю свій дух.
Все що мала, людям віддавала,
А собі – підступний той недуг...

Мала дар письменницький від Бога,
Розкривалась квіткою весни,
Та в одну злилися всі дороги...
Не судилось мрій усіх здійснить.

Свій відбиток залишила в Слові,
Було складно – Бог допомагав,
Все найважче Він не випадково
Найсильнішим завжди довіряв.

Від'яскріла вогником бенгальським,
Віку того – лиш п'ятнадцять літ,
Та прожила їх вона по-райськи.
Й не життя то було, а політ!

Сильна духом, в творчості невтомна,
Джерелом – життява ненасить,
Хай Господь у Царстві Неземному
Її душу світлу прихистить!

Зінаїда Сидорчук
Літин, 2018 р.

Олександрі Бурбело присвячую

Спішила, квапилась, аби побільше вспіти.
А ще ж дитина, зовсім молода.
Не розважатися, а лиш творити.
Згоріла, як в гарячому вогні слюда.
Яке багатство думки, сила слова,
Який безмежний ввись політ душі.
І що не твір – шедевр і знову й знову
Наввипередки ще один спішить.
І не осмислити, і не сприйняти,
Яку безмежну втрату понесли...
Тобі б іще творити і писати...
Посмертно лиш до Спілки занесли.
Я перед пам'яттю вклоняюсь щиро.
Живи, Дитиночко, у пам'яті, в серцях.
Ти так бажала жити в правді з миром...
Аж надто швидко кінчився твій шлях.

Олеся Жданюк

05.09.2021 р.

Пам'яті Олександри Бурбело

Короткий шлях твій на землі,
Його ти не пройшла – пробігла,
Та скелі слова у імлі
Легенько подолати встигла.

Із камінця на камінець
По римам вільно ти ступала
І чистий ангельський вінець
Ще у земнім житті тримала.

Зривала просто, мимохіть
Пелюстки сонця на світанку.
І складно було уявить:
Життя, допите до останку.

На дарування твого цвіт
Іще не всі злетілись рими.
Здавалось, несяжний світ
Завжди для тебе лиш цвістиме.

Ще не завершено політ.
Життя скінчилось надто скоро.
Так мало весен, зим і літ.
І вічність – у небес просторах.

Короткий шлях твій на землі.
Можливо, що цей світ – окови.
Летять хмаринки-кораблі
Там, де Твоє лишилось Слово.

Олена Криклива

Саші Бурбело

Загорілась і погасла зірка України,
Перестало битись серце дівчини – дитини.

Це не просто ясна зірка, українська врода,
Що народжувала вірші, що текли, як вода.

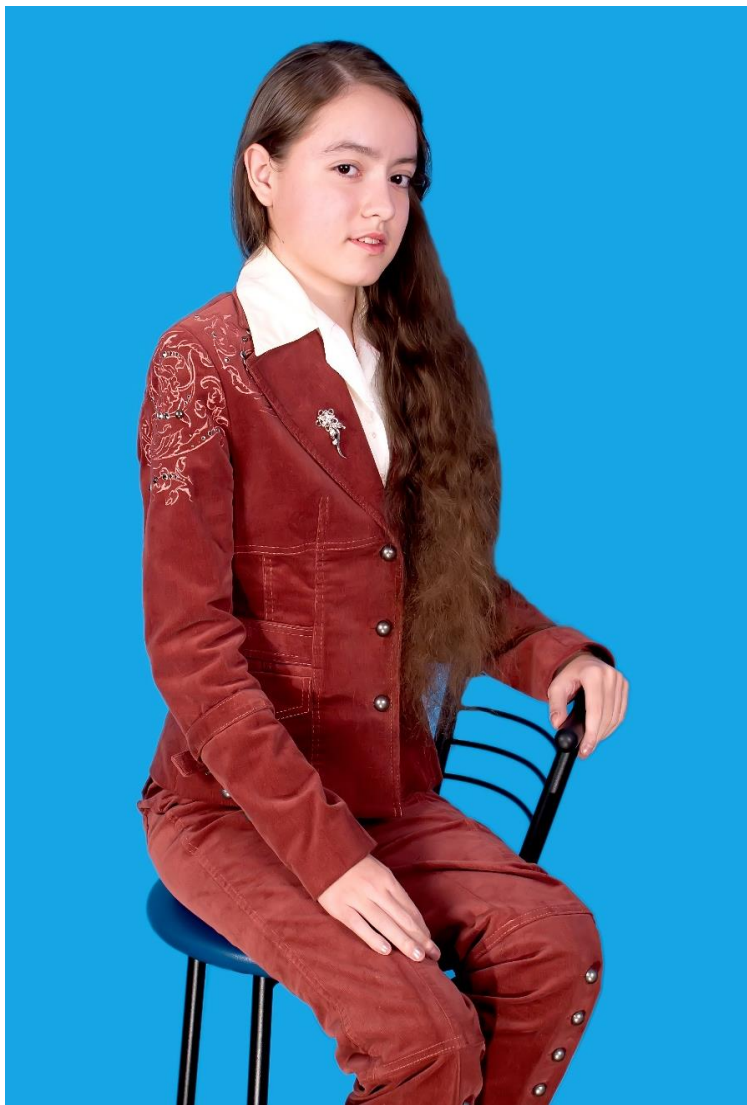
Невідомими стежками думи походжали,
Все, що бачили найкраще, у букет збирали.

І лились пісні дитячі – світлі, мов дзвіночки,
І збирали ті дзвіночки рясні голосочки.

Довго можна ще писати, душу лікувати,
Первоцвітом її віршів країну квітчати.

І як сумно, і як важко – без вороття втрата,
Вічна пам'ять, вічне царство нині її хата.

Юлія Хандожинська
01.11.2021 р.

**Олександра Бурбело – член Національної спілки
письменників України**

**Саша Бурбело з мамою, тіткою Вікторією
та сестрою Наталею**

Подруги

Улюблена бабуся – Тамара Бевз

Бабуся Олександри – Тамара Бевз (фото автора)

**Батьки Олександр – кандидати технічних наук,
викладачі Вінницького національного технічного
університету, добровольці батальйону «Айдар»,
волонтери**

**Мама Саші – Світлана Бевз, доброволець, командир
зенітного розрахунку батальйону «Айдар», учасник
бойових дій**

Автор під осінньою берізкою

Стенд про автора у школі №26 м. Вінниці

**Відкриття меморіальної дошки Олександрі Бурбело
на житловому будинку в місті Вінниці по вулиці
Воїнів-Інтернаціоналістів, буд. 9-А, де проживала
юна письменниця, травень 2016 р.**

**Меморіальна дошка Олександрі Бурбело,
встановлена в школі №26 міста Вінниці, де
навчалася Олександра, листопад 2016 р.**

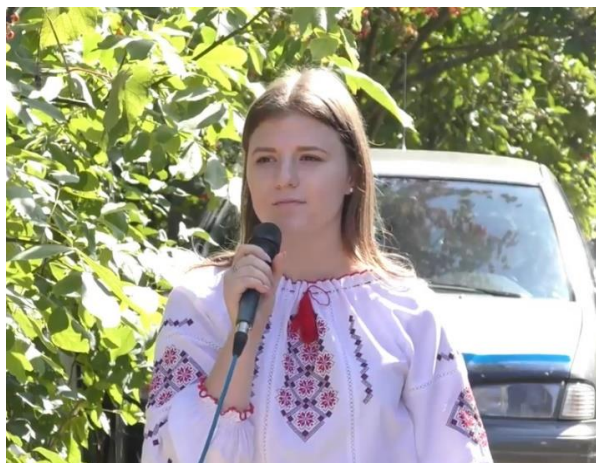
Якушинецькою територіальною громадою на фасаді Будинку культури було встановлено меморіальну дошку Олександрі Бурбело, грудень 2017 р.

Заслужена журналістка України Ганна Секрет виступає на відкритті вулиці Олександри Бурбело, масив «Поляна» села Бохоники Вінницького району Вінницької області, вересень 2019 р.

**Меморіальна дошка на будинку 28 вулиці
Олександри Бурбело в селі Бохоники Вінницького
району Вінницької області, де любила бувати Саша**

**Студентка ВНТУ Аня Маланчук співає пісню
«Стежинка» на слова Саші Бурбело (муз. І. Шуберта)
на відкритті вулиці Олександри Бурбело, с.Бохоники
Вінницького району Вінницької області,
вересень 2019 р.**

Студентка ВНТУ Діана Лаба співає пісню «Вдома, в Україні» на слова Саші Бурбело (муз. С. Брайляна) на відкритті вулиці Олександри Бурбело, с.Бохоники Вінницького району Вінницької області, вересень 2019 р.

На відкритті постійно діючої пам'ятної експозиції Олександри Бурбело в культурно-мистецькому та просвітницькому центрі Вінницького національного технічного університету, червень 2016 р.

На відкритті виставки творчості Олександри Бурбело у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї, жовтень 2017 р.

На відкритті виставки творчості Олександри Бурбело у Піщанському краєзнавчому музеї, червень 2018 р.

Нагородження переможців І літературного конкурсу імені Олександри Бурбело у Вінницькій обласній філармонії «Плеяда», листопад 2017 р.

Нагородження переможців ІІ літературного конкурсу імені Олександри Бурбело у музеї-садибі Михайла Коцюбинського у Вінниці, листопад 2018 р.

Студенти ВНТУ співають пісню «Зірка Сашина горить» (сл. Т. Артем'євої, муз. І. Шуберта) на нагородженні переможців III літературного конкурсу імені Олександри Бурбело у музеї-садибі Михайла Коцюбинського у Вінниці, листопад 2019 р.

Нагородження переможців IV літературного конкурсу імені Олександри Бурбело у Вінницькому обласному молодіжному центрі «Квадрат», грудень 2020 р.

Учасники презентації творів Олександри Бурбело в педагогічному коледжі м. Корсунь-Шевченківського на Черкащині, грудень 2015 р.

Дідусь письменниці Володимир Бевз презентує книги Олександри Бурбело учням школи ім. Василя Симоненка в с. Тарандинці Лубенського району на Полтавщині, грудень 2015 р.

Класний керівник Клямчук О.В. та учні школи №26 м.Вінниці на вечорі пам'яті Олександри Бурбело в обласній бібліотеці ім. Тімірязєва м. Вінниці, березень 2016 р.

Композитор, співак Сергій Брайлян співає пісні на слова Олександри Бурбело (ВОУНБ ім.Тімірязєва), березень 2016 р.

**Організатори вечора пам'яті Олександри Бурбело у
Вінницькому державному педагогічному
університеті ім. М. Коцюбинського, листопад 2016 р.**

**Організатори вечора пам'яті Олександри Бурбело у
школі № 1 смт Сутиски Тиврівського району
Вінницької області, листопад 2016 р.**

Квартет «Гармонія» у складі Ігоря Шуберта, Галини Кузьменко, Жанни Карпенко та Наталії Качан виконує пісню «Я лиш струна на арфі України» (сл. О. Бурбело, муз. І. Шуберта, фільм Ганни Секрет «Струна на арфі України» програми по ВДТ «Дивоцвіті»), січень 2017 р.

Дует «Розмай» у складі Ігоря Шуберта і Галини Кузьменко виконує пісню «Україно-матінко» (сл. О. Бурбело, муз. І. Шуберта, фільм Ганни Секрет «Струна на арфі України» програми по ВДТ «Дивоцвіті»), січень 2017 р.

**Організатори вечора пам'яті Олександри Бурбело у
Літинському відділі освіти, січень 2017 р.**

**Вечір пам'яті Олександри Бурбело у Вінницькій
школі №11, лютий 2017 р.**

Організатори зустрічі по творчості Олександри Бурбело в школі № 20 м. Тернопіль, березень 2017 р.

Організатори вечора творчості Олександри Бурбело «Я лиш струна на арфі України» у Вінницькому гуманітарно-педагогічному коледжі, квітень 2017 р.

Вечір пам'яті Олександри Бурбело в Національному педагогічному університеті ім. М.П. Драгоманова, м. Київ, листопад 2017 р.

Учасники вечора пам'яті Олександри Бурбело, школа № 6, м. Новоукраїнка Кіровоградської обл., грудень 2017 р.

Презентація творчості «Ключем поезії я відкриваю ранок» у школі № 2 смт Чернівці Вінницької області, січень 2018 р.

Організатори вечора пам'яті Олександри Бурбело в школі села Музичі Київської обл., березень 2018 р.

Учасники вечора пам'яті Олександри Бурбело у школі села Плисків Погребищенського району Вінницької області, травень 2018 р.

Кіра Сидор, донька айдарівця Олега Сидора (позивний «Скіф»), героїчно полеглого в боях за Україну, читала вірші Олександри Бурбело на творчому вечорі в школі-гімназії, м. Мукачево Закарпатської області, жовтень 2018 р.

**Зустріч по творчості Олександри Бурбело в НВК
«Гармонія», м. Ужгород, листопад 2018 р.**

**Учасники зустрічі по творчості Олександри Бурбело,
с.Стара Скварява, Жовківський район, Львівська
область, філія музею «Староскварявський іконостас
XVI-XVIII століть», Храм, листопад 2018 р.**

**Кобзар Борис Бабенко співає свої пісні на слова
Олександри Бурбело на зустрічі зі студентами
Львівського національного університету ім. Івана
Франка, листопад 2018 р.**

**Учнівський ансамбль «Мелодія» Вінницької школи
№26 виконує пісню «Берізка в платті із парчі» (слова
О.Бурбело, муз. С. Брайляна) на літературному
вечорі Олександри Бурбело «Я лиш струна на арфі
України», листопад 2018 р.**

**Презентація творчості Олександри Бурбело
в школі № 6, м. Житомир, грудень 2018 р.**

**Учасники вечора «Я лиш струна на арфі України»
в СШ №1, м. Крижопіль Вінницької обл.,
лютий 2019 р.**

**Організатори зустрічі «Сторінками творчості
Олександри Бурбело», школа № 1, м. Бершадь
Вінницької обл., лютий 2019 р.**

**Виступ Сніжани Резнік, директора Вінницької
школи №26, де навчалася Саша Бурбело, на
літературній годині «Я лиш струна на арфі України»
перед бібліотекарями шкіл Вінниці, лютий 2019 р.**

**Презентація творчості Олександри Бурбело в
Полтавському національному педагогічному
університеті ім. В.Г. Короленка, березень 2019 р.**

**Переможці II літературного конкурсу ім.Олександри
Бурбело в Нікопольській школі № 9
Дніпропетровської обл., березень 2019 р.**

Презентація творчості Олександри Бурбело в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка, квітень 2019 р.

Учасники зустрічі по творчості Саші Бурбело, центральна міська бібліотека ім. Т. Шевченка, м. Кам'янське Дніпропетровської обл., травень 2019 р.

**На зустрічі по творчості Олександри Бурбело
в СШ № 1, м. Ізмаїл Одеської обл., жовтень 2019 р.**

**Зустріч по творчості Олександри Бурбело в школі
села Іза Хустського району, Закарпаття,
жовтень 2019 р.**

**Презентація творчості Олександри Бурбело
в гімназії № 2 м. Хмельницького, листопад 2019 р.**

**Студент ВНТУ Костянтин Швачич виконує пісню
«Українське поле» (сл. О. Бурбело, муз. І. Шуберта),
Вінницький літературно-меморіальний музей
Михайла Коцюбинського, листопад 2019 р.**

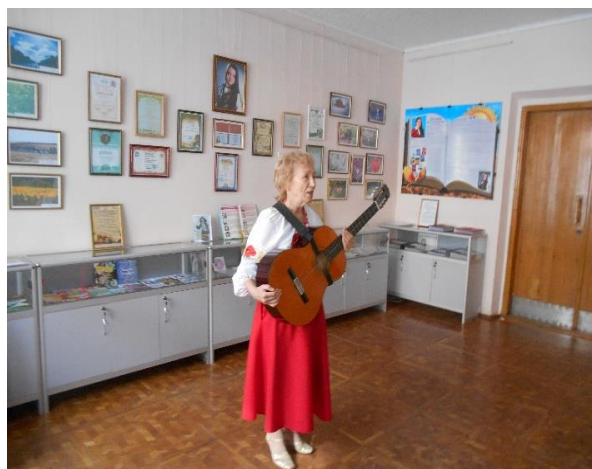
**Учасники зустрічі по творчості Олександри Бурбело
в Миколаївському національному університеті
ім. В. О. Сухомлинського, грудень 2019 р.**

**Презентація творчості Олександри Бурбело в
Херсонському державному університеті,
грудень 2019 р.**

Організатори вечора пам'яті Олександри Бурбело – студенти Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, березень 2020 р.

Вероніка Остапчук виконує свої пісні на вірші Саші Бурбело в залі постійно діючої пам'ятної експозиції Олександри Бурбело в культурно-мистецькому та просвітницькому центрі Вінницького національного технічного університету, жовтень 2020 р.

**На презентації творчості Олександри Бурбело
в ліцеї № 2, м. Яремче Івано-Франківської обл.,
травень 2021 р.**

**Учасники вечора творчості Олександри Бурбело
в Рогатинській центральній бібліотеці, Івано-
Франківська обл., травень 2021 р.**

Україна

Казкова Україна

Є в нашій любій Україні
Ліси, і ріки, і моря.
А небеса ж ці лебедині...
О, Батьківщинонько моя!

Улітку квітне, наче ружа,
Вогнями восени ряхтить.
А взимку тобі, любий друже, —
Святки і снігова блакить.

Весною полечком зеленим
Зігріє серденько мені.
І стільки щастя — леле-леле! —
На рідній, батьківській землі.

Загляне ранок у віконце,
Дзвенить пташиним голоском.
День веселить ласкавим сонцем
І звершень добрих колоском.

Лелека

У червоних чобітках,
Білій кожушинці,
Походжає диво-птах
Лугом по стежинці.

– Прилетів? Козаче мій!
Антосю-лелеко!
Стільки білих світлих мрій
Ти приніс здалека!

Екваторіальний жар
Струмує в крилятах:
– Прилетів! Для тебе в дар
Ось весна – як свято.

– В чорній Африці бував,
А білим zostався ...
– Я ж там тільки гостював, –
Лелека озвався.

На підсніжник схожий я
Віддавна й донині.
Розцвіта душа моя
Тільки в Україні!

Новорічні видіння

Зимою місяць кришталевий,
А зорі – дзвоники скляні!
Заметів білогриві леви
Лежать край шляху в напівсні.

Повітря кришиться на друзки –
Від холоду, як лід, ламке!
У інеї в'юнкі галузки
Беріз – мереживо тремке.

Те, що в душі таке тендітне,
Враз відкривається, як скарб,
Немов малюєш заповітне
Легеньким дотиком до фарб.

– Дзінь! Дзінь! –
Дзвіночків переливи!
Примарне сяйво залива
Зимових красвидів диво.
А в серці вже цвітуть слова,

Народжені безкраїм небом,
Де місяць ватрою горить.
Воно широким вільним степом
В уяві постає за мить:

Ось мчать, як вітер, скіфські коні!
Сніг шурхотить чи ковила.
Тоді в неписанім законі,
Як квітка, воля розцвіла!

Її зерно і в наших душах,
Немов зоря у срібну ніч,
Всі сумніви, мов тіні, рушить,
Неначе й не було сторіч!

Свободі бути в Україні
На праведній її стезі!
Надходить нині рік «змійний»,
Премудрий – віримо усі!

І сяє місяць кришталевий,
І зорі – дзвоники скляні...
А Україна – королева
На троні щастя осяйнім!

Зимова Україна

Пухнаста біла птаха снігова
Прилинула в зимову Україну!
Лебідками злетілися слова
До пісні про оновлення країни.

Міста і села у новій красі –
Немов небесна птаха благодаті!
Хустинка на калиновій косі,
Вербові віти, світлі і крилаті!

Закуталася в пух озимина,
Готує нам високі урожаї.
Зимова Українонька ясна
Вдивляється в далекі небокраї!

Місто мрії

Мороз у сонячній короні
В холодних променях зими
Сріблив міського скверу скроні,
Бульваром проїжджав саньми.

І все довкола, наче в казці,
Сліпило погляд, як алмаз.
А рідне місто в білій масці
Ураз зачарувало нас!

Палає гіацинтом небо!
Блакить! А сонця фаєтон
Неначе пролітає степом,
Всю землю беручи в полон

Гарячим сяйвом на морозі,
Промінням жовтих хризантем!
Мов діаманти по дорозі
Розсипав наш міський тотем.

Таємний звір, який донині
Усіх об'єднує в сім'ю,
Постав о цій яскравій днині
У вовні з блиску і вогню!

Роззявив велетенську пащу
Від майва вулиць за мости
І не погодиться нізащо
З міського гербу він зійти.

Кудлатий пращур днів минулих,
Коли отут росли ліси,
Про які ми уже й забули.
Та в серці відблиски краси

Величних пущ – неначе свято,
Як сонячні морозні дні!
І хочеться про все згадати,
Що в кодї генному в мені.

Сарматське море, і корали,
І пущі древньої пітьма!
Мільйони років те забрали,
Та проминули не дарма!

У нашім місті все зійшлося –
Прадавня і майбутня мить,
Будинків золоте колосся,
Морозно-сонячна блакить

Над горизонтом, наче мрія!
Мороз і сонце до лиця
Моєму місту, що зігріє
Закохані в красу серця!

Сарматське море

Пливе зима на білому човні,
А Україна – мов Сарматське море,
Глибинне у своїй старовині
І величає, срібно неозоре.

Рої сніжинок чайками летять,
Прибою хвиля шурхотить снігами.
Подільські Товтри – як прадавня гать!
Мільйони років поросли гаями...

Мільйони... Тож, спливли віків віки...
І ось зима цьогоріч, як цариця!
З її легкої сніжної руки
Усе навколо казкою іскриться.

У пуховім кожусі ліс дріма.
Немов видіння сну, в снігах Карпати.
Пливе по Україноньці зима,
Їй, любій, вишиває білим шати.

Рум'яниться калиною вона,
Тополями спиняє сніговії.
Чи знала, що росте з морського дна
Тополька в гілочках – пухнастих віях?

Сарматське море! Чи ж не дивина?
Літають чайки снігу над віками,
В туманах часу срібна сивина,
Довкілля сяє і ряхтить зірками!

Тут Україна з глибини століть,
Немов тополя, виросла крилато!
І скільки ви по світу не ходіть,
А кращої ніде не відшукати!

Зимова вишня

Вишенько-снігуронько вродлива!
Скільки пуху на твоїм крилі!
Знов сніжинок лебедина злива
Осипає гілочки малі.

І стоїш у білій кожушинці,
Як царівна Либідь край гори!
І у кожній лагідній пушинці,
Що летить, кружляючи, згори,

Світла казка неньки України,
Її врода вічна й молода,
Її пісня, щира, солов'їна!
Чуєш, у Дніпрі м'яка вода

Лебедить під кригою, співає,
Бо вона у рідному краю,
Що снігами шелестить безкрайо.
Вишня ж – пишна мальва у гаю,

Де тепер так срібно, чисто, біло!
Не пізнати стежку гомінку.
Бач, брунатна вишня посвітліла,
Загорнулась в заметіль м'яку.

І тепер вона, як віща птаха,
У стокриллі білих гілочок!
І, здається, що єдиним змахом
Крил легких із білих голочок

Здійметься хмаринкою у небо,
Попливе у сніговій імлі.
Але, вишне, як же ми без тебе?
Залишайся, люба, на землі!

Світанок

О, Віннице у маєві зірок,
Коли на землю сходить світлий ранок!
Твої будівлі древні, що не крок,
З прадавності розбуджує світанок.

Звучить бадьоро вже мажор душі,
І люди усміхаються щасливо!
Ясніють сонцем світлі вітражі,
Спадає радості барвиста злива!

Осінній цвіт Поділля

Поделяночка-осінь в садочку
Хризантеми в букети збира.
Все Поділля в барвистім віночку –
Нині в нас хризантемна пора.

Білосніжні, рожеві, червоні
Пелюстки – мов проміння зірок!
Яке гарне Поділля в обнові
Із букетів осінніх квіток!

Говерла

Осіннього туману острови.
Високогір'я світлі закарпатські
Під небом, наче сяйво короги!
А ці хмарини, як коші козацькі,

Дозор високогірний тут несуть:
Чи все, як слід, у любій Україні?
Історії своєї не забудь,
Плекати у своїй-таки ж країні

Минулого славетні сторінки,
Що пращурів святих політі кров'ю!
В літописах збережено роки,
Які в серцях у нас горять любов'ю!

Говерла між туманів, як свіча,
Палає у осінньому привіллі.
Нагадує козацького меча,
Прихиленого у рум'янім зіллі.

Знак пам'яті, майбутньому зарок,
Щоб берегли славетну Україну
У всесвіті, посеред сонць, зірок
І не забули давню ту руїну,

Яка і досі болем готить
У наших думках, як зринають мрії.
Історії святої кожна мить
Діймає горем, але й серце гріє

Своєю величчю і доброти
Крилом, вражає видивом двобою
Із лютим злом, здолать, перерости
Яке, мій друже, нам же із тобою!

Говерла височіє, як душа
Великого і мудрого народу!
Запишемося до древнього коша,
Відстоїмо країни честь, свободу!

Небо України

Яке чудове небо України –
Біляві хмари, синій океан!
Ген, ніби замку давнього руїни,
На сході ж золотий пшеничний лан.

Приспів:

А я лечу на килимі із хмарки,
Все небо озираючи щораз.
Ось сонечко розсунуло фіранки
І сипле щире золото до нас.

Мов волошками зацвітає поле,
Ромашки відкривають пелюстки.
І стільки щастя, стільки світла, волі,
Що вистачить усім нам на віки.

Приспів

Веселка семиколірно зринає,
На крапельках дрібних ряхтить яса
На радість і добро моєму краю!
Такі в нас, в Україні, небеса!

Приспів

Космічний гість

Метеорит! Та це ж, насправді, диво!
Вже їдемо, минаєм Іллінці.
Ось кратер! Розпашіла і щаслива
Із фотоапаратом у руці,

Стою я поміж розсипів каміння.
Предивний колір, слова не знайти!
Чи золотий, мов сонячне проміння,
А чи брунатний, як чужі світи?

То осяйний, аж погляд відбиває,
То тьмяний, наче загадка німа.
Таких немає нині в нашій краї,
Шукати їх по урвищах дарма.

Чотириста мільйонів літ минуло
З тих пір, коли вогненно-громіздке
З небес упало тут космічне тіло.
Це дослідить – завдання нелегке!

Сімдесят два квадратних кілометри –
Ось розмір аномалії тепер.
Слідів падіння часові не стерти!
А поряд річка. Риба і бобер

Тут водяться. Рибалки – часті гості.
За річкою – стіною очерет.
Весною глід і дички в світлій брості,
Вечірнє небо в розчерках комет.

Полин сивіє, як димок від ватри.
А ватра ж то якою тут була!
Це уявить непросто, але варто
Сьогодні серед літа і тепла.

Кипіла вирва, плавлячи граніти,
Півсотні літ палахкотів вогонь!
А нині, бач, цвітуть звичайні квіти
Між кратерних порослих дерном скронь.

Лікує час, але метаморфізму
Ударного не приховать ніяк,
І диво це вивчати нам не пізно.
На каменях оплавлення, як лак,

Темніють чорні вкраплення заліза,
Алмази є дрібненькі, як пісок,
Агат найбільший в світі, мов валіза
З далеких, ще не пізнаних зірок.

Тяжіння сила не сягає норми,
Тож чую невагомості крило.
І вітру польового світлі сурми
Луною поміж каменів:

— Бу - у - ло - о...

Зелене гроно Поділля

«Зелене гроно» Вінниця плекає –
Натхнення і думок сміливих злет.
Як любо нам у нашім ріднім краї,
В якого стільки добрих є прикмет!

І творчістю окрилене світання,
Блакить і золото в небесній вишині.
У нас до праці всі беруться зрання,
Тож до душі ця звичка і мені.

А день у сяйві променів ласкавих
Ясного сонця і людських очей
У Понадбужжі, де веселка слави –
Відзнака багатьох простих речей.

Таких, як ось ці вироби із глини –
Макітерки чи риночки малі.
Ми бачимо сьогодні їх щоднини
На кожному родинному столі.

Вони – окраса побуту і свята.
А вишиті барвисті рушники!
В роботі і у творчості завзяті
Мої славетні мудрі земляки.

У них я вчуся творчості, як дива,
Сплітаю в пісню лагідні слова.
Буть подояночкою я щаслива:
Тут хліб і пісня – всьому голова!

Дні у навчанні й праці крок за кроком,
Поезією сповнені щомить.
«Зелене гроно» нам тепер щороку
Дає натхнення з піснею дружить!

Стежина на Поділлі

Спішить кудись стежинка у поля.
Ось і мене покликала з собою:
– Дивися, дівчинко, оце твоя земля.
Вона має пишатися тобою.

Цей синій цвіт – веселі сокирки.
Волошки, ген, блакитні, наче небо.
Приходь до них, милуйся залюбки,
Бо є така в душі твоїй потреба.

Там, далі, бачиш, золоті лани
Красуються колоссям на привіллі.
Зернят пшеничних сповнені вони.
Пшеницею ж бо славиться Поділля!

Тож нарік засівай святе зерно
В ці Богом тобі дані чорноземи,
І урожаєм стане знов воно.
Розквітнуть потім ранні хризантеми.

А зараз літом пахне все довкруг,
Як ці рум'янки на крилі у поля,
Як оцей кущик із червоних руж
І попід небо аж гінка тополя.

Ще й конюшина біла, наче сніг,
Далі – рожева, ніби полуниця,
А поза ними і петрів батіг,
Ромашок сонячні веселі лиця.

Мов ниточка, стежина, а окрай
Цвіт рідної землі, як вишивання.
Такий же він, подільський любий край,
Де наша доля, злагода, зростання!

Подільське село

Село святої України
У срібнім літеплі роси!
Неначе пісня солов'їна
І ніби відгомін грози,

Яка колись прогоготіла
По кучерявих споришах.
А цю хатинку білотілу
Й понині огортає страх,

Що грім кривавою стрілою
У темних хмарах зрине знов,
І блискавицями двобою
Займуться відблиски підков.

Зросло в полях вусате жито,
Там, де тополя край села.
Його не можна толочити,
В нім вічність зернами зійшла!

Далекі відгуки космічні
Пливуть по вусах до стебла.
Коріння ж соки предковічні,
Всі, що земля йому дала,

Вбирає, щоб тужавів колос,
Щоб зерна щедро золотив.
Прислухайся – почуєш голос
Багатих українських нив!

Мінібузкова материнка
За крутояром, де поля.
Біленька хата – як сивинка,
Примітна погляду здаля.

Вінницький трамвай

Міський трамвай, немов дитячий потяг,
В тунелях вулиць стиха дзеленчить,
А на зупинці півником в чоботях
Розкльовує посадки довгу мить.

Рушає далі. І пливуть пейзажі,
Мов хвилі неспокійної ріки,
Вітри, які куйовдяться в пасажі.
А ми не пасажери – моряки

На кораблі міського океану.
Цей перестук – то хвилі об борти
Вдаряються, як привиди туману.
На нас зупинки ждуть, немов порти.

Ілюмінатори – люстерка вікон.
А кожен у них бачить щось своє,
І тих картин, як і людей, без ліку.
О, Віннице! О, місто мрій моє!

Рідна школа

Шкільне життя – відкрита книга!
Гортаю перші сторінки,
Читаю трепетно в ній стиха
Старанно списані рядки.

Ось перші приклади, задачі,
Підручників звабливий світ,
Учнівські радощі дитячі,
А школа – ніби зореліт!

І перша вчителька, що вчила
Усіх серйозності, добру.
А слів її велична сила,
Що окриляла, дітвору!

Усе це в книзі. Розгортаю
Листків мереживо шкільне.
Нові далекі небокраї
В Країну Знань ведуть мене.

Вклонімось низько ж рідній школі!
Вона у кожного своя.
Вона – твоє родинне коло,
Дітей і вчителів сім'я!

Наша вчителька

Огортає вечір рідне місто,
Стежку, що від школи леbedить,
Ліхтарів палаюче намисто,
Вчительку, замріяну в цю мить.

У портфелі зошити дитячі,
Як довіри ніжної крило.
Вдома їх розгорне, і неначе
Втоми дня шкільного й не було.

Ніч спадає, а її віконце,
Як зоря, у темних тінях снів!
Так за працею зустріне сонце
Її погляд, що всю ніч зорів.

Знову школа, клас, дитячі очі,
Наче цвіт улюбому краю.
Кожен з учнів, звісно ж, дуже хоче
Схожим бути на вчительку свою!

Скарб

Світ добра і цвіт його веселий
Пізнаю я у людських очах.
Обійди усі міста і села,
Облети їх, мов казковий птах,
Доброта – чеснота України.
Скарб у серці кожної людини.

Вишневе місто

Цвіте вишневий сад на диво
У радощах своїх надій.
А рідне місто ним щасливе
В душі замріяній моїй.

Неначе почуттів напруга,
Оцей дев'ятий вал весни!
Квітчаста хвилі-гаю смуга
Розхлюпує веселі сни,

Що збудуться у ріднім краї,
Бо урожаєм повсякчас
Щоліта в українським раї
Ці вишні хиляться до нас!

Сокирки

Сокирки розквітли у полях,
Наче сльози радості тремтливі.
Оминає їх проїжджий шлях,
Умивають світлі літні зливи.

Сині-сині квіти-малюки
У зеленім маєві стеблинок.
Придивись: мов справжні сокирки
Визирають із малих торбинок.

Може, гномик їх приніс сюди.
Дроворуб підглядив таке диво:
— Будьте ж сокирками назавжди
І цвітійте під сонечком щасливо!

Та й пішов у ліс по сухостій –
Ним селяни здавна гріли хату.
Доганяє донечка:

– Постій,
Які гарні квіти, бачиш, тату?

А він тихо мовив:

– Сокирки...
– Сокирки? – дивується дівчатко.
З того часу вже спливли роки,
Ця легенда буде нам на згадку.

А колись тут запорізький кіш
На спочинок став посеред поля.
– Нам би зброї треба, та побільш, –
Мовив ватажок Тарас Стодоля.

У зажурі спали козаки,
Снилася їм Україна люба.
А на ранок диво: сокирки
Виросли всім ворогам на згубу!

І відтоді в праведних боях
Стало військо вже непереможне!
Сокирки синіють у полях
Ніжно і замріяно-тривожно.

Попід ними гномики малі
У траві звели собі оселі.
І щасливі у своїм селі,
Де синіють квітів акварелі.

Морська держава

Україно! Ти морська держава!
Ось Азов на білому крилі,
Чорне море – честь твоя і слава!
Ген, стоять на рейді кораблі...

Плавали тут непотопні «чайки»
Запорізьких славних козаків,
Їх злігались швидкохідні зграйки,
Щоб нести у бій захисників

Теренів святої України.
Тут плодючі ниви і сади,
Тут квітує мова солов'їна –
Іншої такої не знайти!

Час спішить гостинцем поза морем,
Обіймає стомлені віки.
Цілину всіх прикростей розорем,
Де в майбутнє лебедять роки.

Головне, що є у нас держава,
В ній два моря – наче небеса!
Синява палахкотить яскрава,
Вабить погляд простір і краса!

Пісні Південного Бугу

Співає тихо Буг між берегів.
То хвилю видзвонює об скелі,
То жебонить про щось між комишів
Там, де качині сховані оселі.
Співає тихо Буг між берегів.

То хвилю видзвонює об скелі,
Де камінь Коцюбинського. Той спів
Про берегів розкішні акварелі.
Пізнати можна стільки любих слів,
Як хвилю видзвонює об скелі!

То жебонить про щось між комишів
І брижить воду струменем зеленим.
Тут затаївся був один з кошів,
Що волю боронив мечем черленим.
Тож жебонить про це між комишів.

Там, де качині сховані оселі,
Притакує ще й качечка:

-Так, так...

І ніби намальовані пастелі
Верби розлогої опущених гілляк
Там, де качині сховані оселі.

Співає тихо Буг між берегів,
Ще й віддаля він шле вітання гаю.
Коли ж довкола золото полів,
То чути оду слави урожаю!
Співає тихо Буг між берегів.

Вінницький музичний водограй

1. Водограю блискотливі струни,
Де струмує Буг між берегів.
Рідне місто, древнє й разом юне,
Вінниця – царівна світлих снів!

Приспів:

Вінниця, Вінниця!
Білих лілей ніжний цвіт.
Вінниця, Вінниця!
Мрії ясний дивосвіт!

2. Лісове мереживо казкове
Огортає Вінницю мою.
Мов на щастя знайдена підкова,
Наше місто в рідному краю!

Приспів

3. І соборів срібні передзвони,
Голубині зграї в небесах!
Доброти неписані закони,
Усмішки привітні на вустах.

Приспів

4. Водограй веселкою нуртує,
Лине музика з-над хвиль ріки.
Всі краплинки серденьком зберу я,
Вінниці сплету пісень вінки.

Приспів

Гіацинт Вінниці

Скресають березневі небеса,
Пливуть хмарки, немов крижини білі.
Туманиться нам на очах сльоза,
А в серці – гіацинтів заметілі!

Приспів:

Гіацинти цвітуть, гіацинти цвітуть!
У краю нашім квіточка рання!
У моєму саду, у твоєму саду
Різнобарвні салюти кохання!

Рожеві, сині, жовті кольори –
Немов веселка перша над землею!
Цвітуть вони весняної пори
І ваблять рясноквітністю своєю.

Приспів

Неначе кипариси молоді,
В яких гілок немає - тільки квіти.
А час пливе у річковій воді,
Уже тепер спішить назустріч літу.

Приспів

А Вінниця у ніжному цвіту,
У гіацинтовім духмянім раї!
Її чудову вроду молоду
У серці кожен мешканець плекає!

Приспів

Легенда про мак

Легендами цвіт нашої землі
Оповили віки в потоках часу.
Ось дикий мак. Ці квіточки малі
Зустрінеш край дороги як окрасу

Полів, що, наче море, в далечінь
Розкинули свої широкі крила,
Лісів розкішних, де зелена тінь
Від спеки дивоцвіт дрібний прикрила.

Як вогник, мають ніжні пелюстки
На вітрі. Наче жар любові в серці.
Тут, кажуть, запорізькі козаки
Злим яничарам дали добре перцю.

А надто той герой, що все чомусь
Ще й шапку свою втримував рукою
І шепотів усе:
– Клянусь, клянусь,
Що друзів вбережу у пеклі бою!

Аж побратимів дивував. Ніхто
Не пізнавав його ясної вроди.
Всі дивувались:
– Хто це, справді, хто?
А як лякались красеня заброди!

Але коли в оточення, як стій,
Потрапив їх отаман-козаченько,
Той лицар, мов стріла, летів крізь бій,
Хоч і було до друга далеченько.

Та допомога вчасною була –
Розсипались по полю яничари.
Забув про шапку. Наче два крила,
Упали коси, і була до пари

Отаману та юнка, що в бою
На поміч йому линула, як птиця.
Одначе думку він сказав свою:
– Ти дівчина, будь з нами не годиться!

Ось бачиш, в тебе зранена рука,
На личку пролягли криваві шрами.
Повір, не вийде з тебе вояка,
І краще повернись мерщій до мами.

Вона тоді йому відповіла:
– Оці кривавці – наче нагорода!
Тож маківкою стане край села
Моя дівоча українська врода!

І вогник квітки спалахнув ураз,
Немов вітрила ясно-пурпурові.
Ось з того часу мак – одна з прикрас
У полі над дорогою, в діброві.

Але вночі, як пахнуть полини
І зорі осипаються у трави,
Йде дівчина зажурена з війни...
На ранок маків там горять заграви!

Я лиш струна на арфі України

Я лиш струна на арфі України,
Зі співом ніжним, лагідна, дзвінка.
Верба-арфістка поетеси Ліни
Мене гіллям легесенько торка.

Буває, дощик крапотить по струнах,
І я співаю з ними в унісон.
Вся Україна у піснях і лунах –
Такий уже акустики закон.

Озвалися луною Закарпаття
І Чорний ліс у Вінницькім краю...
Гуртом візьмімось, українці-браття,
І возвеличім землю ми свою!

Ось сонечко всміхається іскристо,
Де передзвін на польових вітрах.
А в небесах, як зоряне намисто,
Галактики сім'я – Чумацький Шлях.

Вітає всесвіт Україну-неню
І нас, її дітей, теж разом з нею!

«Так» чи «ні»

Я не знаю в серці напівправди:
Або «так», або, хоч шкода, – «ні»!
Сподіваюся, що так і буде завжди,
Хоч це часом болісно мені.

«Ні» – на всякі хитрощі даремні.
«Так» – все буде кращати у нас.
На своїй землі стою недремно.
Як Дніпро, пливе в майбутнє час!

Всесвіту велична діадема –
Зоряний Чумацький віщий Шлях!
«Бути чи не бути» – ось дилема.
«Бути» урожаям на полях!

«Бути» нашій славній Україні
У квітучій весняній імлі.
Скажем «ні» прадавності руїні
І постанем на своїй землі

Так, як господиня у господі,
Так, як її мудрий господар.
Бо ведеться в нашому народі:
Незалежність – то величний дар,

То правічне на землі великій,
Що одна у серці, як любов.
«Так!» же – Україні сонцеликій,
Вільній від загарбницьких оков!

Молитва за Україну

Люблю свій край, у ньому все для мене.
Садів букети. Лісу океан
Шепоче про щось давнє і таємне,
Аж дослухається обабіч нього лан

У золоті достиглої пшениці.
Що не зернинка – таїна життя!
Рясніють колосочки яснолиці,
Як охоронці щастя й майбуття

На теренах святої України,
Величної держави між держав,
Твоєї і моєї Батьківщини.
Тож працею її ім'я прослав!

Щоб ми були у ній не просто діти,
А цвіт її і плем'я молоде.
Довкола неї стільки того світу –
Такої ж, як вона, нема ніде!

Гіркий полин, але душа світліє,
Коли його зустрінеш край доріг.
Гінкі тополі – наче наші мрії,
Верба розкішна – вічний оберіг.

Росте така висока і розлога!
Заходжу в тінь, як у священний храм.
Здається, вона молиться до Бога,
Щоб в Україні було добре нам!

І я свою молитву долучаю
За Україну, що в світах одна,
Така квітуча й пишна, наче з раю,
Для нас усіх дарована вона!

Українська врода

Народе мій! Ти вродою багатий:
В очах то річки синь, то небеса,
А в серці – твій Дніпро, твої Карпати,
Ланів пшеничних лагідна краса.

Поважна стать, розважливість і мудрість.
То сум, то щастя в погляді твоїм –
Все щиро, і у цім твоя могутність!
І в жарті, завше влучнім і незлім.

Нескореність, відома споконвіку,
Ще в скіфів нуртувала у крові.
В історії твоїх звияг без ліку,
В майбутньому, як орлій крик, нові!

Я Хортиці вклоняюся доземно,
Де вічність – наче захисту крило.
Козацтво українське тут недремно
Того, що буде й що колись було,

На чатах, які часу непідвладні.
Перехрестись – і вже у війську ти.
Слова у мові все такі доладні,
Їх слід у самім серці берегти,

Щоб розцвітали в мовленні, як ружі,
Бо кожне слово – то ж бо оберіг!
А, вочевидь, усі ми не байдужі
До краю, де наш батьківський поріг.

Там наша доля кличе за собою,
Там врода українська золота
Калиною, тополею, вербою
У ріднім краї пишно розцвіта!

Працелюбство в Україні

Україно, мріями крилата,
Бо крилатий мріями народ.
Кожна тут оселя, кожна хата
Сповнена усіх людських чеснот.

Працелюбство, доброта без міри,
Щедрість – коровай на рушнику.
А в очах дитинної довіри,
Віри в своє щастя на віку,

Лицарства, а часом донкіхотства,
Заповзятості у праці, а пісень!
Скільки тут святого благородства,
Добрих справ і звершень, що не день!

Мудрості, порозуміння світу,
Толерантності, поваги, співчуття,
Віри в предковічні заповіді,
В українське праведне життя,

Щоб зоря будила на світанні
Із півнями працю розпочать.
Бо ж росу п'ють тільки птахи ранні,
А робота – Божа благодать.

Отож день минає у роботі.
Вже й смеркає, а ще в хату – ні,
Ще ж худобу обійти в турботі.
Притомились, а в душі – пісні.

Ще на покуті чекає вишивання
Хрестиком чи гладдю ниточок.

З-понад вишні сяє зірка рання –
Час благословити діточок

І вечерею, і літеплом водиці,
Ніжним словом, казкою на сон.
Нехай солодко малятам спиться –
Ходить сон, як мовлять, край вікон.

Працелюбством, мріями крилата
В нашій Україні кожна хата.

Бережімо Україну

Україно, дівчинко ласкава!
Кожен тебе в серці береже.
Конюшина біла у отавах,
Ген, село тополя стереже.

А під лісом квіточки-дзвіночки
На стеблі високім і тонкім
Сушать платтячка, небес ковточки,
І дзвенять: «Тілім-тілім-тілім!»

Пахнуть м'ята, кущики любистку
І ріки м'якенькі кушири.
Україно, хто в Червонім списку
З твого зела літньої пори?

Зберігаймо ж України славу –
Цю природу – річку і отаву,
Джерельце у травах край ріки
І ромашку ніжно-золотаву.
Бережімо все це на віки!

Синевир

Це щастя – бути у своїм народі
Під захистом правічного крила.
Як народилась, так живу відтоді,
Мов океану крапелька мала.

У ній усі його надії, і натхнення,
І сила, і можуть, і супокій,
Його любов, його благословення
В оцій легенькій крапельці малій!

Тому, коли почую спів народний,
Зустріну на путі рясну вербу,
Де Синевир ряхтить багатководний,
Подібну українському гербу

Своєю тінню на ясному плесі,
Вербу серед широких берегів,
В мені, як в українській поетесі,
Зрина жага до українських слів.

Калинонька, тополя, люба вишня,
І небо, і високі небеса,
І верби, верби, їхня врода пишна,
І краю українського краса!

А мальви, що розквітли на причілку,
А матіоли пахощі вночі,
Черешенька рум'яна на узгірку,
А ще узвар, медові калачі,

Солодкі та духмяні – наче з неба
Спустилися, із сонячних печей.
Живе в нас українського потреба
Сльозинкою у кутиках очей.

Український край

Передосінній день, а мов весною
Пташки співають в іскорках тепла,
Говорять любим співом між собою,
Пригадують весну, що тут цвіла.

Цвіла в розкошах ніжних ароматів
І осипала в гнізда пелюстки.
Як діаманти в тисячу каратів,
Вночі на небі сяяли зірки.

Вони далеке світло чи облуда
Погаслих сонць із давньої пори.
А наше сяє – коровай із блюда –
І золотить високі явори.

Ті велети, що аж сягають неба,
Ховаючи гніздечка в тінях крон.
Їм соколят вигойдувати треба,
Співати на ніч про дрімоту й сон

Такий солодкий, і короткі ночі,
Про літепло ранкової роси.
Горить зоря, дзвенять пісні дівочі,
Немов пташок веселих голоси.

Мелодії, що закликають щастя
У наш веселий український край.
Його знайти у вирії не вдасться.
Те щастя – пісні щедрий урожай.

Під небесами співом акапельним
Бринить на вітрі барвою зорі.

А нині, наче написом наскельним,
Озвалося, як осінь на порі.

Вже на порі осінні листопади,
Барвисті, ніби веселкові, дні.
Спитає серце в осені поради,
І в ньому зазвучать нові пісні.

Українська мова

Українська мова барвінкова,
Що веде мене в країну Знань!
В'ється її стежечка шовкова
Радісних і лагідних світань.

Я її плекаю, свою мову,
Таку щиру, сповнену краси!
Талісман для мене – рідне слово,
Наче квітка в крапельках роси!

А до того ж, мова щоуроку
Відкриває науковий світ.
В світі Знань щасливі наші кроки,
Вабить нас навчання дивоцвіт.

Тож красуйся, українська мово,
В Україні нашій з року в рік!
Розцвітай, як мальва, веселково
У піснях, немов у плині рік!

Рідне слово

Щаслива я, що в рідному селі
Я прокидаюсь рано на світанні.
Сердечка слів у мене на столі
Ряхтять, як в Україні роси ранні.

– Дай, Боже, вам! – радію вже словам,
Як дивосамоцвітам України. –
Ніколи вас нікому не віддам,
Ви – скарб у серці кожної людини.

Ви – віра, що у долю пророста,
Пшениченькою колоситься в полі.
Ми ж українці в світі не дарма –
Козацький рід, що завжди прагнув волі.

Чумацький Шлях усіх сердечних слів
В галактику високу ми зібрали.
Щоб путь у майбуття для них зорів,
Брини, бандуро, і дзвенить, цимбали,

Бо ми не хочем смутку і журби –
Плекаєм радість сонячно-крилату!
Любові й миру білі голуби
Летять у кожную українську хату,

Щоб злагода була поміж людьми,
Веселками серця навік єднала.
Ми в себе вдома, в Україні ми!
Тополя і калинові корали –

Така краса, що й годі де знайти!
«Сади рясні» Шевченкового краю,

Басейни рік джерельної води;
«Стоїть гора висока» опріч гаю.

А рута-м'ята! Все скарби любові
Що збереглися в українськiм слові!

Рідна мова

Проклюнувсь ранок, мов курча з яєчка,
В пушинках золотистих промінців.
Як ми від сонечка не близько й недалеко –
На відстані сердечних, любих слів.

Їх в Україні, що рясного цвіту
В заплавах рік, у тінявих гаях.
Довірили всміхаються до світу,
Звучать луною у чужих краях.

Бо рідна мова, вічна і ранкова,
Щораз нове словечко розцвіта –
У словника з'явилася обнова,
В просторах мови – квітка золота!

Любімо ж наше слово променисте.
Воно таке ясне, співуче, чисте!
В нім України світле майбуття,
В нім наша гордість, сила і життя!

Вишневе свято

Вишневе свято в Україні!
Квітують ніжні деревця
На тлі небес ясної сині!
Квіткам ця просинь до лица.

Все громадянство України
Немов у пишному саду!
У серці кожної людини
Вишневу квіточку знайду.

Тому думки такі крилаті!
Під невидимкою-плащем
Палац вишневий в кожній хаті
Край громовиці із дощем.

А поки що весняні грози
Минають наш святковий рай.
Неначе гілочка мімози,
Відкритий сонечку розмай.

У ніжних пахощах цвітіння
Пливуть замріяні вітри.
У мерехтінні світлотіней
Краса святкової пори.

Немов метелики тремтливі,
Віночки цвіту серед крон.
І погляди людей щасливі,
І ось звучить акордеон!

І українська рідна мова,
Як солов'я натхненний спів,

Бринить у пісні знову й знову
Вишневим цвітом щирих слів!

Вишневе свято в Україні!
Земля – святилище краси.
Слова і пісня солов'їні,
Людей і птаства голоси!

Птахи прилетіли

Прозорий присмерк раннього світанку
Відхилить штори сонного вікна.
Всі добрі справи починають зранку,
Як і тепер господарка-весна.

Мов птахи, що клопочуться, веселі,
Співаючи на різні голоси,
Обладнують вони свої оселі
Між крапельок ранкової роси.

– Ніде, ніде не може бути краще!
Як з вірію летіли довго ми!
Та там би не залишились нізащо –
То схованка від лютої зими, –

Щебечуть і росу п'ють птахи ранні.
Тяжка була дорога, дальнім путь,
Як гарно тут весною на світанні,
А ще ж на них розкоші літа ждуть!

Роботи стільки! Але це не горе,
Як кажуть, праці непочатий край.

Яке ж повітря свіже і прозоре!
Купай у ньому крильця і співай!

Господарюй, бо вдома, в Україні,
Дарований нам Богом в добрий час,
Малесенькій пташині і людині,
Деревам, квітам – це усе для нас.

Усі ми тут – згуртована спільнота,
Природа й люди в ранку на крилі.
А за садами сонечко вже сходить,
Пливають хмарок рожеві кораблі.

Вітрила пурпур, мов у книгах Гріна,
І Україна – дівчинка Ассоль –
Зайшла у трави-хвилі по коліна,
А хор пташок бринить:
– Ре! Мі! Фа! Соль!

Назустріч мрії, щастю, благодаті –
Усе тут, в Україні, на віки.
Як обереги, у білявій хаті –
Квітчасті українські рушники.

Квітуй же, Україно, всім на диво!
Пташиним хором, радістю брини!
Будь кожною хвилиною щаслива
Пташиної величної весни!

Українське поле

Ні як не надихаюсь полем,
Ромашкою і чебрецем,
Квітучим веселим роздоллям
З дощами умитим лицем,

Де сонце висить булавою
З козацьких великих скарбів
І чується відгомін бою
Між скіфських прадавніх горбів.

Все те пророста в мою душу
З насіння далеких часів,
І я розповісти вже мушу,
Дібравши найкращі зі слів,

Про приспані вітром дороги,
Про світлі джерела сердець,
Про вічний неспокій, тривоги
Як долі щасливий вінець.

Отож зупинімось у полі,
Пізнаймо його таїну
Ще й мудру обізнаність долі,
З якої і я зачерпну

Тієї живої водиці,
Що в ній і зима, і весна –
Вода з польової криниці
У зорях високих до дна!

Хлюпоче у пригорщі сяйво
Сріблинок небесних світів.

Сідає на цямрину жайвір,
Що теж до води прилетів.

Нуртують глибинні потоки
У цьому живім джерелі.
Колодязна крапля з глибока
У пташки бринить на крилі.

І пахне овид чебрецями,
Ромашками кличе у путь
Стежина, доріжка оця, й ми
Простуємо у «не забудь!»

Вишні України

Моя душа під благодаттю вишні,
Осінньої, рожевої в саду.
Листки такі, неначе квіти пишні,
Вінчають її вроду молоду.

У кроні неба синього іскринки,
Проміння сонця ніжно-золоте.
Листочки наче сонячні жаринки.
Отак осіння вишенька цвіте!

І віриться, вона, садка окраса,
Багато знає вічних таємниць,
Тож трав зелених неспокійна раса
У золоті осіннім пада ниць,

А деревце тендітне, як дівчатко,
Довкола з листя сяйво розсипа.
Нема цвітінню краю, ні початку,
Бо і сніги цвітуть, коли зима!

Березневе капотіння

Стою під березневим капотінням,
А тільки-но отут була зима.
Деся полетіла в сивобрових тінях,
І більше царства срібного нема.

Берізонька, здивована весною,
Стріпнула краплі з війок-гілочок,
Зігнула брівку білою дугою:
Довкола повинь в гомоні річок!

Співає сніг у водах на осонні –
Діждалась волі крига і скреса!
А «кошенятка» верболозів сонні
Срібляться м'яко, і така краса

Довкола у блискучому промінні,
У бульканні щасливому води,
В березовій тоненькій світлотіні,
Що кращого у світі не знайти!

Весна – це дивовижний гімн свободі,
Життя неопалима купина,
Любов одвічна в нашому народі
До України, що в серцях одна!

Немов цимбали, грає капотіння,
Скресає срібна крига на Дніпрі,
І сонця яре, весняне цвітіння –
На кобзаревій канівській горі!

Торкнуся до берізоньки сльозою,
До білосніжки в березневім сні.
Обсипана краплистою росою,
Вона мов усміхається весні!

Весна в Україні

Підсніжники несуть на землю сяйво
Минулої сріблястої зими,
Мов кажуть, що й вона була не зайва,
Що й зиму вмієм полюбити ми.

Їх пелюстки – немов сніжинок гроно,
Мов спогад про завії снігові.
Помчав хурделиць потяг від перону,
А ми стрічаєм радощі нові.

Тож перестук коліс все далі, далі.
Куди поїхала від нас зима,
Нам не лишивши й крапельки печалі?
Лиш білий цвіт на згадку не дарма

Наш вабить зір, де снігу кучугури,
Мов звірі-альбіноси тут жили.
Їх підхопили вже останні бурі
Холодної туманної імли

І понесли на північ за собою –
Ведмедям білим загадку – звідкіль?
На небосхилі срібною габою
Замаяла остання заметіль.

А в Україні роз'яснилось небо,
Несуть весну пташині голоси.
Ми відчуваєм в ній таку потребу,
Як білоцвіти, сповнені краси.

У кожному серці мрії, наче квіти
Підсніжників, розквітли навесні.
Тож Україна вся відкрита світу!
У ній, мов квітці, радісно мені!

Весняна Скіфія

Весна в степу тюльпанами горить,
Палахкотить рожевими вітрами.
Спливли віки, немов єдина мить,
Та постає минуле вітражами

Прадавньої веселої весни
Причорномор'я, де на килим цвіту
Злітаються, немов щасливі сні,
Яскраві барви в Скіфії леліти!

Весна ряхтить вогнями, як тоді,
Немов магічна жриця храму степу!
Не бути на цих теренах біді,
Бо їх охороняє скіфське небо,

Всю нашу Україну, як колись,
Свободою означену віками!
Минуле і майбутнє тут сплелись
Яскравих весен світлими вінками.

О, Скіфіє, далека і близька,
Спалахуєш вогнями у росинці!
Непереможні скіфи, їх війська,
Бо воювали тут не поодинці.

Згруповані у праведну сім'ю,
Постали скіфи дружно за свободу,
Щоб жити вільно в будь-якому краю,
Служити Скіфії, її народу.

Пройшли віки, і з тих далеких днів
Розквітла незалежна Україна.
Дніпро-Славутич плине, не змілів,
А Україна нині не руїна.

Вдивляємось у Скіфії весну,
Шукаємо в Дніпрі таємні броди,
Щоб таїну свободи осягнуть,
Де поєднались вічні два народи.

То скіфи в потаємній далині
І українство вільне віковічне,
Єдині в нашій нинішній весні,
Як право на свободу, здавна вічне!

Молилися свободі, як і ми,
Відстояли її в степу і в лузі.
Як кажуть, все було їм до снаги,
А ворогу – то, звісно, по заслугі.

Тут Україна – Скіфія колись,
Її весна прадавня, споконвічна.
Ти їй, славетній, нині поклонись,
Щоб квітувала в Україні вічно,

У пролісках синіли небеса,
І вирували рястом срібні води.
О, України любої краса,
Вінець і слава рідної природи!

Привілля, у якому наші дні,
Тремкі, сяйливі роси на світанні
І квіти, що присвячені весні,
Найперші ніжні первоцвіти ранні.

Де пролітали скіфські коні вскач,
Там крокуси, як зорі, розцвітали.
О, Скіфіє прекрасна, нам пробач,
Що досі ще не вивели з опали

Тебе в ім'я свободи на землі,
Яка щораз вітає знову весни.
Тільки кургани скіфські у імлі,
Бо просто так ніщо ніде не щезне!

І скіфська кров струмує, як ріка,
У наших венах з вічності донині,
Мов паводків розмова гомінка,
Зі Скіфії дарована людині,

Весни оновлення, як світла рать
Холодних вод у сяйві весняному!
Тож треба всю красу його зібрать
У Скіфію, свободою відому!

Щоб та краса, яка цвіла у ній,
Влилася в наші перші квіти, трави
І в Україні, цій країні мрій,
Цвіла весною сяйвом золотавим!

Скіфське літо

Лишили скіфи в спадок мідну чашу
Із наконечників гарячих стріл.
Щороку літо в ній напій свій пражить
І ставить на степів широкий стіл.

Ще й розстеляє скатерку квітчасту
Заради свята сонця на Землі.
І скіфські табуни прибуде пасти
Сам цар Атей на білому коні.

Дивується, що ковили немає.
– В Червоній книзі! – пояснили ми.
А захід сонця, як колись, палає,
А цар Атей вмивається слізьми.

Ненька Україна

Як люблю відчувать себе дитям,
Коли у тебе ненька Україна!
Їй кожен зобов'язаний життям,
Їй кожен чи за доньку, чи за сина.

Квітчасті луки, кучерявий гай,
Земель її родючих чорноземи,
Блакитно-волошковий небокрай,
Франкові і Шевченкові поеми.

Усе твоє з народження, зі школи,
І цього не забути вже ніколи!
Це все, як ДНК, в тобі навіки,
А в ньому щастя й радості – без ліку!

Скіфські святині

У Скіфії багаття на снігу,
Іржання коней і зимові зорі.
В потоках часу беремо снагу.
Пливають до нас бездонні і прозорі

З далекої тієї давнини,
Коли стояли на безсонних чатах
Святої волі дочки і сини.
Ось Скіфія ряхтить в зимових шатах.

Палають ватри, коням нетерпець
Під зорями і місяцем високим.
До волі, до свободи навіпростець
Вели шляхи під небом яснооким.

У провидіння є свої путі,
Як кожен справді важить головою
За те, що найдорожче у житті,
Вітчизну закриваючи собою!

На конях по яругах і степах
Летять вони, як невловимі тіні,
І наганяють невимовний жах
На ворога в боях за ті святині,

Які і ми у серці бережем:
За Батьківщину, за священну волю!
З кинджалами, пістолями, ножем
Повстали козаки за кращу долю!

За Україну, щоб була навік
Вітчизною і матір'ю святою.
О, Скіфіє! Літам втрачаєм лік,
Але назавжди ми близькі з тобою.

Джерела вічності

Скіфіє, любов моя вогниста!
Скільки проминуло вже віків,
А твоєї крові струмінь чистий
Нас єдна з життям степовиків.

Мчать, ген, коні у безсоннім шалі,
Відкривають далей небосхил.
Вороги спинилися зухвалі,
Страх паралізує рештки сил.

Дарій заховався в дикій пущі:
Втратив військо – збереже живіт.
Та, мов тіні, скіфи – всюдисущі!
Тут їх право, бо це їхній світ.

Бо це їхнє: ковила хвиляста,
Що, як море, зеленню горить,
Річка, і рясна верба гілляста,
І життя скороминуща мить.

Не додбати їхнього багатства
Ненаситним племенам заброд!
Скіфіє! З тобою наше братство –
То найбільша із твоїх щедрот.

Оце вічне прагнення до волі,
Що на стязі – стрічка голуба.
Це прадавнє в українській долі:
З українця не зробить раба!

Пишуть лист турецькому султану,
Наче плем'я скіфів, козаки.
Гумор дає сил, лікує рани!
Знають це завзяті вояки.

Тож жахають ласих до розбою.
Сила духу – скіфський заповіт!
І тепер ми живемо з тобою,
Скіфіє, у вічнім плині літ.

І пишаємося тим, що українці,
Що бує сила молода.
Ріки наші сповнює по вінця
Із джерел минулого вода.

Наче вічний спогад про минуле,
Де, здається, зупинився час –
Скіфський вал, Немирів... Не забули?
Скіфія вдивляється у нас!

Прадавні коди

Життя людське серед пустель космічних,
Між темряви і зоряних вогнів,
Здається світлим зернятком пшеничним,
В якому код майбутніх наших днів.

Та тільки як його розшифрувати,
Щоби пізнати правічну таїну?
Моря, ліси, поля, степи, Карпати
Задумою до серця пригорну

І зрозумію, що прадавні коди
На теренах праматінки землі –
Це гени українського народу,
Які не загубилися в імлі!

Осіння казка

Нам осінь казкою своєю мила:
Що не листок – ліхтарик чи зоря,
Ліси немов палаючі моря,
Що, може, їх синичка й запалила.

Дорога світла в'ється килимами,
Кущі спіреї пишні і густі.
Дерева наче замки золоті!
Над ними хмари синіми димами.

Осінній парк, і тут свої ідеї.
Ось прихисток обабіч жовтих лип,
Де підростає сирійжки гриб,
А цвіт листків неначе орхідеї!

Така казкова нині Україна!
Їй осінь вишиває рушники.
Ось клени – кучеряві парубки.
Як дівчина, красується калина.

В серцях людей всі барви ці осінні –
Красою, що правічна на землі.
Її сповідують дорослі і малі.
Тож чари осені повік нетлінні!

Осінь

Відзначено Дипломом за третє місце в поетичному конкурсі «Віршована мелодія» Молодіжного мистецького фестивалю імені Івана Коваленка в місті Боярці.

В серці повно золотого дива,
Коли осінь в очі загляда.
Багрецю і позолоти злива,
Волошкова у Дніпрі вода.

Приспів:

У вишиваних строях столиця.
Листопад на долоньці листка.
– Осінь, осінь – чарівна жар-птиця! –
Шерехтить край води осока.

А далеке небо з високості
Вже останнє віддає тепло.
До нас осінь завітала в гості.
Глянеш – літа як і не було.

Приспів

Притулю я до верби серденько
В затишку розкрилених гілок.
Люба Україно, ніжна ненько!
Виплету з пісень тобі вінок.

Приспів

Твоя врода, мамо Україно,
Мов рожева мальва восени!
Вічна, і велична, і нетлінна
Від осінніх ранків до весни.

Приспів

Вінницький звіринець

Вінниця – як екзотична лама
У хутрі довколишніх лісів.
Для звіринця кращої реклами
Не знайти в калейдоскопі слів.

Лісу пахощі, запаси кисню –
Це для зоопарку все плюси.
Віслючок біжить бадьоро риссю
У вольєрі. Птахів голоси!

Чорна гімалайська ведмедиця
І її улюблений малюк,
І ведмеді бурі, і лисиця,
І бізон, що хліб бере із рук.

Скільки їх у світі, цих бізонів?
Жодного на волі вже нема!
Ось веселий прудконогий поні
Нам біжить назустріч не дарма:

Хоч у нього й повна годівниця,
Та в людей такі привітні лиця!

Олень український з Прикарпаття –
Роги наче крона дерева.
Люди і тварини, звісно ж, – браття.
Споконвічна істина оця!

Мова барвінкова

Усе неначе в сяйві золотім –
Така розкішна українська мова!
І що не слово – мовленню обнова.
В її розмай під вишнями ходім!

Любисток, м'ята, шавлія у нім,
Ще й ружа розрослась весною знову!
Тож суржик відсіваймо, як полову,
А зерно ваговите бережим!

Як м'яко вимовляються слова!
Яка бринить мелодія в розмові!
Всьому у ріднім домі голова!

В тобі реальність і дива казкові,
І древній зміст, і загадка нова,
Блакить небес і квіти барвінкові!

Земля прекрасна

Земля прекрасна, Боже ж мій!
Які величні її гори!
А як чарує сніговій!
А небо, небо неозоре!
Земля прекрасна, Боже ж мій!

Все різне, і усе злилось
В єдину радісну кантату:
І цвіт полів, і шум колось,
І гори Криму, і Карпати,
Південний Буг і ніжна Рось.

Жар літа і мороз зими,
Листків осінніх каруселі.
Мабуть, тому й щасливі ми,
Що ці краї нам за оселю
І тут нам жити між людьми!

Стежки всі обійти зумій,
Дива усі пізнай стозоро,
І цілий світ добром зігрій,
Як у нас кажуть, в добру пору.
Земля прекрасна, Боже ж мій!

Вдома, на Поділлі

Я у себе вдома, на Поділлі!
Навесні ось мріями цвіту,
Задивляюсь на хмаринки білі,
На корону сонця золоту,
Бо у себе вдома, на Поділлі!

Навесні я мріями цвіту,
Бо й земля моя цвіте крилато.
Відкриваю істину просту:
Батьківщиною ми всі багаті!
Навесні я мріями цвіту!

Задивляюсь на хмаринки білі,
Швидкоплинні, як думок політ,
А у серці – мовні заметілі
І пісень подільських срібноцвіт.
Задивляюсь на хмаринки білі.

На корону сонця золоту
Короваї схожі в Україні!
Тут мій дім, де вчуся і росту,
Мріями у майбуття полину,
Аж під квітку сонця золоту!

Я у себе вдома, на Поділлі!
То квітучі трудові краї,
Стрічка Бугу у вербовім гіллі,
Подояни земляки мої,
Я у себе вдома, на Поділлі!

Земляки прославили свій край

«Україно-матінко»

Скіфські Великі Вали на Поділлі

Ось Вінниця, Немирів, а за ним
Вали Великі скіфські споконвічні,
Аж лячно залишатися самим –
Ці древні пагорби не пересічні!

Князь Строганов і шукачі скарбів
Копали тут, знаходячи багатства.
Чимало полишалося слідів
Тих пошуків і, звісно, святотатства.

Тож в Ермітажі декілька кімнат
Зкладено тим скарбом пожитковим,
Привезеним до осяйних палат,
Розлученим із цим широким полем.

Кісток же стільки вигребли в той час –
Вжахнулася Щербатова Марія,
І видала тоді вона указ:
Копати більше тут ніхто не сміє.

Минулася гарячка золота,
І ці горби, поранені, звичайно,
Осіли в землю, певно, неспроста,
Але не зникли, як ріка Почайна.

Не тридцять метрів вже у висоту,
А тільки сім, та є й вони значними.
До пам'ятного знака ось зійду –
Довкола степ, лісок, родючі ниви.

Два озера, немов живі серця –
Загати рукотворні річки Мирки.
– Валам оця прикраса до лиця, –
Я думаю, спускаючись із гірки.

Духмяні трави! Мов сунічний джем
Готує влітку сонце на узгірку.
Колючий глід поріс рясним плющем,
За кимсь калина в тиші плаче гірко.

Криваві сльози гронами висять.
Тут сокіл їх обкльовує щоднини,
І сниться птахові велична рать,
Сп'янілому від гіркоти сльозини.

Лелеки – наче пам'ятник живий
Колишньому добробуту край річки.
Було, вона ревла, як чорторий!
Глибоке ж русло, а води лиш трішки,

Бо віддала озерам глибину.
Немов намалював славетний Гойя!
Все хоче щось оповісти. Кому?
Звичайно, нам. Хлюпоче:
– А-лі-лу-я!

Довкруж вали, неначе грізний змій,
Зімкнулися живим магічним колом.
Оберігає їх джмелиний рій
Та руна путівців вузеньких долом.

Хай височать Великі ці Вали,
Що для потомків – вічна осторога.

Як наконечник скіфської стріли,
До них покажчик, де спішить дорога.

Сюди ведуть протоптані стежки,
Хоч не проклали ще і досі трасу.
Тисячоліття й наших днів роки
Йдуть до Валів вклонитись час від часу.

Довкола них ще й досі зяє рів,
Шумить листками всохле татарзілля.
Тут бій колись палахкотів, горів,
А нині сяє сонячно Поділля.

Квітує літо в скіфській стороні,
Стоять Вали, як миру обереги.
Летять, ген, скіфські коні в табуні,
Несуть віків нав'ючених вереги.

Подвиг Богуна

То достеменно, що козацького я роду,
Із тих країв, де Буг між берегів
Несе свою м'яку зелену воду
У тінях скель і зелені гаїв.

Над Бугом Вінниця, де жителі, нівроку,
З пра-, пра-, пра-, прадіда ведуть козацький рід,
А української історії уроки
Навік лишили незгладимий слід.

Пам'ятний знак на скелі, на Кумбарах.
Іван Богун тут славно воював.
Не було спуску туркам і татарам,
І військо польське силою жахав.

Був відчайдушним цей герой кмітливий.
Отож, тому в славетному бою
Не тільки богатирську диво-силу,
А ще й вигадливість він виявив свою.

У тисяча шістсот п'ятдесят першій
Далекім році – а була зима –
На Бугові, до глибини промерзлим
(Ту кригу, звісно, кінь не пролама),

Зійшлися в герці, бач, війська кіннотні.
Та що це? Мов тікають козаки...
Кіннота польська мчить невідворотно
На міцний лід підступної ріки.

Соломою прикриті ополонки
Ураз зяйнули жахом глибини.
Лютнева крига заскрипіла тонко,
І Речі Посполитої сини

Погинули у темних водах Бугу –
Його Богун же взяв за вояка.
Довірівся він річці, наче другу,
І слава про ту битву не змовка.

Отож, тут воював герой Богун,
Де нині шум ріки й зелених рун.
Як Буг, що з плином часу не змілів,
В серцях нащадків – слава козаків!

Вулиця Данила Нечая у Вінниці

Під Вінницею йшли тоді бої
За Україну, світлу й незнищенну.
Тут воювали пращури мої
І проливали кров свою священну.

Мужицьку кров Шевченко не схотів
Із панською й за гроші поєднати.
Він оспівав славетних козаків,
Озброєних в любові світлі лати.

Любові до правічної землі,
Политої і потом їх, і кров'ю,
Де в кожному українському селі
Бажали усім: «Доброго здоров'я!»

Де доброта, мов веселковий рай,
Зоріла над стражденою землею.
Здавалося б, радій собі, співай
І Україну називай «зорею»!

Так ні! У цьому райському краю
Справдешнє пекло люд спізнав у горі.
Під Вінницею голову свою
В бою Нечай склав за велінням долі!

Йшла в Україні Визвольна війна.
Під проводом Хмельницького козацтво
Всю чашу бою випило до дна,
Явило світу силу і лицарство!

Йду попід Бугом. Вулиця Нечая
Поміж мостами в'ється, як ріка.
Така нам звична й разом незвичайна,
Як меч в могутній длані козака!

Музей гончарства

Тут світлі ангели літають над землею,
Де з глини виробляються дива.
Гордиться Вінниця хатиною цією,
Де завжди вдячні чуються слова

На честь гончарства і його творців
Луцишина, Івана Гончара.
Звучить баян і задушевний спів.
Сюди ідуть дорослі й дітвора.

Ідуть відвідати музей гончарства.
Це ремесло шанує наш народ.
Відоме мінералів славне царство,
А глина – то одна з його щедрот.

З прадавності було так і донині,
Від скіфів, від трипільських гончарів.
Гончарство полюбилося людині,
І в цій садибі його племін цвів.

Тут Олексій Григорович Луцишин,
Який без глини не міг бути і дня,
Де віти яблунь спогади колишуть
Й сусіди стали, як його рідня,

Творив свою величну епопею
І святу глину шанував, як скарб.
Гордився він Подільською землею,
А його творчість – незабутній карб

У царині ремесел України.
Тож імені Його і цей музей.

Край саду про випалювання глини
Почуєш бесіду гончарних двох печей.

За ними згірок, де цвіли дими
І за тепла і посеред зими.
Отож, нетлінні прісно й у віках
Гончарні вироби в людських руках.

Україна – європейська держава

Ми відкритий для світу народ – українці,
Що у Східній Європі живем споконвік!
В домі бути господарем мужеві й жінці –
Наше право, дароване Богом повік!

В нас багата земля, урожаями славна,
Працьовитий, красивий і мудрий народ!
В наших ріках – меди, як відомо віддавна,
Берегами ж кисельними – стільки щедрот!

Квітне сад український, що вродить у літі,
У плодах зарясніє похиле гілля.
Нас шанують у всьому великому світі,
Придивляються пильно до нас звіддала.

В давнину це було, у боях
Синьоводських,
Українці, брати-білоруси, Литва
Зупинили Орду у степу немонгольським
І на рідні краї відновили права!

Всю Європу тоді заслонили собою!
І хоча з того часу минули віки,

Але слава безсмертна вогненного бою
В благодаті Європи роки і роки.

Запорізьке козацтво в боях небувалих
Берегло Україну, Європи краї
Від ворожих набігів, страшних і зухвалих.
Лютий ворог летів, як осині рої!

І Богун, і Нечай, і Сірко з Кривоносом –
Українські звитяжці в далекій війні –
У жнивах вікопомних складали покоси
І нападникам злим твердо мовили: «Ні!»

Зберегли за собою Європи родину!
Час рікою спливав. Та фашизму зерно
Не дало європейцям розправити спину,
І зійшло будяками в Європі воно.

Тож фашизму коричневий дим знавіснілий
Ми гасили у сивім величнім Дніпрі.
Амбразуру війни затулив своїм тілом
Наш солдат, щоб жили всі у мирі й добрі!

Щоб Європа постала і дружна, й могутня,
Щоб народи у ній були вірні брати.
В Європейський Союз нас веде незабутня
Давня дружба, яку нам у серці нести!

Скіфська пектораль

Мов скіфська пектораль – Чумацький Шлях,
Галактика, в якій усі ми вдома.
У Скіфії тепер осіння втома
І майорить барвистий листостяг.

Спогадопад у нашому саду –
Усе було тоді таке вогнисте!
Нині ж повітря прохолодно-чисте.
Я стежкою до Скіфії іду.

В потоках часу в'яне ковила,
Зітхає море хвилиною прибою.
О, Скіфіє! Ми й досі все з тобою,
Бо ж ти насправді тут колись була.

Незламна і нескорена в боях.
Тобі поразки не були знайомі.
Прикривши скарб, мостились на соломі
І ночували просто на возах.

Жахався ворог імені твого,
А ти мечу молилась і свободі.
Розповідають в нашому народі,
Що так воно колись же і було.

Оця земля, де ми усі народ,
Свободою освячена з прадавна
Та іменем своїм великим славна,
Страшним для ошуканців і заброд.

Ми скіфи. Наші коні мчать учвал,
А вогнища в серцях сягають неба!

І нам нічого іншого не треба –
Ось тільки цей святий дев'ятий вал!

Так, скіфи ми, бо в наших жилах кров,
А не вода струмує у безсмертя.
І ми буваємо жадливо вперті,
Як важимо позбутися оков.

За рідний край, і за його святині,
І за козацьке славне знамено.
Ми скіфи, отож нам не все одно,
Чи вільно жити на цій землі Людині.

Палає осінь на семи вітрах,
Нуртує в Україні барволистом.
Хизується калинонька намистом.
За синню в небесах – Чумацький Шлях!

Роксолана

I

Роксолана в мусульманському світі,
А його правитель Сулейман.
Вона мати. Підрастають діти,
Їй же не злічить душевних ран!

Звичаї чужинські все довкола,
Але приховала валіде:
Не зносити голови ніколи
Всім її синочкам – шихзаде.

Лиш один зійде на трон, а може,
Буде то і не її синок...
І ніхто вже решті не допоможе,
Бо такий у мусульман зарок:

Усім іншим голови на плаху,
І усобицям у сповитку кінець.
Потім, помолившись Аллаху,
На щасливця одягти вінець.

А вона живе й того не знає,
Від султана хоче одного,
Щоб він був, як муж у її краї.
Хоче вона вірності його!

Може, то для когось не важливо,
Щоб жили, як пара голубів.
Роксолана ж тільки так щаслива,
Та й султан такого ж поволів.

Так закони, для слов'янства звичні,
Принесла в Туреччину вона.
Виявилось, зовсім не трагічно:
Мала мужа вірного жона.

І поклявся Сулейман відтоді,
Що не буде убивать синів.
Хай живуть собі у добрій згоді
І шанують люблячих батьків!

II

Пропала, Роксолано, ти, гюрем.
Запалася душа в безоднях часу.

Згубив тебе отой страшний гарем,
Його богиню і його окрасу.

А в рідній Україні, де колись
В квітучих вишнях мала ти відряду,
Бузки цвітуть, як полум'яний бриз,
І весь твій біль минувся б там відразу.

І діти б підростали у раю,
Що Україною його назвали люди.
Та нині у чужому ти краю,
Від валіде терпиш тут злу огуду.

А в Україні зараз небеса
Такі високі, волошково-ніжні!
Землі твоєї рідної краса
Ніколи не зів'яне, не поблідне!

В твоєму серці пахощі полів
І прохолода гаю над рікою!
А український мелодійний спів
Тебе додому вабить за собою.

Не стане хліборобом Сулейман,
Він хоче володіти цілим світом!
Так ніби повелів йому «Коран».
Тож мусиш ти у рабстві посивіти.

Іван Сірко і Нікопольщина

Велика наша земле українська!
На теренах твоїх спливли віки...
Тут пролітали шалом коні скіфські!
Пізніше запорізькі козаки

Тебе оберігали, як святиню!
Тут Нікопольщини свята земля,
Курганами покрита і донині,
Які, мов гори, постають здаля,

Для нас священна ще й тому, звичайно,
Що прийняла у себе прах Сірка.
Схиляємо тут голови печально,
Шануєм вічну пам'ять козака!

Іван Сірко – то істина неспірна –
Не знав поразки в жодному бою!
Та коли вбили і дружину вірну,
І двох синів у рідному краю,

У нього серце не стерпіло муки,
І похилився праведний козак.
Помер Сірко від горя, від розпуки,
Славетний лицар і герой-воjak!

Загинув, та його військове щастя
Й понині нас дивує на землі.
Тож кожен вірив, що поразки вдасться
Уникнути, коли в небесній млі

На літаку щасливу його руку
Зуміть над полем бою обнести.
Відчують вояки велику злуку
З минулим, героїчним, непростим,

І кинуться на ворога-заброду,
Розчавлять завойовників в бою.
І перемога прийде до народу
Та й запанує в рідному краю!

Отак воно і сталося насправді:
Розбили вщент коричневу чуму!
Вклоняємося козаковій правді,
Бо разом подолали ми пільму!

Великий воїн, славний українцю,
Що в Копулівці, у святій землі,
Тебе сховали, поминувши Трійцю,
І, нагостривши бойові шаблі,

Знов відчайдушно кинулись до бою:
Вжахалися їх гніву вороги!
А козаки пишалися тобою,
І все було відважним до снаги!

Пекельний бій за нашу Україну.
Летіли стріли, і лилася кров.
Тож, вирятували тоді з руїни
Правічну нашу рідну землю знов!

Іван Сірко! Він з нами тут недремно.
І скільки б не минуло ще років,
Та знаєм: воював він не даремно,
Був серед чортотлицьких козаків!

Як батько їх, щаслива їх надія,
Що збудуться молитви проти зла.
І втілилася в дійсність світла мрія,
І Україна вільна розцвіла!

Острозька академія

Острозька академія! О, диво:
Воскресла пам'ять глибини століть!
І я стою, зворушена, щаслива,
Сльозинку змахуючи мимохідь.

Яка будівля – гарна, гонорова!
Яка у ній бездонна таїна!
Стократно відчуваю силу слова:
Тут правив мир – все рушила війна!

Ховалися тоді у підземелля –
Вони, як кажуть, в кілька ярусів!
Та чи могла порятувать оселя,
Що наче корабель без парусів?

Тут прихистили, мабуть, найцінніше
Монахи: книги – мудрості овид.
За ці скарби що може бути більше?
Спускаємось під землю. Міцність плит

Вражає і вселяє нам надію,
Що предковічні збереглись скарби.
Тож мудрість предків і для нас зоріє,
Історії величної карби!

Храм академії, святі ікони.
Молитва відкриває небеса!
Коли лунають споконвічні дзвони,
Минуле тут неначе воскреса.

Ось Сагайдачний, України слава,
Смотрицький, знаменитий граматист,

Та Наливайки – мови вчили, право,
І кожен з них відкрив талант свій, хист

У стінах цих, де мудра книгозбірня,
Де чулись настанови вчителів.
Хоч, може, в них була і думка спірна,
Та пошук тут, як вогнище, горів!

Минулось лихо вікової смути,
І знову академія жива.
Тож віримо, що їй тут вічно бути!
Вона прадавня, і вона нова!

Україно-матінко

Україно! Матінко ласкава!
Пригортаєш нас, своїх дітей.
У тобі багатство наше, слава –
Таке вічне правило просте!

Не знайти нам щастя і в столицях
За кордоном рідної землі.
Глянь, у земляків привітні лица,
Всі умільці, всі богатирі!

Чорноброві, лагідні, веселі –
Гумор українцеві рідня.
Будь господарем в своїй оселі,
Не ходи світами навмання –

Тут роботи аж по самі вінця:
Все доглянуть, всьому дати лад.

Найтрудящіші у світі українці!
А країна в нас – квітучий сад!

Нам і розуму не позичати –
Земляки прославили свій край,
І дотепністю, і думкою багаті!
В них учися, мудрість пізнавай.

Ними вся пишається країна:
То Шевченко, Корольов, Патон,
Кондратюк і ще Костенко Ліна...
Хліб і пісня – ось життя закон!

Українці піснею багаті!
І тому усе нам до снаги,
Що серця у всіх такі крилаті
І благословляють нас боги!

Буть громадянином України –
Оце справжнє щастя на віку!
Все твоє – ці верби, цвіт калини.
Де красу побачити таку?

Обійди краї всі пілігримом –
Україна – рай на цій землі!
Будь же їй дочкою, вірним сином
І господарем у місті і в селі!

Шевченківські дні

Портрет Шевченка – дому оберіг,
«Кобзар» – моя духовна охорона!
Як вість небесна – березневий сніг,
Чернечої гори ясна корона!

Дніпро, відчувши силу весняну,
Змиває товщу криги над собою.
А верби, прокидаючись зі сну,
Єднають радість з тихою журбою.

Дев'яте березня – щасливий День
Народження Великого Поета!
Потік його поем, його пісень –
Натхнення, дум благословенні злети.

Десяте березня – трагічний час.
Тож дзвонять дзвони нашої печалі.
Та його слово завжди серед нас,
Його герої – велети повсталі!

Далекі горизонти світові,
Скарби духовні неньки України!
Читай «Кобзар» і віднайнеш нові
Можливості для розвитку країни.

Бо його слово, сповнене добра,
Гуртує всіх – і схід наш, і Карпати,
Південні терени, адже пора
Нам спільний шлях до щастя відшукати!

З Чернечої гори такий овид,
Що серцем осягаєш незабутнє.
Кобзар Шевченко оглядає світ,
Вдивляється наш геній у майбутнє!

Величні крила «Кобзаря»

Шевченко в нас у кожного в душі
Як найсвятіше в українській долі!
Черкащина в смарагдах споришів,
Мов виткані із марева тополі

Оберігають генія сліди.
Тремка роса сльозою на світанні.
Стежками заповітними пройди,
Що їх скропили його сльози ранні.

Гіркі стежки, бо ж круглий сирота.
Тож стала йому ненькою Вкраїна,
Знедолена, та серцем золота,
Талантами обдарувала сина.

Коли він малював у бур'яні,
Не відали, що то усе від Бога.
А Україна небеса ясні
Йому схиляла, матінка убога.

Кортіло й слова, віщого, як дзвін,
Що у церкви скликає на молитву.
Сковороду списав у зшиток він –
Узброїв думку, щоб постать на битву

Проти усього світового зла,
Проти усякої на світі поторочі!
І нелукава доля повела
На шлях тернистий, і вогні урочі

Зірками запалали в небесах!
І він ішов, де вирви та бескиддя.

Жахались диви у чужих лісах.
Спливало дев'ятнадцяте століття.

Він визнавав єдиного царя,
Який тримає усі наші душі.
І сходила Шевченкова зоря,
Мов розцвітала українська ружа!

Вона й тепер палахкотить вгорі
І не дає похнюпитись безсило.
«Кобзар» Шевченка саме на порі,
В його поезії нові величні крила!

Бо день новий, оновлена земля,
А Україна-матінка – держава!
Зоря, як мальва, вабить нас здаля –
Надія наша, Кобзарева слава!

Сліди Тараса

Іду стежиною Черкаської землі,
Щоб поклонитися слідам Тараса.
Десть поміж трав сховалися малі,
Дитячі ще – країв оцих окраса.

Отут дитям же він ягнята пас,
Чужі ягнята на чужому полі.
А звався бунтівник, або ж Тарас.
І таки правда: не скорився долі!

Тут десть сидів собі у бур'яні
І списував Сквороду тихенько.
Притихло поле, наче уві сні, –
Так билося поетове серденько.

Колись гайнув шукати тих стовпів,
Що підпирають небо над землею.
Щаслива мережа його слідів
Цвіте над Україною зорею.

Пророк

Я змалечку читаю «Кобзаря»
І плачу з Катериною в дорозі.
Її Іванко, крихітне маля,
Дрімав у сповиточку на морозі,

Коли Катруся... Аж жахнувся лід,
І ополонка стиснулась від страху!
А зачарований зимою світ
Не зміг порятувати бідолаху.

І тільки попід кригу загуло,
Загуркотіло у краях Аїда.
Якби ж пропало і жорстоке зло,
Пішло б на дно і не лишило сліду!

Так ні, воно зосталось на землі –
Поет тоді звиятно став до бою.
У петербурзькій сніговій імлі
Він мандрював, Іванку, за тобою.

Знедолений, ти став поводитирем
Гомеру українському, бандуру
Носив, ділив шкуринку з кобзарем,
Таким величним, як індійський гуру.

Тебе не визнав батько, не прийняв,
Хоча й пізнав чорняві бровенята.
А поряд, як за склом, той самий став,
Де Катря утопилась, твоя мати.

Жахлива її долі таїна.
Тобі ж – доріг засніжених пустеля.
А доля? Сирота її не зна,
Немає в нього теплої оселі...

Таким був і сам автор. Сирота.
Та оборона йому вірна – сила слова!
Знедоленим став братом неспроста,
А доля в нього, справді, виняткова!

Бо не скорився, не піддався злу,
Не зрадив він поезію високу.
Все переміг: і муштру, і хулу,
І світ вклонився мудрому Пророку!

Осінь у Каневі

У Каневі осінній дощик
Чернечу гору окропив,
А поміж хмар, як диво з див, –
Проміння сонячного кошик.

У ньому сонця паляниця,
Обжнків пишний коровай.
Нетканий килим стелить гай,
Струмує з джерела водиця.

А качка, качур, каченята
У літі десь, у «Кобзарі»...
Шевченка постать на горі,
Дніпро віта його, як брата!

Наш Канів, наче серце в грудях, –
Святиня Скіфських теренів.
І кобзарів тут чути спів,
Що будить дух козацтва в людях!

Шевченків гонорар

Той гонорар Шевченків пам'ятала
І довго ще раділа дітвора:
Аж віз цукерок – накупив немало!
Возив його від двору до двора.

Так солодко, що аж злипались губи!
Забулися дитячі всі жалі.
– Чи любимо солодке? Дуже любим!
Це ж люблять всі і в місті, і в селі!

Тарас Григорович всміхався тихо
Та правив віз по київським шосе.
І він забув тоді про горе, лихо –
За мить таку простив оте усе.

А діти щебетали, наче птахи,
Сміялись незабудками очей.
Раділи і багатші, й бідолахи.
І не питав ніхто:

– А чий оцей?

Були всі рівні біля того воза,
І кожен обирав те, що хотів.
Поет радів, і навертались сльози.
Вони у «Кобзарі» його між слів!

Шевченкові краї

Цвітуть незабудки в козацькім краю понад Россю,
А хвиля срібляста, неначе лебідка, зліта.
Цей край у житах, у вінках золотого колосся
Всіх юністю вабить, хоча й проминають літа.

Шевченка сліди поміж трав, мов краплиночки сонця!
Кирилівка, Моринці, дуб, де малюнки ховав.
А небо таке ж, і хмаринка пливе, наче сон, ця,
І берег над Россю – розкоші квітучих отав!

Я чуюся птахом. Ось руки – широке розкрилля,
А синява неба над Россю глибинно густа!
Тут погляди сяють, тут людність – як птаха стокрила!
Здолає усе, бо козацький цей край неспроста!

Тут Корсунь горів, він палав аж до неба стіною,
І військо Богдана ішло визволять земляків.
Тож Різаний Яр – оберіг незабутнього бою.
Ровів не зрівняли потоки минулих віків.

Та Корсунь постав із пожарів, як Фенікс крилатий.
Кипіла ріка у котлах кам'яних берегів!
А далі пісок, ще за ним – чорноземи багаті.
Потік росьовий не змінився з тих пір, не змілів.

В гранітах нуртує, у піну пірна леопардом,
Аж ген спочиває у тінях високих беріз.
І знову в тисках кам'яних африканським гепардом
Зринає і падає іскрами радісних сліз!

Довкола священна земля у садах і дібровах,
Немов самоцвіт біля стрічки красуні-ріки.
Таке Понадросся, рум'яне, ясне, чорноброве,
В нім долі людські – край Росі повноводі струмки!

Шевченківський край, де історії світлі джерела!
Прозора вода у Росі, наче, справді, сльоза.
Кружляє над лісом, мов спогад легенди, орел, а
На кінчиках трав у лугах розцвітає роса!

Сльоза Чураївни

Рожевий дощ ранкової зорі
За хмарами в подаленілім небі
З краплинкою у чайки на крилі,
Сльозою – даниною світлій Гебі.

Яка картина обрисів і барв!
Шатро іще не баченої зливи –
Немов рожева тінь розквітлих мальв
І берега високого обриви.

Бузкові відблиски високих хвиль,
І захід сонця за морською даллю,
Малюнка неаполітанський стиль,
Ще й блискавки – розплавленою сталлю!

Палахкотить малиново гроза,
Жахаючи чайне царство моря!
Веселкою розмаяна яса
Зринає без веселощів чи горя.

В людському серці пристрасті земні,
Уся краса матусі України,
Смарагди і румянці запашні,
Як у поезії Костенко Ліни,

В поемі про Марусині пісні,
Про творчість українки-полтавчанки.
Її село, неначе уві сні,
В малюнку неба грозового ранку.

Подаленіла в травах череда,
Опалами рясніють світлі роси.
Співає Чураївна молода,
Звиваючи віночком довгі коси.

Співає про славетних козаків,
Про славного їх батька Дорошенка.
І досі береже той щирий спів
У самім серці Україна-ненька!

До світу поза обрієм гроза,
А України врода – наче мрія!
Це море, як Марусина сльоза,
Горить-ряхтить, ніколи не зміліє!

**Столітній ювілей географічного відкриття
(вірш-загадка)**

*І місце в конкурсі юних географів
журналу «Географія для допитливих»
(2012 рік, № 9)*

Об береги гримлять три океани,
І мчать понад льодами урагани.
Тут материк, нічий на віки вічні,
Холодний, але зовсім не північний.

І день, і ніч на рік бувають двічі.
Летять вітри, і сніг січе у вічі –
Сто двадцять кілометрів на годину!
Такий «вітрець» зідме все, як пилину!

Та тільки не пінгвінів. Птахи ці
Поміж крижин пірнальники й плавці.
Ось леопард морський вже у воді –
Тюлень-хижак. Тікай мерщій тоді.

А слон морський – тварина не страшна.
Скоріш пірнай, не боячись слона!
На суші ж у пінгвінчиків, нівроку,
Немає ворогів тут безліч років.

А товща криги – зо два кілометри!
Ось буревісники –
рибних багатств експерти.
Ще й подивуйся птаху-альбатросу,
Гігантських айсбергів відважному матросу.

Три метри розмах крил – оце пташина!
Досліджує всю фауну людина.
Та не посіяти тут людям, звісно, жита.
О, шостий материк! О,!

Бухта Омельченка нанесена на карту.
Він українець, і це знати варто!
На крижаній землі – науки цвіт,
І нашої станції уже шістнадцять літ.

А в грудні, чотирнадцятого дня,
Якраз століття, друзі, промина
Відтоді, як Амундсен між снігів
..... полюс відшукать зумів!

Віват дослідникові крижаних країв!
Спитай себе, чи й ти б отак зумів?

Лесине благословення

*Красо України, Подолля!
Розкинулось мило, недбало!
Здається, що зроду недоля,
Що горе тебе не знавало!
Леся Українка*

Кохаюся у творах Українки,
Іду стежками Лесі до ріки.
А та її пісні співає дзвінко,
Шумлять дуби, подільські свояки.

Це, справді, так: перлина України –
Подільський край, де все моя рідня,
Краса чудової і вільної країни.
Є в ній ліси, діброви і поля.

Це Лесин край: вона благословила
Тут кожную балочку, в якій лежить село,
І її слів вогнистих, щирих сила,
Таких, яких ще досі не було,

Оберігає лагідне Поділля,
Ряхтить вишивано у цвіті рушників.
На них гостей стрічають хлібом-сіллю
Серця відкриті наших земляків.

І, як колись, в полях стоять тополі
І розмовляють з вітром повсякчас
Про Україну, про щасливу долю,
Про Лесю Українку, про всіх нас.

І про її благословенне слово,
Яке запало у серця навік.
Весною одягає знов обнову
Поділля і літам втрачає лік,

Бо вічне, як це небо в ріднім краї,
Як хліб і сіль і крила вишивань,
Бо має в серці те, «що не вмирає»,
Як слово Лесі у зорі світань.

Мадонни української землі

Ця яблунька нагадує матусю.
Бач, яблучка тримає на гілках.
Зірветься вітер, і охопить страх,
Що він усіх її дітей обтрусить.

А мама нахиля голівку русу
До мене, ще малої, на руках.
Сад спогадів у золотих казках,
Де я ще тільки-но ходити вчуся.

Мадонни української землі,
Матусі наші, лагідні й щирі!
То берегині в місті і селі.

Вони навчають жить в любові, в мирі.
У погляді і радощі, й жалі.
О, прихисток сердець в життєвім вирі!

Картини Марії Приймаченко

Художниця Марія Приймаченко
Взялась до пензля в рідному селі.
Дивитись на малюнки було щемко.
Приходили дорослі і малі.

Ось на картинах золотисті леви
Як охоронці миру і добра,
Жінки немов казкові королеви,
Чоловіки в задумі, дітвора.

Статечна бабця на печі, а в хаті
І кіт, і миші, і вазонів цвіт.
Цей світ на щастя й доброту багатий,
Ще й до віконця – ластівки політ.

Добробуту ж бо символ споконвічний!
А квіточки – як мрії навесні.
Малюнки, кольори непересічні
Художниці наснились уві сні.

Тут звір небачений і дивовижний,
Гігантські риби срібні у воді,
Вінок із квітів біля птаха пишний,
Зелені буйні трави молоді.

Вдивляємось в картини Приймаченко –
Минуле в них і світле майбуття.
Художниця Марія, сину ненька,
Провісниця щасливого життя!

Квіти Катерини Білокур

У квітах Катерини Білокур
Земля моєї неньки України.
Зринає хвилюю квітчастий мур,
Ховає лихоліття і руїни.

Блакитне тло, рожеві пелюстки,
Відтінки, плями сонця, світлі тіні,
Тендітні дрібноцвіти-малюки,
Троянди у величному цвітінні,

І сині дзвоники, і дикий мак,
Лілеї помаранчево-біласті...
Цвіте картин чудових зодіак:
То півтони, то кольори контрастні!

Жоржини рожевіють біля руж,
І червоніють кетяги калини.
У квітах, кажуть, сила живих душ,
Що ми її плекаємо щоднини.

На виставці славетний Пікассо
Стояв перед картинами безмовно.
Сказав:

— Тебе, небачена красо,
Пізнати світ весь має, безумовно!

Так українка в масві квіток,
Які цвітуть у серці Батьківщини,
Сягнула рівня світових зірок
В ім'я краси і слави України!

Німб поезії

Добірка віршів Талалая.
Щиріше не бува рядків!
Їх із захопленням читаю
У ярому цвітінні слів.

І сум, і навіть – Боже! – відчай,
Як рана в птаха на крилі,
І, вочевидь, усе це свідчить
Про болі рідної землі.

Любов постова безкрая –
Бо всесвіт українства в нім.
Ось Леоніда Талалая
Портрет. Розпука ж – наче німб

Чи, може, гілочка тернова
У поетичному вінку,
Де лавр вінчає силу слова,
Думок мелодію стрімку.

Його поезія – спокута,
Гроза – що купіль повесні.
Не оминути, не забути
Такої щирості мені!

Український Парнас

Україно, вишнева лебідко!
В білім цвіті пливеш сяйвом трав.
Ми питаємо, ненечко, звідки
І куди, і хто путь твій пізнав?

Ще в далекому середньовіччі
В Синьоводським палала бою.
Там, де Буг і Дніпро, в межиріччі
Ти відстояла волю свою.

Відсіч грізну грабіжникам лютим
Дав той бій, і притихла Орда.
Всій Європі повік не забути,
Як її оминула біда!

Наші пращури – скіфи, трипільці,
Що жили тут, на щедрій землі,
Були воїни, вправні умільці
На твоїм, Україно, крилі.

Тож таким і козацтво постало
У великих і славних боях.
Плата кров'ю святою – немало!
Нею землю полито в полях,

У лісах, у квітучих дібровах
За нащадків, а цебто за нас!
Україно моя чорноброва,
Поетичного серця Парнас!

Все тобі, кожна думка і слово,
Щоб у веснах ти вічно цвіла
У вишневих квітучих обновах
В кожному місті, в садочках села!

Країна дитинства

Гаряча стежка поміж споришів,
На полі шурхіт листя кукурудзи.
Дзеркальне плесо в тінях комишів –
Це володіння Яви Кукурузо.

Павлуша нас запрошує в метро,
Щоб не спізнилися часом на кориду.
Скрізь золотими квітами добро
Цвіте на радість дітям всього світу.

Відвагою наповнені серця –
Під силу подвиги, як і Гераклу!
Дитинству тут ні краю, ні кінця.
Загляньмо ж до дитячого театру.

Малі артисти обирають ролі,
І мріють невгамовні хлопчаки,
Що, вивчивши усі науки в школі,
Навчатся ще й водити літаки.

Чи як солдати стануть на сторожі,
Щоб зберегти свій волошковий край.
Чи моряками будуть вони, може?
Доріг багато – думай, обирай!

Там досі по стежках біжить дитинство,
Де нетрі кукурудзи до ріки.
І Всеволод Нестайко урочисто
Його вітає помахом руки.

Дерево життя

*Про книгу “Загадка старого клоуна”
Всеволода Нестайка*

Ця книга – наче дерево життя.
Зійшлися тут всі три відлуння долі:
Минуле і далеке майбуття,
Сучасне – для героя книги в школі.

До того ж Києва віки й віки,
Народна мудрість, міжусобні чвари.
Старенький клоун потиском руки
Такі дарує небувалі чари,

Що зі Степаном, учнем, школярем,
Мандрують в часовимірі, як птахи.
Як жаль, що не зустрілись з Кобзарем,
Але ж побачили таке без страху,

Що не насниться в найдивнішім сні!
І я у Чака теж беру уроки.
Фантазія всміхається мені,
У творчості роблю я перші кроки.

А Всеволод Нестайко цілий світ
У книгах відкриває – справжнє диво:
Фантазії високої політ
І гумору благословенна злива!

З вдячністю Всеволодові Нестайку

Читаю Ваші книги, метре слова,
Гортаю незабутні сторінки.
Павлушу, Яву зустрічаю знову
В широких плавнях – справжні моряки!

Безлюдний острів, як на те – юннати.
Оце тобі така самотина!
Найбільший скарб вдалося відшукати –
То справжня дружба, що в житті одна.

Пісні, веселощі, верба як вишка
І гумор – мов з козацького коша!
А то було ще меншенька Яришка
Дала такого брату відкоша,

Що тільки Яві стало не до сміху,
А читачам – веселощів мішок.
«Тореадори»... Жартів, як із міху:
То усмішка, то регіт, то смішок!

Позаздрив би і Соєр невгамовний –
Це ж вам не пофарбований паркан!
А слава про кориду, безумовно,
Вже перетнула синій океан.

Улюблений наш Всеволод Нестайко
До серця всюди милий дітворі.
І Знайки і маленькі ще Незнайки
Читають книги вдома і в дворі.

Малюють ілюстрації казкові.
Поглянь на них під шелест сторінок.

Письменник взяв до книги цю обнову,
Для читачів екзамен і урок.

Яким ти уявляєш Зайченятко?
А Соню Сонечко, а Дівчинку Хвилинку?
Тобі підкаже читача-дівчатко
Ще й намалює милу Веселинку.

Спасибі ж Вам, письменнику чудовий,
За книги, що у мене на столі,
За Ваше мудре українське слово,
Що так припало до душі мені!

Соловейко Ліни Костенко

Мої мрії такі, як небо –
Високі, мінливо-гарні.
Чого ще людині треба?
Ось побувала в книгарні.

Terra incognito книги...
Гортаю, не бачу дороги.
А надворі ж відлига!
То й промочила ноги.

Тепер же, як соловейко
Із вірша Ліни Костенко,
Вкриваюся теплим пледом,
П'ю липовий чай із медом.

Казки

Феї

Прийшла зима, така осяйно срібна,
Немов із книг славетних братів Грімм.
Зимова казка всім нам необхідна.
Отож, на її пошуки ходім!

Край стежечки понамітало кручі,
Та придивись: хатинка між снігів!
І чути голоси чийсь співучі,
Але ніяк не розібрати слів.

Сховаюся під гілкою ялинки
І роздивлюся, що це за житло?
Із хвої осипаються сніжинки,
Від хатки трохи повіва теплом.

Ось скрипнули малесенькі двірчата,
І вийшла фея в білім кожушку,
За павутинку витягла санчата
І почала кататись по сніжку.

Сміялася, немов дзвенів дзвіночок!
До неї вийшли подруги її.
У кожної на голові віночок
З пушинок, що згубили снігурі.

Вони, як діти, гралися у сніжки.
Я ледве втрималася, щоб не підійти,
Та, видно, змерзли їхні босі ніжки,
Злетіли і сягнули висоти!

Спочатку мого зросту, потім вище.
А саме починався снігопад!
Ось налетів із півночі вітрище,
І феї не вернулися назад.

Десь полетіли – вони ж всюди вдома,
І зручно їм у вітру на крилі.
Полинули в країни невідомі
В казковім сяйві феєчки малі!

Казка про сніжинку

У місті, край святкової ялинки,
Жила казкова дівчинка-сніжинка.
Біленьке плаття і пухнасті щічки,
А звали її лагідно – Марічка.

У неї мама – тітка Завірюха –
І тато – вітер, що снігами руха.
Снігуронька – то старшенька сестричка,
Блакитні очі і рум'яне личко.

Дідусь Мороз дарує подарунки.
Тут, під ялинкою, їх цілі клунки!
Сніжинка-дівчинка кружляє круг ялинки.
Тож, придивіться, друзі, до сніжинки!

Новорічне свято в лісі

Хатина між снігів у лісі.
До неї коля лижні.
Притихли горобці у стрісі.
Чи це наснилося мені?

Таке блакитне безгоміння,
Рожевих сосон висота,
Сніжком прикидане каміння
Старезних сходів. Оброста

Стіна хатини темним мохом.
На шибці – квіти Білокур.
Зима з розтрісканим посохом
Простує, ген, між кучугур.

Старезні двері у хатинку
Ледь прочинила – тихий скрип.
Та що це? Прибрано ялинку!
Ще й білчення очима глип!

– Ти що, не іграшка – звірятко?
Та й ця ялинка тут росте...
Зайчата віник для порядку
Волочать в хаті – ждуть гостей!

А тут непрошено-неждано...
Стою, обтріпуючи сніг.
Ось гномик вийшов:
– Хоч незвана,
Та ми приймаємо усіх.

– Добридень вам у вашій хаті!
Снігур тут? Перелітний птах?
Кажу, що буде на заваді
Ялинці потемнілий дах.

– Не бійся, пустимо до неба! –
З’явилась гномиків сім’я. –
– Поглянь на стіл. Усе, як треба!
І дуже здивувалась я:

Постало все, як у палаці,
Сяйливо-срібне, золоте!
Проносять ельфи повні таці,
Ялинка у вогнях цвіте!

Бенкетували аж до ранку,
Та зникло все, немов у сні.
І ось я з лижами на ганку.
А білченятко у вікні.

Прохукало малу шпаринку,
Цікаве, загляда крізь скло,
Гризе собі черству скоринку...
А я:
– Було чи не було?

Сніговій

Дев'ятий вал побіля ліхтаря!
Зринає хвиля із нічного неба.
Це снігові розбурхані моря
Земля-магніт наблизила до себе.

А може, зірка в сивій далині
Розсипалась на крихітні іскринки?
Вони сюди не прилетіли, ні –
Зібралися гуртами у хмаринки,

Полинули з вітрами водночас.
Були сріблясті, потім потемніли,
Сніжинками спустилися до нас
Під час зимових срібних заметілей.

Хурделиця співає їм пісень,
Лютує хуга, в бубни вибиває!
Такі музики чуємо щодень,
І ніч пливе крізь снігопад, безкрая.

Здається, небо нині на землі,
І ми його торкаємось руками!
Летять, летять іскриночки малі,
Заметами лягають під ногами.

Неначе ми в зимових небесах,
І не лякають серце заметілі!
Ось верби в заморожених сльозах
Стоять усі, немов берізки білі.

Казково відмінився цілий світ!
Небесний океан, прибою піна!
Здається, на гілках вишневий цвіт,
А вишенька в заметах по коліна.

Повечоріє, і до ліхтарів
Злітаються метелики-сніжинки,
А ті із-під засніженості брів
Дивуються на снігові пушинки!

Кружляють, наче феї на балу,
Збираються у кола танцівниці,
А вітер їхню зграйку немалу
Несе в смарагди сосен і ялиці.

І знову наліта дев'ятий вал,
Де сам Нептун у крижаній короні
З'явився на зимовий диво-бал!
А з ним Русалки Снігу – його доні.

Звивається під вітром борода
І намітає снігу цілі мури!
Не віриться, що все оце вода
Зібралася в пухнасті кучугури.

Облуда, а справжніше не бува.
Зимова Україна – добра казка!
Ми серцем пізнаєм усі дива,
В яких її любов до нас і ласка.

Пелюстки на щастя

Туман, як хмара, хвилюю пливе,
І озером постало наше місто!
Розмитих ліній плетиво нове,
І, хоч зима, – не біло, не іскристо.

Ми, як придонні риби в товщі вод.
Сніги, немов пісок попід плавцями.
І тануть вічні міражі турбот,
Де тільки мрії височать знавцями

Туманностей далеких Андромед.
Мов зябрами вбираємо вологу.
Автомобілі, як політ комет,
Серед туману вгадують дорогу.

І так до ночі. Під її крилом
Із водоростей виросли дерева.
Стоїть берізка вранці під вікном,
Мов Снігова казкова Королева.

Розлогі віти в інеї густім –
Мереживо з прозорого туману.
У сонячнім промінні золотім
Стоїть красуня білотонкостанна:

Не віриться, що на озернім дні
Вчорашньої кудлатої хмаринки
Знайшла ці самоцвіти вогняні
Та інею крилатого пір'їнки.

Жар-птицею із срібних дивовиж
Злетіла тихо-тихо над снігами.

А з нею разом вишня – до узвиш!
У інеї пухнастяться гілками

Усі дерева – мов казковий ліс!
А ми під ними – як маленькі діти.
Вчорашнього туману краплі сліз
Перетворились на зимові квіти!

Зима ряхтить, як білий цвіт бузку,
І осипає пелюстки щасливі.
Немає й сліду озера, піску,
Бо все на світі вічне і мінливе!

Отож, ловіть на щастя пелюстки
Із квітів інею в свої долоні!
Це радості, веселощів ростки,
Та поки що в зимовому полоні.

Срібний сніг

Весь день на землю падав срібний сніг
І осипав замріяні дерева.
І ні стежок, ні сходжених доріг.
Зима – немов персидська королева,

Захована під білу паранджу.
Не дівчина, а неспокійна мрія!
В її палаці сніговім ходжу,
Що холодом поміж дерев яріє.

Казкові вежі – дивовижі сну.
Небачена палацова країна!
Вишневу гілочку не сколихну,
Де під будівлею – прибою піна!

Кривенька качечка

Такої ніжної небесної блакиті,
Як у цей вечір, досі не було.
Летять у вирій білопері птиці,
Скидають качечці скаліченій перо.

Вбереться в пір'ячко, немов хмаринка,
Полине поміж хмар за небокрай.
Її повернення чекатиме стежинка,
І поле, й річка, і зелений гай.

У вирії їй полікує ніжку
Славетний лікар звірів Айболить.
Піду раненько в ліс по сироїжки,
Аж глядь, кривенька качечка летить!

Ось обтрусилася пір'ячко – як ляля!
В народній казці хату чепурить.
У вишиванці, у віночку – краля!
І варить вже варенички за мить.

Коромисло, відерця... Йде по воду,
Вертається між сизих чебреців.
І, задивившись на дівочу вроду,
Знов соловейко розсипає спів.

Гномик

Хмаринку, як подушку, підмостила –
Спить вишня у садку осіннім сном.
І хоч збудить її тепер несила,
Але тихенько порається гном.

Все золото листків хазяйновито
Зібрав і заховав серед печер.
Всі входи-виходи уже закрито.
Останні ж двері він дрючком підпер.

Такі маленькі, ще й оброслі мохом,
За кущиком, де в урвищі ріка.
Підперто їх тонесеньким посохом –
Дрібна, як мак, у гномика рука.

Ось прийде хто – його ж немає вдома,
Збирає хмиз у в'язанку собі.
Цей чарівник працює без утоми,
Очиці в нього – краплі голубі.

Він ними кліпнув, як мене побачив,
І миттю зник, лиш загустіла мла.
А в'язка хмизу полетіла, наче
У неї два невидимих крила!

То він поніс ту в'язочку додому,
Щоб протопити трохи у печі,
Бо треба ж цьому гномику малому
Спекти хрумкі зернинки-калачі.

Пригода в лісі

Казка

Було це в нашій любій Україні,
Де, як моря, смарагдові ліси,
Де птах над ними у привіллі лине!
І стільки тут казкової краси!

Стояла хатка в лозняку, край річки.
Там мавка господинею була,
Що лісовик взивав її Марічка.
Нікому в світі не робила зла.

Щороку прала лісу світлі шати
І розправляла праскою-дощем,
Звірят скликала до своєї хати
І частувала радісно борщем.

Та якось не минули ліс два Гриці –
Велосипед застряг поміж квіток.
Бач, замість того, щоб у школі вчиться,
То вирішили прогулять урок.

Розводять ватру та збирають дрова.
А там же мишки бідної нора,
І їжачкова схованка чудова,
Ще й поряд – павучкова дітвора.

Не помічають неуважні Гриці,
Якої наробили вже біди.

Зірвалися з верхів'їв лісу птиці,
Кричать:

– На допомогу, всі сюди!

А хлопці вже беруть велосипеда
Й, не загасивши полум'я як слід,
Летять, немов у космосі комета,
Щоб наробити в лісі й інших бід.

Біжить за ними у травичці мишка,
І їжачок наставив колючки.
А павучата підібрались нишком,
Розвісили липучі гамачки.

Оце-то так, утрапили в халепу!
А в лісі вже їдкий валує дим.
На поміч хмарка поспіша зі степу,
Щоб квітам, травам допомогти малим,

Порятувати злякані дерева,
Де мавка носить воду від ріки.
За вітром лине хмаронька травнева.
Біжать із дитсадочка малюки.

В руках у них малесенькі відерця,
Лопаточки, совочки для піску.
Гукають:

– Станемо за ліс до герцю,
Канал прорисемо, повернемо ріку!

Ріка й сама спішить на допомогу.
Шипить вогонь, тікає, як змія.
І школярі, минаючи дорогу,
До лісу навпростець! І з ними я

Біжу допомогти знайомій мавці,
Порятувати квіти і звірят!
А де ж бо Гриці, два отих лукавці?
Вогонь у лісі їсть усе підряд.

Від страху знепритомніли, а хмара
Їх піднесла над лісом у дощі.
Отямилися. Що це за примара?
Де ліс, вогонь, ялинки і кущі?

Тут хмара громом ще й загоготіла:
– Я вас оберігати ліс навчу!
Поглянули униз – народу сила,
А лісу ж, лісу шкода до плачу!

Де капнули розкаяння сльозини,
Не тільки той вогонь жахливий згас,
А й відросли згорілі вже рослини,
Крізь сльози посміхнулися до нас.

І раптом – що це? Як з мішечка груші,
Два Гриці покотились у траву.
І треба ж так, признатися тут мушу,
Що втрапили в жалючу кропиву!

А мавка на галяві розкладає
Духмяні ягоди і розлива компот.
Які ліси прекрасні в нашім краї,
І скільки в них для нас усіх щедрот!

Їх берегти слід, як зіницю ока,
Бо це ж легені нашої землі!
Домівка мишки, їжачка, сороки,
Ще й павучата в нім живуть малі!

Це зрозуміли добре горе-Гриці.
У ліс тепер ідуть, неначе в храм,
Вслухаючись у пісеньку синиці,
Вклоняючись деревам і вітрам.

І люди, і звірята – щире братство,
Щоб ліс, немов домівку, берегти.
Не кидай папірця тут – святотатство
Смітити в лісі, в храмі чистоти!

Тож бережімо квітку, і травинку,
І лісу безконечну далину.
Ось клен кленочку тихо мовить:
— Синку,
Люби наш ліс, домівку осяйну!

Насаджуймо ліси! Їх поливати
Ми будемо старатися щораз.
А мавка лісова виходить з хати
І дружньо посміхається до нас!

Природа

Щедра осінь

– Нарешті, осінь, – золотіла слива
Крізь роси у барвистому саду. –
Було, усе до неї йду та йду ...
Тепер же сяю радістю, щаслива!
А поряд вишня у рожевім листі,
Калина – у кораловім намисті
Та рясні верби ген, понад рікою,
Що нині розлучилися з журбою.
Всім осінь дала часточку краси.
І ти у неї щастя попроси!
Прославилася щедрістю чаклунка –
Нікого не лишить без подарунка!

Осінь в Україні

У вишиванки прибралися черешні –
Усміхнувся, звеселився гай:
– Де музики, ці вітри тутешні?
Тиховію, на сопілці грай!

А черешні виплели віночки,
Що горять у кронах верховіть.
Отакі-то в гаю любі дочки:
– У танок, красунечки, ходіть!

Щедро їх усіх обдарувала
Українська матінка-земля.
Золоте гаптують покривало
Для матусеньки ліси й поля.

Світ безмежний сяє, як на свято,
Грає жаром радості й добра.
Де іще краси такої взяти?
Це ж для неї – осені пора!

Все мов одмінилося навколо.
Сонце задивилося згори –
Спочиває працьовите поле,
Золотіють листом явори.

Барви української природи
Ваблять і чарують повсякчас.
Все в гармонії, нема незгоди.
Осінь учить мудрості всіх нас,

Щоб любили землю, як святиню,
У нерукотворному цвіту –
І небес високих стрічку синю,
І осінню радість золоту.

Хризантеми

На павутинці бабиного літа
Летять у тишу осені пісні,
Де хризантеми запишались цвітом,
Немов осінні зорі в напівсні.

Приспів:

А панна Осінь закружляла в танці
З тим Вітром, що із півночі несе
Вогнів холодних золото й багрянці.
Та хризантеми цвіт понад усе!

Зліта пелюстка в кухлик кришталевий
Із світлих тіней поблизу беріз.
Як золотисті африканські леви,
Понад рікою сяє верболіз.

Приспів

Даруєш ти в букеті хризантеми –
Які в них лебедині пелюстки!
Доведені кохання теореми
Вивчаємо ми знову залюбки!

Приспів

Птахи і Вінниця

Стою серед весни під капотінням.
Вдихає місто силу весняну.
Птахи летять додому світлотінню.
Привітно їм рукою я змахну!

«Егей, пташки! Стомилися крилята?
А ми давно очікуєм на вас!»
Спускаються, клюють з руки зернята
Довірили, бо люблять усіх нас!

Бо Вінниця – то і для них домівка,
А ми усі – їм сестри і брати.
Птахи щебечуть радісно та дзвінко
В дворах, у скверах, де весні цвісти!

Клопочуться, будуючи гніздечка,
Бо, як і люди, дбають про дітей.
І знають, вже до того недалечко,
Як у парку затьохка соловей!

Така вона, весна, в своїм розвої!
А нині від зворушення – в сльозах.
Ждемо від неї радості нової,
А кожен день – мов крил пташиних змах!

Дива географії

Цікаві з географії уроки:
Вивчаємо, здавалося б, дива,
Але без них в житті не стати й кроку.
Новими барвами тепер цвітуть слова:

Погода, клімат, сила, напрям вітру
Чи хмарність, опади, відносна висота.
Природа розгорта свою палітру,
І кожна барва в ній же неспроста!

А кут падіння променів від сонця –
Від нього теплі чи холодні дні.
У стратосфері над озоном стронцій.
Тепер це все відомо вже мені.

Чому в калини стільки білоцвіту?
Бо є тепло й волога на землі.
Тому й пливуть уже назустріч літу
Високих хмар вітрильні кораблі!

Чарівна книга

Є у мене книжечка чарівна.
Розгортаю – світ, як на долоні!
Ось весна, прекрасна, як царівна,
І дівча гуляє на осонні.

Це така буває часом гра:
Ти казковим чином раптом в книзі!
Ось гуляю я, а дітвора
Кличе посковзатися на кризі.

Та зима у книжці при кінці.
Зараз нум купатися в ріці!

Мерехтять вітрильники хмарин –
На сторінці вже розкішне літо!
Ось Максимко, тьоті Галі син,
А навколо – зелені та цвіту!

А це я, мій брилик із соломки –
Як же літом бути без обновки!

Шурхотять у листі їжаки,
Де зоріють яблука достиглі.
На деревах модні піджаки
В різнобарвному осіннім стилі!

На малюнку далі вже зима
І блискуче ковзанки люстерко.
Розважаюсь тут я не сама –
Ми за руки з Кірою Петренко.

«Пори року» – книга, повна чар.
Увесь рік у ній, як на долоні:
І весна, і осені пожар,
І ріка, і ковзани, як поні.

Ще й себе повсюди бачу я.
О, чарівна книжечко моя!

Черемшевий ліс

Заходжу я у черемшевий ліс.
В траві купаються птахи веселі.
Вгорі янтарна стеля, як в оселі.
Розчулення ранкове в росах сліз!

Згадався час засніжених завіс.
Довкола тільки білі акварелі –
Для черемші розпушені постелі.
Спочинок їй зимовий час приніс.

Прокинулась, цілющих повна сил.
Розсипала по травах діаманти.
Злетів хмаринками цвітіння пил!

Дерева, наче велетні-атланти,
Сягнули сині піднебесних крил –
Беззахисні і лагідні гіганти!

Шатро золотої берізки

Заховаюсь під шатром берізки.
Інші, бач, безлисті вже довкрузь,
А у неї золотяться слізки
На віїнках віття: не поруш,

Вітре, її світлу позолоту,
Що так рясно всипала гілки!
Бережи цю українську вроду
І окрасу краю! Крізь віки

Пронесла її мала зернинка
Із квітучих китиць навесні.
А тепер на вітах із іскринок
Золотиться, наче уві сні,

Тріпотливе маєво листочків,
Мовби дощ спинився на льоту!
Одягла вишивану сорочку
Білолиця в будень доладу.

Кожен озирається на неї:
Пізня осінь, а така краса!
Стовбур і гілки як цвіт лілеї,
А листочки – золота роса!

У шатрі її не гасне світло.
Наче люстра на мільйон свічей
Енотерою таємною розквітла,
Щоб красу відкрити для очей

Всіх, хто мимо йде собі в турботі.
Сірий день. Похмурі небеса.

Але що це там, на повороті?
Деревця розплетена коса!

І стріпнеться в серці юна сила:
Світ рослин – то наш правічний дім!
Сяйвом мерехтить берізка мила,
Ми ж до неї в прихисток зайдім!

Золотим дощем пообсипає,
Наче в добрій казці без кінця!
Виросла у нас, в подільським краї,
І облагороджує серця.

Гілочка

Долонькою на долоньку –
Торкнулася листя клена
Й затримала його доньку –
Гілочку ясно-зелену.

Ще зовсім вона маленька.
Із кучериків-листочків
Для неї веснонька-ненька
Пошила м'яку сорочку.

Татусь-клен узяв за ручку,
Повів до бабусі-неба,
Щоб пораділа за внучку,
Бо жити ж сім'єю треба.

Всміхнулася Україна:
Велика у неї родина!

Підсніжник

Весна летить на конях вогняних
В попонах білих срібного туману,
Гривасті попаски з'їдають сніг –
Замерзлої води сипку оману.

Тож тане він, хоча й струмків нема,
Зникає у кудлатому тумані.
Сховалася за пагорбом зима,
А там з-під снігу перші квіти ранні

Біленькі розкривають пелюстки,
Неначе сніг у цвіт перетворили!
Підсніжники, весни чарівники,
Де ви взяли снаги, любові сили,

Що зацвіли так ніжно у снігах,
Що не спинили вас зими погрози?
Голівоньки у снігових вінках!
Поезія цвіте в життєвій прозі.

І ось тепер діждалися весни.
Не зачіпають вас туману коні.
Ви ще повиті у зимові сніги,
Як принци в діамантових коронах.

Розтуляться довгасті пелюстки,
Де сонечко весни на самім денці.
Довірливо торкаєтесь руки.
Вас не зірву. Цвітїть в моєму серці!

Нехай думки вирують, як вода
У повені весняного розвою.
Щоб обійшла наш рідний край біда,
Його підсніжник затулив собою!

Бережімо ліси

Немов коріатида, храм лісів
Плечима я натужно підпираю.
За зростом флори кілька ярусів
Несуть до неба ці ліси безкраї.

Тримають сонце в кронах золотих
І ловлять зорі в них, немов у сітку.
Зірвавсь вітер, але в лісі стих.
Тому дерева – безсловесні свідки,

Що навіть урагани гасять гнів,
Зустрівши лісу грізну оборону,
Де павучок для гілки клена сплів
Сріблясту, наче з інею, корону,

Де мишка має нірку під листком,
Де птахи мостять між гілок гніздечка.
Простує білочка хистким містком
Із віт від мене зовсім недалечко.

Ось зайчик умивається в росі
Та дивиться, чи все навкруг безпечно.
І знають оці мешканці усі,
Що ліс – їхня домівка, безперечно.

Тож, бережімо ліс, цей храм життя,
Оці дуби, берізоньки веселі,
Бо він – то наше спільне майбуття,
Всього живого лагідна оселя!

Бори під Острогом

Сосновий бір Острожчини – як море,
Що вже давно плеснуло з берегів
І розлилось смарагдом неозоро
Поміж ясних березових гаїв.

Зимою – між снігів, що мов оправа
Вічнозелених безконечних хвиль.
Це ж Рівненщини і краса, і слава,
І особливий незрівнянний стиль.

Під соснами притрушений травною
Пісок, неначе на морському дні.
Виношу з лісу часто із собою,
Як скарб, ще не написані пісні.

А сосни височіють так, неначе
То щогли велетенських кораблів!
Ліси, ліси! Ви нас усіх пробачте,
Бо ж хтось сокиру принести посмів

Вам на біду та й людям не на щастя:
Всі ж летимо на кораблі «Земля»!
І нам його уберегти удасться,
Як знатимем, що ми одна сім'я:

І дерево, і квітка, і людина,
Амеб родина в крапельці води,
Верба у лузі, в березі калина.
Тож сосну на узліссі посади!

Сліпий дощик

Пливла над полем сміхотлива хмарка
І жартувала з сонцем залюбки.
Аж бачить, внизу дівчинка Одарка
Із лійки поливає огірки.

Регоче хмарка – на очах сльозинки,
Сміється сонце, капають дощинки.
Радіє і дівчатко на городі:
– Хоч дощ сліпий, а стане у пригоді.

Вдячність

Підняла з-під кущика дволижник,
Що край клумби зірваний упав,
І в посудину з водою, в мисник,
Я поставила не для забав.

Може, знайда за якусь-то днину
Відживеться – посаджу тоді
У земельку стебельце-дитину,
Як корінчик пустить у воді.

А на ранок бачу – що за диво! –
Квітконос піднявся з-під листків!
Посміхалося маля щасливе
Квіточкою вдячною без слів.

Я до клумби – і вона квітчаста!
Що ж, таке трапляється не часто.

Кольорова казка

Кружля метелик біля хризантеми.
Сам білий, а вона як сонця схід!
Отак розпочинаю я поему
Про наш барвистий кольоровий світ.

І Блакить

Живе в небесній сині королева –
Володарка всього блакитного.
До її послуг замок кришталевий
І фарби всіх відтінків синього.

Бо тільки синім володіє пані,
Ясну блакить малює на світанні.
А вдень світлішає небесна баня –
Вже не така, яка була зарані.

Художниці ж турбот іще доволі:
Налити синню волошки у полі,
Пофарбувати цвіт дзвіночків синім,
Покрапати на незабудки милі.

А квіти, які звуться «сине небо»?
Для них ледь-ледь темнішу барву треба.
Нехай плетуться, прагнуть високості –
До королеви завітають в гості.

Палац небесний спуститься низенько,
І королева – синьоцвіту ненька –
Вже пестить квіти ніжною рукою –
Здається ж, вітрові нема спокою!

Ось і в Марійки сині оченята,
І в Петрика – як волошкове свято.
Мов крапельки небесної блакиті,
Всіх веселять у кольоровім світі!

А в королеви вистача роботи –
Пофарбувати волошковим води,
Щоб струмували у відтінках сині
На радість квітам, звірам і людині!

II Рожеве

Де сонечко вкладається поспати,
Червона барва – йому рідна мати.
Щоранку сонце світиться рожево –
Цілує його ненька-королева.

І розсипає світлі променятка,
І рум'яніють щічки у дитятка,
Що спить іще і бачить милі сни –
Рожево-ніжні у малят вони.

III Смарагдове

Весна дарує щедро зелень світу
І залишає все це потім літу:
Смарагдами виблискує трава,
І для дерев ця барва не нова.

Тож зелень розливається, як море,
Виблискує на сонці неозоро!
У кожному зеленому листочку,
У хлорофілом звитому віночку

Для атмосфери кисню є доволі –
В садах, лісах і у широких полі!
Отож, без зелені немає цвіту.
Хвала ж смарагдовим весні і літу!

IV Золотаве

Настане осінь, і смарагд отави
Вбирає в себе барви золотаві.
Жовтіє листя, сиплеться додолу,
Все золотаве – ген, до видноколу!

Не тільки осінь золотом багата,
Й весна повсюдно сипала дукати.

То золотіли скрізь поміж травною
Кульбабки золотою головою.
І сонечко над нами золоте.
Під ним усе зростає і цвіте!

V Про решту барв

Завершимо поему загадково,
Щоб пізнавали світ ви знову й знову.

Тож до веселки помандруймо, друзі,
Що в різнотрав'я хилиться у лузі.
Про барви знає все вона, щаслива:
Чому є фіолетовим чорнило,

Чому чорніють скопані грядки
Й чому біліють взимку на святки.
У таємницю кольорових див
Отой метелик білий нас завів,

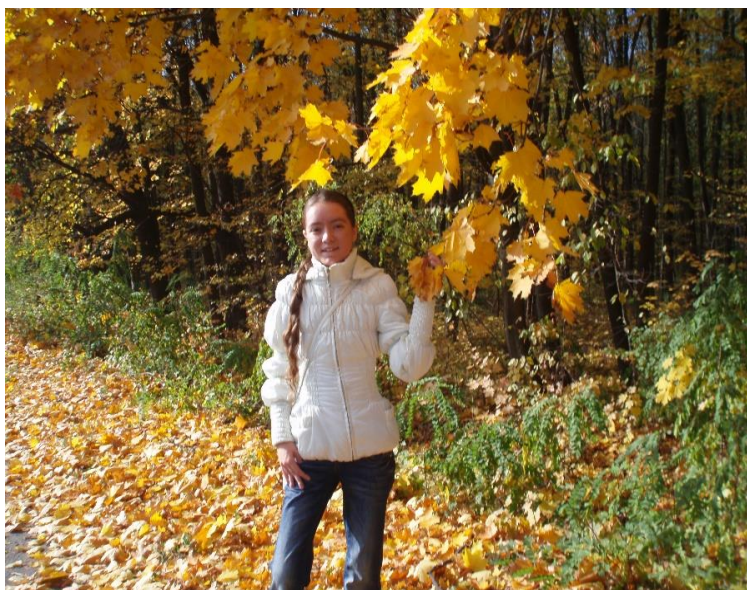
Кружляючи довкола хризантеми
Ще на початку нашої поеми.

Осінній блюз

Розсипа осінній лист черешня
І стоїть ніби в чарівнім колі.
Щедрість осені таки безмежна –
Стільки золота і багрецю довкола!

Вишенька рожева, як дитятко,
Розшарілась на вітрах осінніх.
Переходить калинову кладку
Жовтень у барвистій світлотіні.

На семи вітрах тополя в полі –
Сяга неба українська доля!

Берізонька

Золоті монетки листопаду
Сиплються з берізоньки дощем.
До багачки осінь на пораду
Йде, закутана туманом, як плащем.

Підійшла, вклонилася низенько:
– Дозволь слово мовити тобі.
Бачиш, я стою – нещасна ненька –
У туманах, горі та журбі.

Розумієш, три синочки маю.
Меншенький лишився при мені,
Жовтень з Вереснем – уже й не знаю ...
Десь далеко ... ген, на чужині.

Бо не маю я грошей для діток.
Чим я можу їм допомогти?
Вересень забрав останні квіти,
Жовтень тільки й вимовив: “Прости”.

По світах шукають собі долі.
А тепер, боюся, й Листопад ...
Десь подався парубок у поле,
А чи він повернеться назад?

Мовила берізка співчутливо:
– Заберіть багатство все моє.
Знайте, і без нього я щаслива,
Коли син ваш у господі є.

Поезія

Первоцвіт

Ось збираю слова, наче квіт, у букети
І сплітаю віночки барвистих рядків.
У гаю, де живуть і працюють поети,
Первоцвіт мого вірша весною розцвів.

Полива його дощик блакитний, як небо,
Та і сонцю для нього не шкода тепла.
Є у серці поетів постійна потреба,
Щоб душа їх у квітах під небом цвіла.

Рік Новий

Рік Новий! Різдво святкове!
В кого це такі обнови –
Кульки, дощик і сніжинки!
Ми танцюєм круг ялинки.

Ми красуню не зрубали,
Її в лісі не шукали.
Це пластмасова ялинка –
Пишні віти, рівна спинка.

І щороку в нові шати
Її будем прибирати.

Казкова стежинка

Стежинка в'ється між заметів,
Де казки давньої лижня.
Доріжка мрійників, поетів.
Отож, ходжу по ній щодня!

В кущах там їжакова хатка,
На груші ворона житло.
І крижана тоненька кладка
Через струмок, де видно дно.

Стрічаю дівчинку Яринку,
Яка вигадує казки
Про зачаровану ялинку,
Про місяць, небо і зірки.

Ми з нею ведемо розмову
Про сосонку. Коли ж засне?
І помічаємо обнову:
В сороки золоте пенсне!

Яринка йде писати казку.
У мене ж задумка своя...
— Зійдіть убік, як ваша ласка!
— Привіт! — це гномиків сім'я.

Вони гуляють тут частенько
Та ще й співають залюбки.
На голові сухі опеньки,
Що заміняють їм шапки!

А я дивлюсь на них бентежно:
Такі щасливі, гомінкі!
Я знаю, що вони не лежні,
Веселі й бігуни прудкі!

До того ж гномики – поети.
Поезія в них не проста –
Фантазії чудові злеті!
Самі ж казкові неспроста!

На кучугурах снігу – сонце,
А там, де гноми, – світлотінь.
Зринає подум, чи не сон це
Із снігу лагідних світіннь?

Стежина. Снігові замети.
І тиші срібне озерце.
Приходять мрійники, поети
Погомоніть про те, про це.

Казка про зиму

Зима, неначе Герда в козушку
Закоханої дівчинки-принцеси,
У золотій кареті по сніжку
Спішить, як вірші юнки-поетеси.

Шукає Кая з серцем крижаним
І вірить, що зігрить його зуміє,
І стане він закоханим, незлим,
Таким чудовим хлопчиком із мрії.

Довкола тиша. Заметілі сплять
На білосніжних льодяних постелях.
Така зимова світла благодать
В морозних білих снігових оселях!

Немов бузок персидський навесні,
Стоять дерева в інеї рясному.
Казкова Гердо, ти близька мені
Тим, що шукаєш мрію невідому.

У цім морознім царстві чистоти
Вона тобі не раз іще насниться.
А як доїхати до неї, як дійти
Між айсбергів міцних, неначе криця?

Північний олень, і лапландки дім,
І Кай сумний в палаці королеви...
Взяла за руку, як дитя:

— Ходім!

Й заплакала, мов небо березневе.

З Новим роком!

Чудовий вечір! Вата, мов сніжинки,
Біліє поміж зелени гілок.
Зійшлися колом ми біля ялинки
Й, радіючи, пішли собі в танок.

Замерз сріблінками святковий «дощик»,
Мов інеєм хвоїночки взялись.
– Ми зваримо тобі смачненький борщик! –
Жартуємо, як навесні колись.

А Дід Мороз розправив довгі вуса
Та білозубо усміхнувся нам.
Мішечок із цукерками – спокуса!
І кожного вже пригощає сам.

А де ж Снігуронька? Така щаслива,
Кружляє вона в колі малюків.
І оплесків – не дощ, а ціла злива!
І знову танці, радощі та спів!

Новий рік

Таке буває з нами кожен рік:
Загадуємо трепетно бажання,
Ступаєм за невидимий поріг
В намети новорічного світання.

Приходить рік, як лагідне дитя,
І заглядає кожному у вічі.
Старому вже не буде вороття –
Усе нове, все краще вдвічі, втричі!

Нові стежки проляжуть по снігу,
Нові сніжинки закружляють в танці.
Ні перед ким ніхто вже не в боргу –
Оновлення на всіх чекає вранці.

Ялинка ось веселкою цвіте,
А зараз час магічної спокути!
Оновлення на кожного зійде,
Нам тільки б вийти зі старої скрути.

Відкриється по-іншому нам світ.
Усі бажання збудуться на щастя,
Як пташенята радісний політ!
Задумане обов'язково вдасться!

Тож, очі сяють радості вогнем,
А за плечима розпустились крила!
Бо ми ж за рік зміцнієм, підростем,
І буде нам усе, усе під силу!

За цим столом, немов на пікніку,
Ми нині ось зібрались до ялинки.

А Новий рік зозулькою: ку-ку!
Горять гірлянди, ваблять зір сніжинки.

Віконечко, зозулька із казок –
Годинник старовинний, як повір'я.
Пташина викликає в нас довір'я
До добрих чарів, і ми робимо крок

Туди, де хвилі часу, мов пісні,
У рік новий, що кличе за собою!
Удачі буде на майбутні дні,
Життя засяє барвою новою!

Новоріччя

Як праслов'янське божество святкове,
Барвисте місто в новорічну мить!
У нього незвичайна є обнова –
В снігах ялинка прибрана ряхтить.

Летить планета у космічнім сяйві,
І рік Новий вже вабить майбуттям!
Нездійснені бажання стали зайві.
Цей плін в майбутнє ми звемо життям!

Рожеві обрії, сяйливі далі
І праслов'янських видів дивина...
Спливуть крижинки дивовижно талі,
А маяком у далині – весна.

Таким побачиш місто в новоріччі
У двадцять першому величному сторіччі!

Місто блакитної мрії в новоріччя

Новорічні запалимо свічі,
В світлу нічку відхилим вікно.
Рік Новий в нас буває аж двічі!
Двічі нам його стріти дано!

Хлопчєня у біленькій шапчині,
У пухнастїм, м'якім кожушку
О дванадцятій двері відчинить
З подарунками нам у мішку.

Там і щастя твоє, і удача,
І клубочок веселих стежок!
Щоб збулося усе щонайкраще,
Розсипає сріблястий сніжок

І мандрує від дому до додому.
Ми у місті його володїнь!
Тогорічну забудемо втому,
Пірнемо в золоту світлотїнь

Вулиць міста у сьайві святковім.
Що не крок, то дива і дива!
Місяць кинув на щастя підкову!
В небі зірка сьайнула нова.

На добро, і на долю величну!
І новий, і старий Новий рік!

Щоб отак, як у ніч новорічну,
Коли час лине струменем рік

І змивають нового потоки
Всі намули у долях людей,
Проростало у душах високе
Із нових, ще не знаних ідей!

Щоб надії усі, сподівання
Розцвіли, як сади по весні!
Щоб у кожному серці кохання
Забриніло, мов любі пісні!

Тоді місто блакитної мрії
І барвистість його вітражів
Нас теплом новорічним зігріє
Між роками, якраз на межі

Тридцять першої й першої дати!
І ми зробимо крок в майбуття,
Щоб новими, як рік цей, постати
У надії на краще життя!

Духовна чистота

Вже біло скрізь, а сніг все пада й пада!
Люблю я снігопади не дарма:
Є в заметілях для душі відрада,
В очищенні, яке несе зима.

Лиш чистотою сповнене довкілля!
Неначе велетенський білий птах
Сховав нас, мов курчаток, в срібне пір'я,
І ми забули, що буває страх,

Що, може, й справді є загроза світу,
Чигає на нас майя календар.
А тут зими чарівної Леліта
Прийшла до нас, неначе Божий дар.

Є затишок в наметах заметілі,
Які вона розставила довкруг.
Мов яблука упали скороспілі
З гілок дерев засніжених на луг.

Тож, чистота блакитних сніговіїв
По вінця наші сповнює серця.
Сльозою мені зблиснула на віях
Любов безмірна світлого Отця,

Який про нас піклується недремно
І не шкодує нам свого добра.
Ми живемо на світі недаремно.
Для нас різдвяних радостей пора!

Барви зимового міста

Рожевий захід сонця – на мороз! –
Цвіте на клумбі пишного замету.
А місто, мов театр метаморфоз,
Народжений уявою поета.

Все змінне – барви, тіні, півтони!
І кожна мить – то неповторна втіха.
Росте у сквері кущик бузини,
Такий іскристий, мов у сріблі сміху!

На горизонті зайнялась зоря
Загравною, що обійма півнеба,
У брязкальцях-крижинках догора...
А з келихом нектару юна Геба

Злітає над дахами, осяйна,
Геракла виглядає із походу.
Він нині там, де й досі йде війна
За правду, незалежність і свободу!

Щасливе місто

Ковші снігів звалилися на місто
І зміями лягли уздовж доріг.
Мов Попелюшка все прибрала чисто,
Розлуцивши посріблений горіх.

Вже вулиця – як неземна алея,
Ще й панди снігові поміж гілок!
І блискітками скрізь кружляють феї,
Чарівний розсипаючи пилок.

Казково всюди, прибрано, осяйно!
Давненько оминала нас зима...
Тепер же її радощі згадаймо.
Тож, веселися, зимо, з усіма!

Стрімкі санки, і лижі, наче птахи,
І ковзани, веселі бігуни!
Поземка, ніби крихітні комахи,
Засніжені узгір'я – срібні сні.

Зимові сні! В них білі заметілі
І небезпечні вирви снігові.
Але ж серця давно уже хотіли
Пізнати небезпеки ці нові.

Пірнути з головою в снігопади
І зринуть там, де був дев'ятий вал!
В ошатнім інєї замрія саду
І Снігової Королеви бал.

Довкола лише принци та принцеси,
Примарну залу огорта блакить.

На сніговім папері поетеси
Віршують, а бурани між бескидь

Уже здіймають голови кудлаті,
Летять, не обираючи стежин.
І дівчинка у паперовім платті
Шукає первоцвіт поміж сніжин.

Заходь, зігрійся. Це щасливе місто.
Що не віконце – ватра між снігів.
Дівча мені всміхається іскристо
З казок, з пісень, а може, з віщих снів.

Вповні

Поезія проспектів і доріг,
Неначе мрія, вабить за собою.
Майдану білий сніговий пиріг,
Що навесні обернеться водою.

Від снігопаду стільки чистоти!
Її осягнеш тільки чулим серцем.
Але прислухайся – почувеш ти:
Десь за снігами брязкотить відерцем

Весна. Їй хочеться вповні
Колись дорогу перейти мені.

Стежинка

У кожного із нас своя стежинка,
Що із дитинства в юність привела.
Як талісман, там золота росинка
На конюшині білій край села.

Приспів:

У споришах спішить моя стежинка
І кличе за собою в далину.
Ромашка розцвітає, як сніжинка,
І обіцяє радість осяйну!

Стежинкою біжу попід горою,
Обабіч гаю, боса по росі.
Доріжкою, що вигнулась бровою
Над оком озера у весняній красі.

Приспів

Видзвонюють литаврами дзвіночки,
Петрів батіг розправив пелюстки.
Цвіте моя вишивана сорочка,
І пахнуть м'яти дикої листки!

Приспів

А небеса по-українськи ніжні!
Під ними виростати я спішу.
Хмаринки лебедино-білосніжні
Над стежкою, що в гущі споришу.

Приспів

Довкола розкіш рідної природи,
І кожен з нас – її мале дитя,
Краплиночка великого народу
В Дніпровій хвилі вічного життя!

Приспів

Чорниці

Чорницею покриті схили гір,
Улітку сині, наче хвилі моря,
А восени – хоч погляду не вір –
Рожевї, безконечно-неозорї.

Приспів:

Карпати! Український дивосвіт.
Тут спів лунає дзвінко, на весь світ!
Каскади гір, і ріки, і лани
Нас ваблять від весни і до весни.

Чорниця – зваба в погляді очей,
Вуста – що восени її рум'янки.
Русяві кучері струмками до плечей.
О, вродо україночки-горянки!

Приспів

А легені – вже кращих не знайти:
Мов велети – землі своїй на славу!
І скільки щирості, любові, доброти
У погляді цих горців нелукавих!

Приспів

Поетичні мандри

Торкаюся листка паперу,
Де літери, як благодать,
І ось вже вірша каравела
Спішить у мандри відпливать.

Підводних каменів немало
Ще доведеться оминуть.
А моря синє покривало
Так вабить у далеку путь,

Де риби, мудрі у мовчанні,
Живуть в коралових краях,
Екзотики дива звичайні,
Буденності незримий крах.

Горять смарагди океанів,
Купають місяць і зорю,
Як нерозгаданість савани
У африканському краю.

Дивують розміром косатки!
Кораловий минаю риф.
А у вітрила дмуть пасати,
І хвили – як співзвуччя рим.

Тим часом ручка не вгаває,
Спішить по рівному рядку,
І каравела вже в Гавайях
Стрічає людність гомінку.

Усе підвладне силі слова:
І ці простори, далина.
Поезія – життя основа
І року кожного весна!

Священний скарб

Творю з повітря, барви й цвіту
Мереживо моїх рядків!
І вірш ось випурхнув у літо,
Мов пташечка, в пір'їнках слів.

А я, казкарка й поетеса,
Розмотую нитки думок:
«Жила колись собі принцеса
У світлі сонця і зірок...»

Ряхтять ось блискітки яскраві,
А зорі канули в пітьму.
Світанків золоті заграви
У вірші трепетно візьму.

А на вітрах рожеве диво
Народження нового дня
Вплететься в поетичну гриву
Пегаса, вірного коня.

І знову вірші, знову казка
З повітря і палітри фарб.
Прологу стежка та зав'язка,
Поезії священний скарб!

Чари читання

Кожна книжка, вочевидь, чарівна,
Кожен автор трохи чарівник.
Ось пісні Марусі Чурайвни –
Слід їй в історії не зник.

Тож тепер слова народні в книзі
Розцвітають ружами в рядках.
Канонічні книги – дивовижі!
Мудрість тут, як світло в маяках.

Відхиляю тихо палітурку,
Щоб до форзацу навшпіньках увійти.
Уже серце мені б'ється лунко:
Над безоднями зі сторінок мости!

Треба ще й відваги, щоб пірнути
До глибин, немов шукач перлин,
Щоб скарби небачені добути,
Ті, яких нема за склом вітрин.

Адже кожна книга самотня –
Вир думок, потоки почувань.
Скільки книг, де й досі я відсутня
У свою ранкову світлу рань!

Знову я в книжковім магазині –
Палітурки світлі й темно-сині,
І рожеві, як ясна зоря –
На одній ось і моє ім'я.

Шукаю себе

Я – ікс, себе підношу до квадрату,
І ось уже рівняння. Боже мій!
Невже це я тут значу так багато,
Що стало дивно аж собі самій?

Де мудрі знаки, цілі числа, змінні,
Шукає думка стежечку просту.
Математичні правила нетлінні,
І тут вони постійно на посту.

Усе, як слід, дотепно, справедливо,
Прозоро, як на річці в літній день.
Премудрих рішень не дощинки – злива,
А в серці знов – неспіваних пісень!

В дужки сховались десяткові дроби.
До них ніяк не підібрать ключа,
Та, може, степінь візьмемо для проби?
Лиш не спішити, не рубать з плеча.

Іду, себе шукаю в точнім світі,
Ще й біологія ось на приміті!

Перший сніг

Снігопад – мов біла хризантема,
Що заглянула в моє вікно.
Так, зима – то, справді, вічна тема,
Та нова щоразу все одно.

Ще вологі ці сніжинки білі,
Тож, летять букетами до ніг.
Я люблю зимові заметілі
І м'який, неначе вата, сніг!

Осідає сніговій на вітах
Білосніжжям неземних суцвіть,
І стоять дерева ніби в квітах,
У пір'їнах, щоб кудись злетіть.

Візерунків неосяжне диво –
Мов пухнаста казка наяву!
І довкола всі такі щасливі,
Прокладають стежечку нову!

Тиша вікова

Така у місті тиша вікова!
Гудуть авто і дзеленчать трамваї,
Та чути: крізь асфальт росте трава.
І я із нею поряд підростаю.

Збивають піну зграї голубів.
Дерева вишивають літні тіні.
Колишуться русалки на вербі
У сонячному ніжному світінні.

Білоцвіт поезії

У серці віршів, як рясного цвіту
На вишеньці весняної пори.
Букети їх весні, зимі і літу
Та й осені, коли усі двори

Засипані багряним листопадом,
Дарую на добро в щасливу мить.
Край України видається садом,
В якому вірш, як ластівка, летить.

Поезіє, країно понадхмарна,
Ти – українські рідні небеса!
Щоранку сонцем золотим немарно
Осяяна твоя ясна краса!

Бо наш народ, що на добро багатий,
Поезію, як душу, береже.
Його пісні – то справжнє диво, свято
І джерело всіх наших віршів же.

Поезіє! Ти в серці цвіт і небо!
Ти в кожного – як щастя, як любов.
Є в українців з давніх пір потреба
До віршів долучатись знов і знов!

Свої пісні дарую всім на радість,
На добру долю, на кохання цвіт,
Щоб не торкнулась вас, як сажа, задрість,
Щоб ви жили щасливих сотню літ!

Поезії моєї серце

Мої вірші – подільське озерце –
В ньому сонця ранкового сні –
У вінку первоцвітів, як серце,
Синьою мрії весни.

Б'ють джерела, збігають струмками,
І поезії світла ріка,
Зовсім юна, пливе між віками,
Швидкоплинна, привітна така.

На вербі, в казці віття, відерце.
Зачерпни собі з річки води –
Стане весело й легко на серці!
Тож приходьте частіше сюди.

Хвилі рим і метафор окраса,
Та, повірте, не це головне.
Рідна земле! Признаюсь відразу,
Твоя доля турбує мене!

Щоб краса мого любого краю
Не злиняла від лютих дощів,
Я цвіт папороті відшукаю
В українським святилищі слів!

Річка лине, як птах легкокрилий.
В берегах – і ліси, і поля.
О, Поділля, о краю мій милий!
Ти трудящого люду земля.

І нікому тебе не додбати –
Працьовитим належиш рукам.

Вийшла доля із білої хати,
Щоб моїм допомогти землякам!

Щоб жили у щасливій твердині
І пишались плодами труда
В незалежній своїй Україні!
Щоб минало їх лихо, біда.

Щоб родило у радості поле
І рясніло, немов зорепад.
Україно, свята наша доле!
Розквітай нам на щастя, як сад!

Спочатку

Зимою – все спочатку! Тільки сніг
Засипле те, що натоптали вчора,
Виходимо ми у сріблясте море,
Забувши про покvapливiсть і спiх.

Бо урочистою здається мить,
Коли торуєш ти стежинку першу,
Неначе щось важливе вже завершив,
А час не зупиняється, летить!

Ступаєш на незаймані сніги.
Здається невідомою планета,
Яка чекає на свого Поета,
І віриш, все сьогодні до снаги!

Про що співають птахи на світанні...

Про що співають птахи на світанні,
Коли святиться вранішня зоря,
Блищать на квітах перли-роси ранні,
А в небі сині аероморя?

Про що співають на світанку птахи,
Коли в липневім лагіднім теплі
Немає голоду, немає страху
Замерзнути у крижаній імлі?

– Про що, птахи, співаєте, щасливі,
У літньому веселому раю?
– Про українські повнозерні ниви,
Своє гніздечко в рідному краю!

Чи ж дивно, що у мене у сердечку
Поезія звилася собі гніздечко?
Виводяться й маленькі пташенята.
Це вірші мої, ніжні і крилаті,

Про рідний край, про милі серцю далі,
Про спілої калиноньки коралі
І про людей, що звуться українці,
А в давнину – ще скіфи і трипільці!

Про промінь, що прямує до Землі,
Немов космічні диво-кораблі.
Вісім хвилин летить він від світила –
Така у світла незвичайна сила!

А сила думки все ж переважа:
Для неї час і простір не межа!

Ключем поезії я відчиняю ранок

Ще тільки-но займається зоря,
Ключем поезії я відчиняю ранок.
Ген, вдалині вітрила корабля,
Блакитно-ніжні, як і цей світанок.

Спішу я до вітрильника, а море
Ряхтить, як перламутри неозорі.
І піднімаюсь вже на корабель,
Щоби сягнуть небачених земель.

Десь Нарнія – може, у хвилю скрути,
Чекають ще на мене й мініпути,
Смілива Ліна, вірний Оберон
І Кукурузо – славний Робінзон.

В Ірландії, звичайно ж, містер Фаул,
В Америці – сміливець Ерагон.
Але цього всього ще й буде мало –
Підхопимо магічний легіон

Мефодія Буслаєва і Дафни,
Пливем по морі, рибами пропахлім,
До невідомих нині островів,
До книг нових із щонайкращих слів.

Слова ці споконвічні в Україні,
На щастя подаровані людині!

Політ Пегаса

Летить Пегас крізь снігопади,
Крізь буревії, бо ж зима!
І я лечу! І в цім відраду
Знаходжу серцем недарма.

Ось бачу світ весь з високості,
Шукаю необхідних слів,
Щоб вірші написати не прості,
А з поетичних вічних снів!

Ми летимо! Пегаса крила
Такі надійні неспроста –
В поезії велика сила,
Їй необхідна висота!

Щоб світ ураз окинуть оком,
До всього серцем прикипіть,
Не оминати ненароком
Шляхів розвихрених століть.

Там, де Пегас літав щоднини,
Здіймався в неба височінь,
Віки минали, як хвилини!
На них крилата світла тінь.

А ми читаємо Петрарку,
Шевченка вічний “Заповіт”.
Поезія безперестанку
Чарує словом цілий світ!

У ній велична таємниця,
Яку всі прагнуть розгадати.
Вона неначе віща птиця!
Над нею неба благодать!

Вірю

Зима, мов господиня, зранку
Крізь сито сіє, сіє сніг!
Тож, він, як борошно, серпанком
На короваї поля ліг.

Сивіє, наче у тумані,
Де в'ється млива пелена,
Ховає обрії незнані
І крила вітряка-млина.

Та, вірю, снігопад-підсніжник,
Розгорне білі пелюстки,
До мене посміхнуться ніжно
Сніжинки срібні, як зірки!

Світанок

Світанок. Гілка золота
Ледь-ледь погойдує синицю.
Снігів срібляста чистота,
Білявих хмар рум'яні лиця.

Мій слід блакитний на снігу.
Земля – немов нова планета,
Перед якою всі в боргу –
І математики, й поети.

Різдво

Різдво в снігах. Народження Христа
Земля святкує в сонячній короні.
Велична Божа Матінко свята
Із Божим Сином на небеснім троні!

Вклоняємося низько, до землі,
Вітаємо народження дитини!
Турботи полишаємо малі
Цієї світлої святої днини.

Відкрилися блакитні небеса!
В молитві поринаємо в космічне.
А горизонту лагідна яса
Нам відкриває безконечне, вічне.

Як вічна небокраїв далина,
Крилаті наші мрії про майбутнє.
І нерозгадана різдвяна таїна,
Різдво щорічне – свято незабутнє!

Брат

Дитинство – це веселки цвіт,
Яку тримають мама й тато.
Мені вже чотирнадцять літ –
Водночас мало і багато.

По семибарвному мосту
Іду, чарівний світ довкола.
Його вивчаю і росту.
Поля, сади, трава шовкова.

Дрімають край вікна ляльки,
Ніхто не шиє їм обнови.
Читаю ж бо тепер книжки.
Живу в прекраснім світі слова!

Тож якось іграшки свої
Подарувала в дитбудинок,
Мов у незвідані краї,
В дім заморожених сльозинок.

Мале зустріло хлопчєня –
Почервонілі очєнята.
До мене кинувся:
– Рідня!
А я ходив тебе шукати!

Здалося, що у драмгуртку
Я граю в п'єсі «Катєрина».
Напевно, маю роль таку,
Що ось зустріла Катрі сина!

А сльози градом. Оце так!
Дитя взяло мене за руку:
– Сєстричко, я не знаю, як
Пережили ми цю розлуку?

Втираю личко малюка,
На маминє, напевно, схоже.
Дісталась доля нєлегка,
Віднині ж ... Поможі нам, Боже!

Тєпєр з'явився в мене брат.
Ось проводжаю в дитсадочок.
В родині завжди згода, лад –
Зростають доня і синочок.

Тмутаракань

В Тмутаракані третій день вітри
Летять з-над моря, мов крилаті коні!
Застоялися взимку на припоні,
Діждалися весняної пори!

Сурмлять із піднебесної гори,
Хитаючи платани і тополі,
Шукаючи козацтва, що за волю
Тут билосся. Як вітер майорить!

Тмутаракань – прадавня у віках –
У кучерявих виноградних лозах
Та Лукомор'я пишних квітниках!

А нині це Тамань у чистих росах,
Козацький край у трудових руках –
Квітуха гілочка на сонячній мімозі!

Берізка і платан

Берізка в платті із парчі,
Що виткали небесні феї
Для неї, любої, вночі,
Неначе снігова лілея –

Окраса нашого двора,
Струнка, висока, тонкостана!
Під нею наша дітвора
На гірку витягала сани.

Всім любя, бо ж яка краса!
На гілочки її тоненькі
Ще й інші сиплють небеса,
Плетуть мережива легенькі.

Минають вражені вітри,
Щоб не струсить ниток сріблястих.
Скажу, і не повіриш ти,
Від чого їй прийшлося пропасти!

Почувся вантажівки рик.
Відповідальні роботяги –
До всього кожен, мабуть, звик,
Бо вистачило в них відваги –

Спиляли дерево гінке,
Що п'ятий поверх вже минало.
Стріпнулося гілля тонке,
І так берізоньки не стало.

Її забрали в той же день –
Для шашликів, мов, пригодиться.
А у дворі лишився пень
І сліз струмки на наших лицях!

А нещодавно довелось
Таку побачити картину:
Я, щоб купити собі чогось,
Зайшла в Криму до магазину.

Посеред зали ріс платан –
Гілками уже поза дахом!
Пишався, як татарський хан,
А з двору видавався птахом,

Якому зберегли життя
І не підрізали крилята.
Тож не зазнають каяття
Ані дорослі, ні малята!

Дружба

*Присвячується
Войтко Наташі*

Дружба – це велика, справді, сила!
Дружать небо і вітрила мрій.
Ще малою дружбу я відкрила
У сестрі і подружці своїй.

Разом ми казки тоді читали,
Потім у них гралися в дворі,
І було нам всього дня замало,
Отакі ж бо друзі-казкарі.

Потрапляли в зарості страшилок,
У козацькім лісі, край вікна.
На галявині смішинок-веселинок,
Де у хлопців часто йшла війна,

Ми під вишнею звели собі палати
І варили із трави борщі,
Що смачніших годі й розшукати!
А веселки, сонце і дощі,

Від яких не рятувала стеля,
Бо її в оселі й не було.
А довкола ніжних барв постелі
І моря калюж, ще й пліт, весло!

Нас чекали мандри кругосвітні.
Ось Везувій, що давно дріма,
Антарктиди дні морозно-літні,
Де пінгвінів теплоперих тьма.

А вистав Пальміра легкокрила –
Реквізит робили залюбки.
Справді, дружба – це велика сила!
Вона з нами, хоч біжать роки.

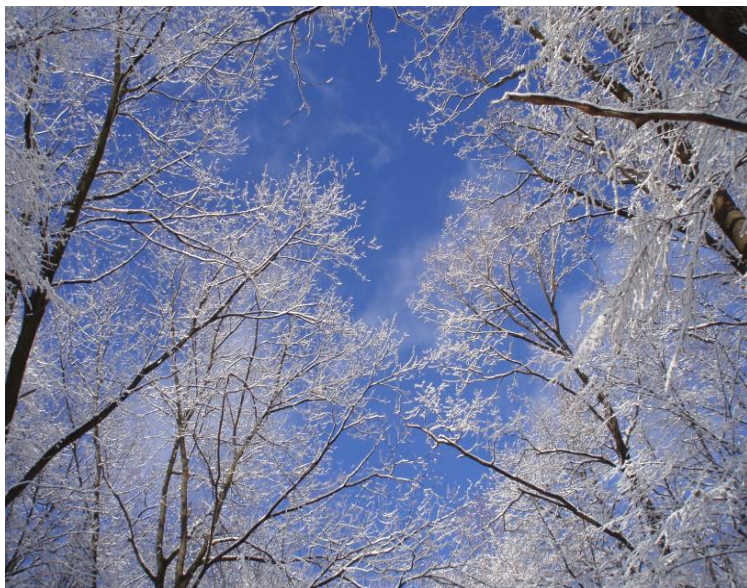
Фентезі

У країні фентезі Дельторо
Падав сніг трояндово-рожевий.
Поспішав нападати, бо скоро
Мав кортеж прибути королеви.

Я ж із дітьми бавилася в сніжки –
Сніг там теплий і легкий, як вата.
Потім ми помандрували пішки
До людей, які вміють літати.

Там я і навчилась цього дива,
Гідного уяви поетеси.
Все Дельторо бачила, щаслива –
Репортаж мій був у їхній пресі.

Я й тепер літаю залюбки,
Як складаю вірші чи казки.

Парнас

*Присвячується
Жорнику Віктору Михайловичу*

Поета дім. Край стін полиці книг.
Ясні безсонні вікна в світ далекий.
І чи мороз, чи дощ, чи літня спека –
Усе творця оберіга від лих.

Картини сина. Підійду до них.
Для батька то і ліки, і аптека.
На них же море, і летить лелека,
І квітне сад, де вітерець притих.

Довкола музи. Спочива Пегас.
Господар, сивочолий і величний,
Запрошує до кабінету нас.

Все просто, дивовижно, поетично!
– Таким буває, вочевидь, Парнас? –
Спитаємо у думці риторично.

ПЕРЕМОГА ПІД СИНІМИ ВОДАМИ

Поема

Пролог

Свідчення очевидця

Сюди прийшла аж через шість століть
І п'ятдесят ще неповторних років!
В Синюсі й досі небо лебедить,
Де бій горів, ось там, за кілька кроків

Середньовіччя ніби наяву
В цих квітах, у цих вербах над водою.
Я забрела в берегову траву,
В стежок мереживо, поросле лободою.

А сокіл у пустелях часових
Розкинув крила тінню над землею.
Я знаю, я була тут серед них,
Поміж сподвижників вважалася своєю.

Вкривала коси шапка залюбки,
І до лиця були військові лати.
Отож, не розпізнали вояки
Тоді в мені з Торговиці дівчати.

Під прапор Ольгерда¹ ішли мужі,
І силою, і думою багаті.
Лакузи ханів же, немов вужі,
Шукали зброю ревно в кожній хаті.

¹Ольгерд – литовський князь

Боялися повстання, про яке
Почули десь лакузи не даремно.
Ординський гад огидне і слизьке
Кільце стискав між людом тут недремно.

А хани, наче яструби, тоді
Клювали наші і міста, і села.
Ні краю, ні кінця отій біді!
Така була, бач, доля невесела

У кожного, хто жив у ті роки
На теренах сучасної України.
Хоч проминули вже віки й віки,
Для серця незабутні ті руїни,

В яких лежала матінка-земля,
Полита кров'ю і сльозами люду.
Народу мого рідного сім'я
Страждала, і цього нам не забути!

Бо в генах наших пам'яті зерно,
Як код патріотично-віковичний.
І нам усім тепер не все одно,
Яким був бій отой непересічний,

Кінці якого кинули у воду.
А де шукать в Синюсі-річці броду?

Розділ I

Під Торговицею

У вирій відлітали журавлі,
Коли це діялось у нашім краї.

На клаптику осінньої землі,
Сховавши крила строю десь у гаї,

А також серед пагорбів та скель,
Які донині вже зрівнялись часом,
Подалі ж і від торжицьких осель,
Та, скориставшись особливим шансом,

Коли правитель Криму, той Мамай,
Якого шанували бідні люди,
На Волгу кинув військо – з краю в край,
Відрізавши Орді путі усюди,

Князь Ольгерд вивів армію свою,
Розташувавши, наче вигин лука.
Сховавши фланг, як сказано, в гаю,
Де все струмки, боліт глуха розпука,

А другий, як і мовилося вже,
Серед підгір'я, в дикому камінні.
Він військом, наче зігнутим ножом,
Урізався в міжріччі в степ осінній.

Один бік – переправа на Дніпрі,
А другий – то Південний Буг леліє.
Фортеця Торжище чужинська на горі,
Обабіч Сині Води – річка-мрія.

Осінній степ довкола леbedить –
Священний край у нашій Україні.
Спилилася середньовіччя мить
В чужинцями сплюндрованій руїні.

Щонайзначніший бій – серед боїв
Далекого тепер середньовіччя!
Не відшукати поміж трав слідів
Кінноти чи ярів, розбитих пліттю...

Ішло тоді з народження Христа
Століття чотирнадцяте. Уроком
Шістдесят другий рік став неспроста
І Золотій Орді постав зарок

Грабунків на цих теренах святих,
Политих щедро не водою – кров'ю.
З тих пір ординських коней тупіт стих,
Розквітли мальви миром і любов'ю.

І хоча часом торжища рабів
Ординці ще шукали в Дикім полі,
Та як потік Синюхи не змілів,
Так не було і їм уже тут волі.

Уся Європа віддихом легким
Зітхнула, коли стався подвиг бою!
І нині всі пишаємося тим
Що рабству шлях закрили ми собою!

Любили волю наші земляки,
Ще скіфи поклонялися свободі.
Отож, з легкої нашої руки
Урвалося чинить розбій заброді!

Огидне іго спало із плечей,
І розігнувся рівний стан народу!
Наче полуда спала із очей:
Моя земля, мій любий край, свобода!

Подаленіла Золота Орда,
В якій Мамай щомиті сіяв смуту.
Усобиці – то справа непроста.
Пила Орда із рук його отруту.

Бій Синьоводський показав тоді,
Що годі вже безчинствувать Орді!

Розділ II

Коваль і султан

У мене подруга в той час була
Орися, коваля Максима любка.
Коли його схопили край села,
До нього прилетіла, як голубка.

Ординці все:
– Ясир! Де наш ясир?
Ти вчора щось кував же аж до ранку!
Ще й дівчина – із Синьоводдя вир!
А заберіть звідсіль його коханку!

Змахнув ножем, та дівчина жива,
Лише коса вужем у різнотрав'ї.
Коваль Максим той, буйна голова,
Такий, що не потерпить же безслав'я,

Схопив до рук ворожий ятаган,
Поклав усіх, хто кинувся до бою.
Сів на коня, скривавлений від ран.
Орисю, серця скарб, узяв з собою.

Шукали яничари у степах,
За голови ще й обіцяли плату.

Розмила ковила слід, що прочах.
В Торговиці спалили кузню й хату.

Ще, кажуть, птах кричав у мочарах
Так, ніби подругу даремно кликав.
У збруї кінь, коли зійшла зоря,
Тікав, злякавшись звірового рику.

Та бачили: вовчисько-одинак
Двох хлопців ніс щодуху у діброву.
Ще й сам султан, що звався Кутлубах,
За ним погнався на коні до рову,

Що відділяв захоплені поля,
А далі вже й махнув на те рукою!
– Мамай! – лише промимрив, оддаля
Скавав береговою осокою.

І гомоніли, привид коваля
Тепер являється на Синіх Водах,
Де за шумками острівцець-маля,
Якого можна ще й дістатись бродом.

А поряд з ним і привид юнака
Чи, може, привид дівчини-красуні.
Стискає меч її міцна рука,
Як зорі, сяють очі діви юні.

Повірів люд, що охоронять їх
Ці двоє від ординського розбою.
– Візьміть і нас за воїнів своїх! –
Гукали, ведучи до водопою

Худобу, коли вечір на порі
І виринали в небі перші зорі,
А Торговиця на стрімкій горі
Була похмура у біді та горі.

Під нею в норах ниділи раби.
Хто помирав, ховали над рікою.
У підземеллях ще й свої скарби
Султан збирав. Тремтячою рукою –

Від перснів било сяйво золоте –
Він рахував оті нечисті статки.
Думки усі його були про те,
Щоб обібрати люд цей до остатку,

Щоб землю з попелом змішать навів,
Щоб залишить пустелю за собою,
Де ні степів широких, синіх рік,
Ані небес ясних над головою!

Щоб стільки в нього золота було,
Аби повік скрізь панувало зло!

Розділ III

Новоприбулі

Осінні краєвиди степові!
Вони такі й донині в Україні.
Як ваблять погляд барви ці нові,
Яскраві, пишні, хоч навкруг руїна!

Там шибениці поставали в ряд!
Круки клюють убитих серед поля!

А то ординці в'яжуть всіх підряд,
Женуть у безвість, у тяжку неволю!

Конали бідні люди на колах,
А ворони їм випивали очі.
Жорстокий голод правив по хатах,
Та страх бродив і вдень, і серед ночі.

Таким було те іго двісті літ!
І далі, далі відлік часу плинув.
Слов'янам тьмарився вже білий світ,
Терпіть знуцання їм не стало сили.

До Ольгерда пішли в його полки
Славетні українці-вояки!

Тремкий туман, осіння сива мла
Вкривали синю воду круторийв.
Тут річка серед каменів ревла
Так, що, здається, чув славетний Київ,

Відкіль полки на конях прибули,
Та піший люд, кіннотники з Поділля,
З Чернігова – нав'ючені воли
Із провіантом, тобто – хлібом-сілля.

Князь Ольгерд, що й Полісся, Білорусь
Зібрав ще взимку у велике військо,
Усе з прибулих помагав комусь –
Здорожилися, прибули ж не зблизька.

Тим часом із туману, бачать, вовк,
І ніби хлопців двох несе на спині.

Вдивляються, аж гомін війська змовк.
– Мара... Що не привидиться людині!

Підходять троє. З них один – Мамай.
Підвівся Ольгерд і його питає:
– Вже тут! А військо?.. Волга?..
– Відгадай!
Я тут і там! – Мамай відповідає.

Довкола сміх! Оце-то жартівник!
А князь вже подорожніх приручає:
Один із них коваль, а другий ... зник?
Та ні! Схилився ось над іван-часм.

Цікавлять його трави степові.
Чи, може, знахар? Ольгерд придивився:
– Як дівчина?.. Коваль мерщій: – Ні! Ні!
І князеві низенько поклонився.

Орися (то ж таки вона була!)
Собою заступа тоді Максима:
– Від всякої неправди стільки зла! –
І глянула правдивими очима:

– Я дівчина, ти добре угадав!
На травах, справді, знаюсь непогано.
У мене тут чимало буде справ,
Бо лікувать найтяжчі вмію рани.

І знову тиша. Тут-таки Мамай
Заграв на струнах кобзи-нерозлуки.
І мовив князь:
– Нехай уже, нехай,
Бо в українок, справді, вмілі руки!

Отой Мамай був дивовижний хан,
До того ж, ще й славетний характерник,
Правителя в Криму тоді мав сан,
І не один колишній бранець-смертник

Молився Богу за його добро,
Що повернув додому горопаху.
Був, кажуть, вічним. Літ і літ сплигло,
А він за правду поставав без страху!

Тож запитав у Ольгерда тоді,
Як військо в полі розташує нині?
– Так, як Данило Галицький в біді:
Півколом по узгір'ях і долині.

– Чом підійшли впритул до чортоторію?
– Підступить ворог, то зламає шию!

Розділ IV

Бій під Синіми Водами

Коваль і сокіл

Три дні, три ночі плавивись мечі
В горнилі бою, що палав криваво.
Ось і коваль, а в нього на плечі
Величний сокіл, наче символ слави

Тих, хто за землю рідну воював!
Крик соколинний! «Золота» тікає,
Ховається у рогозу, за став,
Зникає в темних тінях поза гаєм!

Був сокіл ще з пташати в коваля,
Бо у гнізді лишився сиротою.

Максим же прихистив тоді маля
І на руці носив його з собою.

Так виріс сокіл, справжній, вірний друг,
Оберігав Максима він недремно.
Коли той зник, все облітав довкруг,
Знайшов війська. Літав же марно.

Максима відшукав уже в бою –
Відчув богатиря відвагу й силу,
Коваль підніс до нього длань свою,
Пернатий сів на неї, склавши крила.

Тепер вони вже разом у боях,
І сокіл став розвідником крилатим.
Йому підвладний найкоротший шлях,
Лише всього не вміє розказати.

Домовились, і птаху під крило
Донесення очільники вкладали,
Ще й жартували:
– Наших прибуло!
Тепер ординцям вже не здасться мало!

В Орисі серед гаю лазарет.
Тут сивий старець об'явився вчора
Говорить, як співа – таки поет,
І видно, що спізнав багато горя.

До того ж, добрий дівці помічник,
Бо знахарем він виявився в скруті.
Віддавна помагати людям звик,
Робив напар на чебрецеві, руті.

Тим часом, клекіт бою не вгавав.
До гаю рвався сокіл, бо ж ординці...
– Орисенько! – спинився між отав
Коваль:
– Ну, враже, жди ж мого гостинця!

Та й кинувся за ворогом услід,
За ним же інші, вірні побратими.
Осінній день, здається, аж поблід,
Блакитне небо прихилив над ними.

У гаю

Тим часом ті недобитки орди,
Що, і тікаючи, тремтіли злісно,
Забігли в гай рясний, якраз туди,
Де їх Оріся не чекала, звісно.

– Ясир! – почула дівчина в кущах
І кинулась пораниених ховати.
Куди й подівся в неї перший страх!
Ходила ж коло зболених, як мати!

– Її наказую схопить живу! –
В ординців віднайшовся і начальник.
Сховалися, як змії, у траву,
А гай барвистий зашумів печально.

Сповзлися в коло, виринули враз,
Лиш ятагани блискають на згубу...
– Рубать підряд, крім дівчини! – наказ.
Та люті всі, аж вишкірили зуби.

Але завмерла піднята рука.
Там, де Оріся розставляла ліки,
З'явилася прозора тінь тремка...
То сивий дід, що літ йому без ліку!

Враз огорнув усе в гаю туман,
Упав, як ніч, на голови забродам.
Підняв їх. А оце вам ятаган!
Поніс у хмари аж над Сині Води!

Посипались, як груші із мішка,
Де води у камінні вирували.

І понесла побитих вже ріка.
Ото ясир! Було ж усе замало.

До гаю добігає вже коваль,
Край лазарету віття відхиляє.
На серці в нього туга, біль і жаль,
Як синьоводдя у степах безкрає.

Спинився між платанів богатир:
– Орисю! Доленько моя кохана!
А дівчина, неначе синій вир,
До нього, мов берізка тонкостана!

І зустріч, і прощання вже за мить.
Бій не чекає, бій палахкотить!

Стратегія славетного бою

Забула, видно, Золота Орда,
Як князь Данило Галицький, бувало,
Гонив, немов шкодливого kota,
Куремсу-хана, і осине жало

Йому тоді він висмикнув таки,
Вберігши Україну від розбою.
Півколом лаштував свої полки,
Маневрував, міняв їх в ході бою.

Така ж стратегія і тут була!
Орди кіннота, навчена до бою,
Ввірвалася, неначе темна мла,
І стріли градом вкрили степ собою.

Немов залізним сіючи дощем,
Летіла, як зав'язані їй очі!
А супротивник відхилив плече:
– Лети у безвість, люта потороче!

І полетіла, наче ураган!
Але ж кому тут голову відтяти?
Нема кому завдять найтяжчих ран...
Де ж війнство вороже, де солдати?

У шалі лету проминули їх...
Тепер назад! Ординець вже дошпетив!
Потрапив поміж строїв не своїх,
А далі з флангів люто арбалети

Фланкують. Гине вража «золота»!
Як кажуть, взята бою висота!
На Волзі став Мамай – нема підмоги,
Замкнулися в степу оцім дороги!

Пророцтво

Вже третій день ішов пекельний бій!
І бачив сокіл, що літав під хмари,
Як рвався війська темного сувій
І розлітались по степу примари.

Та часом бій, як пекло, закипав!
Орися тамувала свіжі рани,
А знахар вже з мечем посеред лав,
Де братнє військо рушило кайдани

Монгольської неволі на віки!
Схитнулася орди лиха орава.
Схилився віщий старець:

– Вояки!

– Я гину, та не згине бою слава!

Віднині і навік уже не та,
Яку ми знали, Золота Орда!

Епілог

Отак і сталось. Далі в плині літ
Не жирували вже в степу ординці.
Спав з України віковичний гніт,
Ярмо зірвали славні українці

У братній армії військовиків!
Європу прихистили за собою!
Плин Синіх Вод і досі не змілів,
Усе лихе забравши за собою.

Легенду про Орісю й коваля
І досі пам'ятають в Україні.
І нині сокіл в небесах кружля
Над річкою, де води сині-сині

У межиріччі Бугу і Дніпра,
Неначе очі неньки України!
І стільки в них любові та тепла
До української славетної родини!

У світі книг

У світі книг Тамари Артем'євої

Зроста малеча в світі Ваших книг.
Де щолисток з благословення Бога,
Пливуть струмочки віршів золотих,
Які до мрії вказують дорогу.

А яблунева щедрість у саду
Оповідань у світі Ваших книг!
Стежками заповітними іду
Слів українських, ніжних і простих.

Казкових розмальовок водограй
Для читачів уважних, ще малих.
Малой, читай, для себе відкривай
Щасливий світ таких чудових книг!

Веселинки

Футбол

Ой! Футбол – весела гра.
Грала в нього дівтора,
Повертаючись зі школи.
Взяли шапку у Миколи.

Він відомий воротар.
Ось удар, і ще удар!
Гол! Та не в його ворота,
А у ті, що ген напроти!

В гри щасливий був кінець:
— Ти, Миколо, молодець!

Ось приходить він додому.
Шапка наче із соломи,
Ще потоптана уся.
Мама в дверях: – Звідки ця

Річ брудна на голові?
– Хлопці грали на траві.
– Ну, а ти чому мовчав?
– На воротах же стояв!

Висновок

Ми вивчали черв'яка.
Є тварина така.
І живе він не даремно –
Структурує ґрунт
недремно.

Зветься дощовим чомусь –
Пояснити не берусь.
Є й кільчасті, плоскі черви.
Аж здали у мене нерви,

Коли вчили ввесь овид
Ціп'яків і аскарід,
А тепер у вільний час
Мию руки раз у раз.

Вчитель:
– Висновок який?
– Руки мий, і мий, і мий!

Зміст

Навіки п'ятнадцятилітня...	3
У безмежному світі поезії О. Бурбело	6
Про юну письменницю	10
І нам залишила поезію-весну	21
Її слова у зорецвіт Купала	21
Покрова	22
Бабусі Томі	23
Сашеньці Бурбело – юній письменниці	
України	24
Дар неба	25
Шкода, що рано закотилась	25
Незабутній моїй юній подрузі по перу	
Сашуні Бурбело	26
Світлій пам'яті юної письменниці	
Олександрі Бурбело присвячую	26
Весняний голос	27
Розмова з дідусем	28
Мов ніжна орхідея на морозі	28
І як на сонці крапелька роси	28
Присвячено Олександрі Бурбело	29
Золота струна на арфі України	30
Її життя	31
Її словам хотілося літати	32
Пам'яті Олександри Бурбело	32
Пам'яті Олександри Бурбело	33
Згоряю, світло даючи	34
Олександрі Бурбело (<i>Посвята</i>)	35
Саші Бурбело	36
Райська пташка	37
Пам'яті юної поетеси Олександри Бурбело	38
Олександрі Бурбело присвячую	39
Пам'яті Олександри Бурбело	39
Саші Бурбело	40
Світлини	41
Україна	
Казкова Україна	73
Лелека	74
Новорічні видіння	75
Зимова Україна	76

Місто мрії.....	77
Сарматське море	79
Зимова вишня	80
Світанок	81
Осінній цвіт Поділля	81
Говерла	82
Небо України	83
Космічний гість.....	84
Зелене гроно Поділля	86
Стежина на Поділлі.....	87
Подільське село	88
Вінницький трамвай	89
Рідна школа	90
Наша вчителька.....	91
Скарб	91
Вишневе місто.....	92
Сокирки.....	92
Морська держава	94
Пісні Південного Бугу	95
Вінницький музичний водограй.....	96
Гіацинт Вінниці.....	97
Легенда про мак	98
Я лиш струна на арфі України.....	100
«Так» чи «ні».....	101
Молитва за Україну	102
Українська врода	103
Працелюбство в Україні.....	104
Бережімо Україну	105
Синевир	106
Український край.....	107
Українська мова.....	108
Рідне слово	109
Рідна мова.....	110
Вишневе свято	111
Птахи прилетіли.....	112
Українське поле	114
Вишні України	115
Березневе капотіння	116
Весна в Україні	117
Весняна Скіфія	118

Скіфське літо	121
Ненька Україна	121
Скіфські святині.....	122
Джерела вічності	123
Прадавні коди.....	124
Осінь казка	125
Осінь	126
Вінницький звіринець	127
Мова барвінкова	128
Земля прекрасна	129
Вдома на Поділлі.....	130

Земляки прославили свій край

«Україно-матінко»

Скіфські Великі Вали на Поділлі.....	131
Подвиг Богуна.....	133
Вулиця Данила Нечая у Вінниці	135
Музей гончарства	136
Україна – європейська держава	137
Скіфська пектораль	139
Роксолана.....	140
Іван Сірко і Нікопольщина	143
Острозька академія.....	145
Україно-матінко	146
Шевченківські дні.....	148
Величні крила «Кобзаря»	149
Сліди Тараса.....	150
Пророк.....	151
Осінь у Каневі.....	152
Шевченків гонорар.....	153
Шевченкові краї.....	154
Сльози Чураївни	155
Столітній ювілей географічного відкриття	157
Лесине благословення.....	159
Мадонни української землі	160
Картини Марії Приймаченко.....	161
Квіти Катерини Білокур	162
Німб поезії.....	163
Український Парнас.....	164
Країна дитинства	165
Дерево життя	166

З вдячністю Всеволодові Нестайку	167
Соловейко Ліни Костенко	168

Казки

Феї	169
Казка про сніжинку	170
Новорічне свято в лісі	171
Сніговій	173
Пелюстки на щастя	175
Срібний сніг	176
Кривенька качечка	177
Гномик	178
Пригода в лісі (казка)	179

Природа

Щедра осінь	183
Осінь в Україні	184
Хризантеми	185
Птахи і Вінниця	186
Дива географії	187
Чарівна книга	188
Черемшевий ліс	189
Шатро золотої берізки	190
Гілочка	191
Підсніжник	192
Бережімо ліси	193
Бори під Острогом	194
Сліпий дощик	195
Вдячність	195
Кольорова казка	196
Осінній блюз	199
Берізонька	200

Поезія

Первоцвіт	201
Рік Новий	201
Казкова стежинка	202
Казка про зиму	204
З Новим роком!	205
Новий рік	206
Новоріччя	207
Місто блакитної мрії в новоріччя	208
Духовна чистота	210

Барви зимового міста.....	211
Щасливе місто	212
Вповні	213
Стежинка	214
Чорниці.....	215
Поетичні мандри	216
Священний скарб	217
Чари читання.....	218
Шукаю себе	219
Перший сніг.....	220
Тиша вікова	220
Білоцвіт поезії	221
Поезії моєї серце	222
Спочатку	223
Про що співають птахи на світанні	224
Ключем поезії я відчиняю ранок	225
Політ Пегаса	226
Вірю	227
Світанок	227
Різдво.....	228
Брат	228
Тмутаракань.....	230
Берізка і платан	230
Дружба	232
Фентезі	233
Парнас	234
Перемога під Синіми Водами (Поема)	
Пролог. Свідчення очевидця.....	235
Розділ I. Під Торговицею	236
Розділ II. Коваль і султан.....	239
Розділ III. Новоприбулі.....	241
Розділ IV. Бій під Синіми Водами.....	244
<i>Коваль і сокіл</i>	244
<i>У гаю</i>	246
<i>Стратегія славетного бою</i>	247
<i>Пророцтво.....</i>	248
Епілог	249
У світі книг (<i>У світі книг Тамари Артем'євої</i>)	249
Веселинки	
Футбол	250
Висновок	250

Літературно-художнє видання

Олександра Бурбело

Рідній Україні

Вибране

Поезія

**Видання друге,
змінене і доповнене**

Дизайн обкладинки: Юлії Сьоміної

Технічний редактор: І.В. Данилюк

Дизайн: О.В. Бартко

Коректор: Т.О. Бевз

Здано до складання 03.11.2021 р.

Підписано до друку 15.11.2021 р.

Формат 60х84/16. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.

Умовн. друк. арк. 21,39

Замовлення № 148

Тираж 550 прим.

Видавець ФОП Рогальська І.О.

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145

тел.: (0432) 43-51-39, 65-80-80

E-mail: dilo_vd@ukr.net

Свідоцтво ДК № 3909 від 02.11.2010 р.

Виготовлювач ФОП Рогальська І.О.

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145

тел.: (0432) 43-51-39, 65-80-80

E-mail: dilo_vd@ukr.net

Свідоцтво В03 № 635744 від 01.03.2010 р.

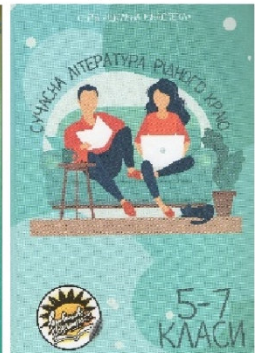
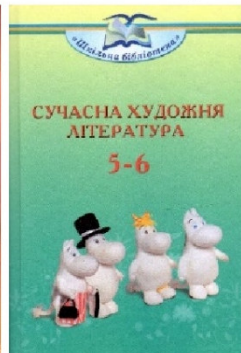
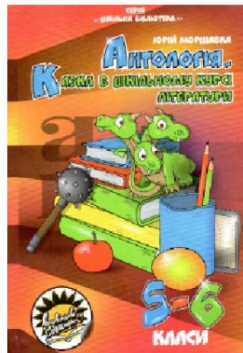
Збірники пісень на слова Олександри Бурбело

Книги про Олександру Бурбело та її творчість

Підручники, в які включено твори О. Бурбело

Бурбело Олександра Сергіївна (01.01.1998, м. Вінниця) – поетеса, прозаїк.

Член НСПУ. Лауреат численних Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів. В її портфоліо більше п'ятдесяти грамот, дипломів, подяк, сертифікатів. За майстерне втілення шевченківського духу у власній творчості і пропагування ідей Великого Кобзаря Олександрю нагороджено Гран-Прі Міжнародного проєкт-конкурсу «Тарас Шевченко єднає народи» та відповідною медаллю (Київ, 2018).

Автор 12-ти книг, 4-х збірок пісень.

5 вересня 2013 року юна письменниця відійшла у вічність внаслідок тяжкої хвороби. 2 липня 2015 року Олександрю Бурбело помертньо прийняли в члени Національної спілки письменників України.

У грудні 2016 року оголошено про заснування щорічної літературно-мистецької премії журналу «Вінницький край» імені Олександри Бурбело – «Струна на арфі України» і щорічного конкурсу на кращу поетичну і прозову публікацію для творчої молоді віком до 16 років.

З 2017 року твори Олександри Бурбело внесені до шкільної програми з української літератури 5-9 класів та вивчаються в усіх навчальних закладах України. Її творчість пронизана патріотичними почуттями, радістю, любов'ю до рідної землі. Також вийшли в світ «Книга вінницького школяра» (2018-2019), підручники «Українська література. Хрестоматія + позакласне читання. 6 клас» (Київ, 2017), «Антологія. Казки в шкільному курсі літератури. 5-6 класи» (Харків, 2019), «Сучасна художня література. 5-6 класи» (Київ, 2019) та «Сучасна література рідного краю. 5-7 класи» (Харків, 2020), в яких є матеріали про Олександрю Бурбело та її твори.

5 вересня 2019 року відбулося урочисте відкриття вулиці Олександри Бурбело на масиві «Поляна» села Боконики Вінницького району Вінницької області.

До 30-річчя Незалежності України вийшов у світ маркований конверт, на марці якого строфа із вірша «Молитва за Україну» Олександри Бурбело. «Погашення» унікальної марки відбулося 24.08.2021 року у всіх обласних центрах України.